

WÓJT GMINY KOMAŃCZA

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania
Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich
Komańcza – Jawornik,
Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie*

.: OPRACOWANIE

inż. Małgorzata Puchyr

mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr

Wg stanu prawnego na dzień przedłożenia projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP do
uzgodnień

Niniejsza Prognoza była wyłożona do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy
Komańcza wraz z projektem Zmiany Nr 1/2017 MPZP

w dniach od do

Komańcza, 2025r.

Spis treści

1.0. INFORMACJE PODSTAWOWE	4
1.1. Podstawa opracowania	4
1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	16
1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia	17
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	20
2.0. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	21
2.1. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu	21
2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu	50
2.3. Zmiany w środowisku, w przypadku braku realizacji ustaleń Zmiany MPZP i niepodjęciu realizacji przedsięwzięcia	52
2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie.....	54
3.0. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	55
4.0. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	71
5.0. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	81
6.0. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY	83
7.0. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	96
7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.....	97
7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu	99
7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.....	101

7.4.	W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii.....	103
7.5.	W zakresie ochrony przed powodzią.....	106
7.6.	W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych.....	106
7.7.	W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego	106
8.0.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY MPZP WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONYWANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	106
9.0.	ANALIZA ZGODNOŚCI ZMIANY MPZP Z KIERUNKAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W ZAKRESIE WSKAZANYCH W NICH: PRZEBIEGU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH, CIĄGÓW I KORYTARZY EKOLOGICZNYCH.....	108
10.0.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	109
11.0.	ZAŁĄCZNIKI.....	113

1.0. INFORMACJE PODSTAWOWE

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania niniejszej prognozy jest:

- ✓ Ustawa z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647);
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. Prawo Wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960);
- ✓ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r., o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1145 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 21 marca 1985r., o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 889);
- ✓ Ustawa z dnia 28 września 1991r., o lasach (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 567);
- ✓ Ustawa z dnia 3 lutego 1995r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82);
- ✓ Ustawa z dnia 7 lipca 1994r., Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 418);
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r., o odpadach (j.t. Dz. U. z 2023r., poz. 1587 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002r. o stanie klęski żywiołowej (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 112);
- ✓ Ustawa z dnia 28 lipca 2005r, o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1420 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (j.t. Dz.U. z 2024r., poz. 266 z późn. zm.).

oraz:

- ✓ Obowiązujące przepisy prawne.
- ✓ Wizja terenu objętego opracowaniem.
- ✓ Analiza dostępnych materiałów archiwalnych, map, literatury, danych statystycznych, wyników badań monitoringowych.

Niniejsza Prognoza została opracowana w oparciu o istniejący stan prawny na dzień przedłożenia projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie do opiniowania i uzgodnień.

Równolegle z tokiem formalno - prawnym opracowania Zmiany MPZP, prowadzona była procedura administracyjna, w ramach której został opracowany raport. Na potrzeby sporządzenia raportu została sporządzona inwentaryzacja terenu objętego opracowaniem oraz terenu sąsiedniego wg. przyjętych zasad i metodyki obserwacji opisanych w raporcie. Przeprowadzono również wnikliwą analizę dostępnych materiałów archiwalnych, w tym dokumentacji planistycznych (Prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Planu Urządzania Lasów, Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego ważnego do dnia 31.12.2002r, SUiKZP uchwalonego uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000 wraz ze Zmianą Nr 1 SUiKZP obejmującego teren sąsiedni złoża Komańcza- Jawornik oraz Zmianą Nr 3 SUiKZP obejmującą teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”, MPZP dla potrzeb złoża Komańcza – Jawornik (terenu sąsiedniego uchwalonego uchwałą Rady Gminy Komańcza Nr XXXVIII/165/2013 z dnia 16 maja 2013r.), Raportu o oddziaływaniu na środowisko sąsiedniego złoża Komańcza- Jawornik, map, literatury, danych statystycznych i innych dostępnych dokumentów, mających związek pośredni lub bezpośredni z obszarem objętym opracowaniem.

1.2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Prognoza opracowana została na potrzeby projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, zlokalizowanego w miejscowości Jawornik, gmina Komańcza. Zmiana MPZP swym zakresem obejmuje południową część udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1” (dla południowej części złoża). W obowiązującym planie obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

Opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP wynika z faktu, iż:

- wnioskodawca planuje uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowca cergowskiego w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”, którego południowa część położona jest w obszarze objętym Zmianą MPZP,

Zaistniała konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, w trybie procedury formalno - prawnej opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na terenie udokumentowanego złoża „Komańcza 1”, obejmującego część północną i południową. Minister Środowiska wydał decyzję znak: DL-NL.4130.68.2019.KB(AP) 971017.3171535.2947000 z dnia 03 sierpnia 2020r. na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele

nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla północnej części złoża) oraz decyzję znak: DL-NL.4130.67.2019.KB(AP) 971017.3171180.2951920 z dnia 05 sierpnia 2020r. na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla południowej części złoża). Oznacza to, że sprawy dotyczące planowanej funkcji terenu zostały już zatwierdzone w w/w decyzjach Ministra Środowiska.

- zgodnie z art. 95, ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w graniach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw.

Uwzględniając wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium uwarunkowań, zaszła konieczność dokonania Zmiany Nr 3 Studium. W dalszej kolejności gmina zamierza dokonać Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza w dniu 16 maja 2013r., opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 11 czerwca 2013r., poz. 2444 (część południowa złoża), objęta niniejszą procedurą. Następnie gmina zamierza opracować nowy MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017” dla północnej części złoża (wg. oddzielnej procedury). Zarówno opracowanie MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017”, jak również Zmiana Nr 1/2017 MPZP realizowana będzie na potrzeby eksploatacji złoża wyznaczonej w Zmianie Nr 3 Studium. Podczas toku formalno-prawnego gmina zamierza dokonać zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów leśnych na cele inwestycyjne (eksploatacja złoża piaskowców cergowskich).

Celem opracowania prognozy jest określenie, analiza i ocena:

- istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu MPZP,
- stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposobów w jakie te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza jest wykładana do publicznego wglądu, razem z projektem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, dając tym samym możliwość szczegółowego poinformowania zainteresowane podmioty zagospodarowania przestrzennego, o skutkach wpływu ustaleń projektu dokumentu, na poszczególne elementy środowiska i zdrowia ludzi, jeszcze na etapie dochodzenia do ostatecznych rozstrzygnięć prawnych.

Podczas wyłożenia do publicznego wglądu projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zachodzi możliwość zapoznania się z jej treścią w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa i złożenia wniosków lub uwag do projektu planu, w oparciu o istniejący stan prawny i wiedzę techniczną.

Ewentualne wnioski, o ile są zasadne, staną się przedmiotem dalszej analizy. Jeżeli są bezzasadne, podlegają odrzuceniu przez organ odpowiedzialny za opracowanie dokumentu, w tym przypadku Wójta Gminy Komańcza, o czym stanowią odnośne przepisy prawne.

Prognoza jest również udostępniana organom uzgadniającym i opiniującym projekt Zmiany Nr 1/2017 MPZP na etapie poprzedzającym wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu. Prognoza jest pomocna przy podejmowaniu przez Radę Gminy uchwały, w sprawie uchwalenia w/w Planu.

Prognoza została opracowana między innymi w oparciu o wizję w terenie, w szczególności przez zespół przyrodników sporządzający inwentaryzację przyrodniczą na potrzeby raportu, analizę urbanistyczną, geograficzną, geologiczną, hydrologiczną, inwentaryzację florystyczną oraz faunistyczną, jak też wiedzę techniczną, w kontekście wymogów prawnych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Tabele zamieszczone poniżej zawierają analizę zgodności projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, z celami lub priorytetami ważniejszych dokumentów strategicznych.

Tab. 1. Ocena spójności zadań i celów projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie z celami określonymi w polityce ekologicznej państwa. /Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Ocena spójności celów:			Cele																
			Ochrona środowiska przed emisją substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne	Ochrona środowiska przed emisją hałasu i wibracjami	Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi	Ochrona powierzchni ziemi	Ochrona wód powierzchniowych	Ochrona wód podziemnych	Ochrona lasów, świata roślinnego, zwierzęcego i krajobrazu	Odnawialne źródła energii	Ochrona zasobów kopalin								
■ ■ □ * dokładna spójność celów dokumentów wysoka spójność celów dokumentów ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów możliwy konflikt celów dokumentów																			
Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.	■																
		Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.																	
		Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.																	

Cele polityki ekologicznej państwa 2030	Cele szczegółowe	Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	Przeciwdziałanie zmianom klimatu.	□
			Adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych.	
	Cele horyzontalne	Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.	Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.	□
		Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.	Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	

Tab. 2. Analiza zgodności projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie z krajowymi dokumentami strategicznymi.

/Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ☒ dokładna spójność celów dokumentów ☒ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów ☒ możliwy konflikt celów dokumentów		
Dokument strategiczny	Cele dokumentu strategicznego	Ocena spójności celów zawartych w projekcie Zmiany MPZP z celami zawartymi w krajowych dokumentach strategicznych
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym poprzez: – wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo – wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją, – zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, – przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego, – przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych, – rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	☒
	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych poprzez: – rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, – wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym, – innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.	☒
	Podniesienie jakości zarządzania w wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie poprzez: – wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem, – wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym, – poprawa organizacji świadczenia usług publicznych, – efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	☒

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Konieczność osiągnięcia standardów jakości ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków		■
	Zapewnienie 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych		
	Wyposażenie aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej lub stosowanie systemów indywidualnych		
	Odpowiednie zagospodarowanie w środowisku osadów powstających w oczyszczalniach ścieków		
Projekt Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami 2030	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów		■
	Zaspokajanie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę do picia i dla celów sanitacji		
	Zaspokojenie społeczne i ekonomiczne uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki		
	Podniesienie skuteczności ochrony ludności i gospodarki w sytuacjach kryzysowych		
Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań	Rozpoznawanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń		■
	Usuwanie lub ograniczanie aktualnych i potencjalnych zagrożeń różnorodności biologicznej		
	Zachowanie i/lub wzbogacanie istniejących oraz odtwarzanie zanikłych elementów różnorodności biologicznej		
	Integracja działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej z działaniami ważnych dla tej ochrony sektorów gospodarki oraz administracji publicznej i społeczeństwa (w tym organizacji pozarządowych)		
Polityka Leśna Państwa	Powiększanie zasobów leśnych kraju		■
	Polepszenie stanu zasobów leśnych i ich kompleksowa ochrona		
	Reorientacja zarządzania lasami z poprzedniej dominacji modelu surowcowego na model proekologicznej i zrównoważonej ekonomicznie, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej		
Krajowy plan gospodarki odpadami 2030	Cele krótkookresowe	Zwiększenie wagowo do minimum 50% przygotowania do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, szkło, plastik i metale z gospodarstw domowych i – w miarę możliwości – innego miejsca pochodzenia, pod warunkiem, że te strumienie odpadów są podobne do odpadów z gospodarstw domowych	■
		Redukcja składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do 35% w stosunku do masy odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995r.	
	Cele długookresowe	Zwiększenie wagowo do co najmniej 60% przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	
		Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych do 10% całkowitej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	

Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej	Zwiększenie udziału energii i ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju do 7,5% w 2010 roku i do 14% w 2020 roku w strukturze zużycia nośników pierwotnych	☐
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	Gospodarka wodno-ściekowa	☐
	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	
	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska	
	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	
	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	
	Transport przyjazny środowisku	
	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna	

Tab. 3. Analiza zgodności priorytetów projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie z celami lub priorytetami ważniejszych wojewódzkich dokumentów strategicznych. /Źródło: wykonanie własne na podstawie dokumentów strategicznych/

Objaśnienia: ☒ dokładna spójność celów dokumentów ☒ wysoka spójność celów dokumentów ☐ ograniczona (pośrednia) spójność celów dokumentów * możliwy konflikt celów dokumentów		Ocena spójności celów zawartych w projekcie Zmiany MPZP z celami zawartymi w ważniejszych wojewódzkich dokumentach strategicznych
Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Gospodarka i nauka Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę Inteligentne specjalizacje województwa Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego)	☒
	Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska Bezpieczeństwo energetyczne i OZE Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	
		☒
Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Dostępność usług Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa	☒

Projekt Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpacie 2030	Terytorialny wymiar strategii	■
	Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego	
	Funkcje metropolitarne Rzeszowa oraz jego obszaru funkcjonalnego	
	Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju	
	Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku	
	Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa	
RPO Woj. Podkarpackiego na lata 2014-2020	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	■
	Cyfrowe Podkarpacie	
	Czysta Energia	
	Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego	
	Infrastruktura komunikacyjna	
	Spójność przestrzenna i społeczna	
	Regionalny rynek pracy	
	Integracja społeczna	
	Jakość edukacji i kompetencji w regionie	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Osadnictwo	■
	Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa	
	Środowisko	■
	Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów	
	Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Ochrona dziedzictwa kulturowego	■
	Infrastruktura społeczno-gospodarcza	
	Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa	
	Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego	
	Komunikacja	
	Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa	

Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa podkarpackiego – perspektywa 2030	Infrastruktura techniczna	☐
	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa	
	Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej	
	Rozwój systemu gospodarki odpadami	
	Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej	
	Obronność i bezpieczeństwo państwa	☐
	Zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa	

**** Zgodność priorytetów projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie z celami lub priorytetami ważniejszych powiatowych i gminnych dokumentów strategicznych została oceniona szczegółowo w projekcie ww. dokumentu. Wszystkie założone ww. cele przewidziane do realizacji są spójne z celami zawartymi w tych dokumentach – wymóg spójności celów zostaje w pełni zachowana.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Merytoryczny zakres opracowania prognozy regulują przepisy art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza opracowana została w formie pisemnej, na podstawie analizy dostępnych dokumentów źródłowych, dokumentacji, przepisów prawnych, po dokonanych wizjach w terenie, w odniesieniu do przedmiotu opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoza Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie. Zatem dokumentacja ta została opracowana w sposób analityczny, uwzględniający wiedzę techniczną oraz przyrodniczą popartą badaniami terenowymi.

Prognoza wskazuje również na niezbędne rozwiązania techniczne i organizacyjne, które ograniczą do norm dopuszczalnych wszelkie działania niekorzystne dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogłyby wynikać z realizacji ustaleń zawartych w Zmianie Nr 1/2017 MPZP.

Sporządzając prognozę, została dokonana analiza terenu pod kątem wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, w których mogą wystąpić stanowiska gatunków chronionych oraz siedlisk przyrodniczych. Szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanych zamierzeń Zmiany Nr 1/2017 MPZP na tereny gruntów leśnych. Przy określaniu wymagań ekologicznych oraz minimalizacji skutków zagrożeń dla poszczególnych gatunków i siedlisk korzystano z badań terenowych prowadzonych przez wykwalifikowanych inżynierów, którzy sporządzili inwentaryzacje florystyczne i faunistyczne na terenie planowanej inwestycji wydobycia złoza kruszywa naturalnego, zakładu przerobu kruszywa oraz z „Monitoringu siedlisk przyrodniczych – przewodnik metodyczny” (wyd. Inspekcja Ochrony Środowiska).

Do opracowania prognozy wykorzystane zostały następujące materiały:

- Obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, zatwierdzone Uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24 października 2000 wraz ze Zmianą Nr 1 SUiKZP obejmującą teren złoza „Komańcza - Jawornik” oraz Zmianą Nr 3 SUiKZP obejmującą teren udokumentowanego złoza „Komańcza 1”.
- Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, ważny do 31.12.2003r.
- Materiały robocze: roboczy projekt Zmiany Nr 1/2017 MPZP tj. część graficzna w skali 1:1000 oraz opisowa wraz z uwarunkowaniami w formie graficznej i opisowej.
- Inwentaryzacja przyrodnicza na potrzeby raportu o oddziaływaniu na środowisko sąsiedniego złoza „Komańcza- Jawornik”.

- Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzonej na potrzeby Planu Urządzania Lasów.
- Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.
- Raport WIOŚ w Rzeszowie „Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020”.
- Program Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2016-2020 - WIOŚ Rzeszów.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023 – WIOŚ Rzeszów.
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – Ministerstwo Środowiska.
- Program ochrony środowiska województwa podkarpackiego na lata 2020 – 2023 z perspektywą do 2027r.
- Opracowanie Ekofizjograficzne podstawowe.
- Literatura fachowa.
- Wizja w terenie.
- Ogólnodostępne portale internetowe: serwisy polskiego rządu „gov.pl”.
- Obowiązujące przepisy prawne.

1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzenia

Z uwagi na lokalizację i zakres wytwarzanych uciążliwości spowodowanych realizacją inwestycji, zawartej w projekcie Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik, należy przyjąć, iż najbardziej korzystną metodą analizy skutków realizacji projektu Zmiany MPZP, jest metoda porównawcza, polegająca na przeciwstawieniu stanu dotychczasowego ze stanem planowanym w Zmianie Nr 1/2017 MPZP.

Całość obszaru opracowania omawianej Zmiany Nr 1/2017 MPZP, stanowi część działki o numerze ewidencyjnym 75/1, w konturze określonym w uchwale Rady Gminy Komańcza, o przystąpieniu do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 MPZP. Południowa część złoża „Komańcza 1” objęta Zmianą MPZP położona jest w granicach obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza w dniu 16 maja 2013r., opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 11 czerwca 2013r., poz. 2444. Zmiana Nr 1/2017 MPZP będzie polegała na wprowadzeniu konturu części udokumentowanego złoża piskowców cergowskich „Komańcza 1”, do eksploatacji. W obowiązującym obecnie planie miejscowym obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszej prognozie jest projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Piskowców Cergowskich

Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, obejmujący część graficzną oraz opisową. Ponadto oceną objęto istniejący oraz planowany sposób zagospodarowania terenów sąsiednich i dokonano analizy wzajemnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi. Oceny tej dokonuje się w kontekście wpływu dopuszczonego przez Zmianę Nr 1/2017 MPZP sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu zawartego w ustaleniach planu, na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi. Projekt Zmiany Nr 1/2017 MPZP określając nową funkcję terenu uwzględnia wymogi prawne wynikające z Prawa ochrony środowiska oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Według ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 32) - w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium [...], co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części - podejmuje działania mające na celu zmianę planu zagospodarowania przestrzennego w takim trybie, w jakim jest on uchwalony.

Z oceny analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Komańcza, wynika, iż zmiana zagospodarowania terenu obejmującego złożę obecnie eksploatowane i poddawane systematycznej rekultywacji, Komańcza - Jawornik, nie spowodowała zmian znaczących, przekraczających normy dopuszczalne, tak jak zostało to wskazane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko złoża Komańcza - Jawornik.

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. W niniejszym opracowaniu posłużono się:

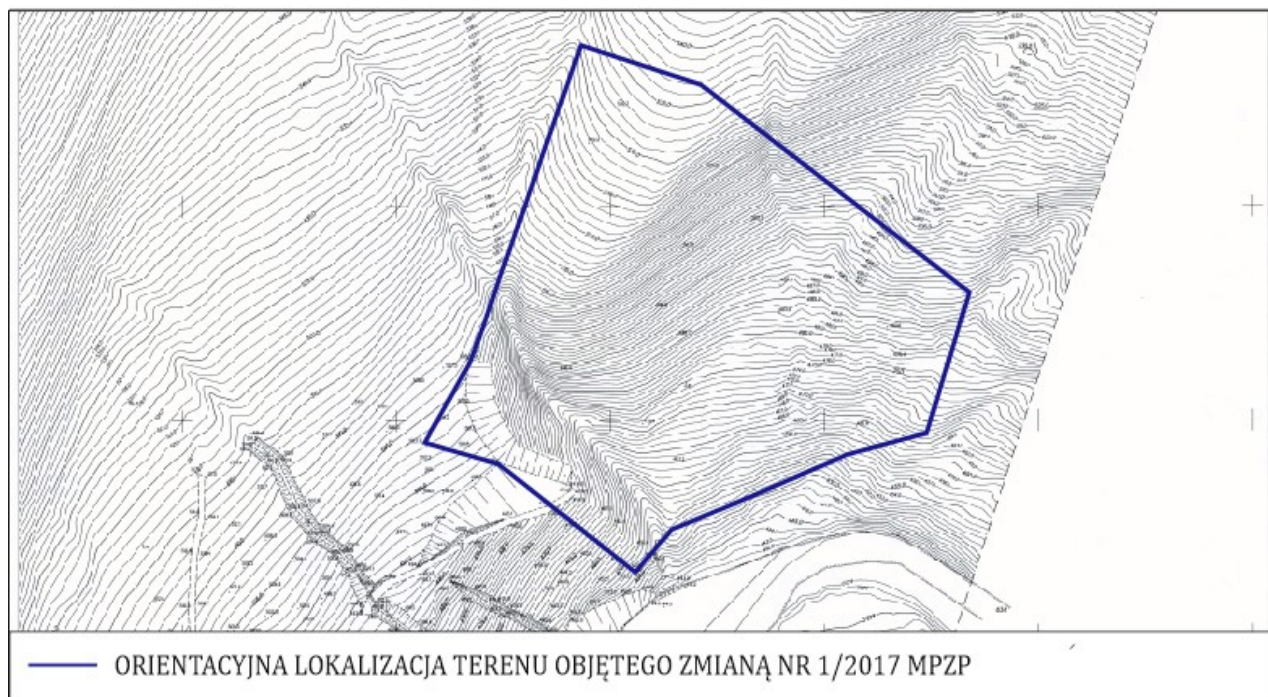
- w zakresie opisu stanu środowiska - metodami analitycznymi wzbogaconymi o wizje terenowe,
- w zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko - na etapie realizacji ustaleń projektu Zmiany Nr 1/2017 MPZP, zastosowano prognozowanie przez analogię, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów położonych w granicach obowiązującego planu, o tym samym charakterze i funkcji.

Podczas sporządzania niniejszego opracowania nie napotkano na trudności oraz na luki, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Planowane przedsięwzięcie składa się z następujących etapów:

- udostępnienie złoża,
- eksploatacja,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Ryc. 1. Orientacyjne granice obszaru objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie na kopii mapy zasadniczej. Źródło: opracowanie własne

Wnioskodawcą opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackiego jest Firma JABO MARMI S.A., 39-200 Dębica, Nagawczyzna 330.

W zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia znajdują się obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.). Teren, na którym planuje się realizację inwestycji, położony jest w granicach:

- **Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego**, funkcjonującego na mocy na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950, z późn. zm.),
- **Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”**.

Cały teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”, który stanowi część działki objętej zmianą planu, położony jest poza granicami obszaru Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu” (zlokalizowanego częściowo w granicach działki ewidencyjnej nr 75/1).

Teren opracowania nie jest objęty innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.).

Projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie określając funkcję dla terenu, uwzględnia wymogi prawne wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 647) oraz ustawy

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.). Oznacza to, że wprowadzenie w/w funkcji daje znacznie większe możliwości ekonomicznego i przestrzennego wykorzystania terenu, a przyjęte zabezpieczenia minimalizujące negatywny wpływ na środowisko, nie pogorszą znacząco stanu środowiska naturalnego i zdrowia ludzi zarówno w obszarze objętym Zmianą MPZP, jak i w jego najbliższym sąsiedztwie.

Zakres planu określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.) oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021r., poz. 2404) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie skutki realizacji postanowień opracowywanych dokumentów będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Istotną rolę odegra również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia jakiegokolwiek uciążliwości.

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zadanie inwestycyjne nie stanowi zagrożenia powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko, w rozumieniu przepisów prawa ze względu na to, że obszar objęty Zmianą Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, znajduje się w znacznej odległości od granic Polski (około 47,5 km od granicy z Ukrainą i około 9,0 km od granicy ze Słowacją), a także z uwagi na niewielką emisję zanieczyszczeń oraz niewielki zasięg oddziaływania, mieszczący się w granicach planowanego terenu. Funkcja terenu objętego opracowaniem nie stanowi funkcji uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, w rozumieniu obowiązującego prawa. Nie ma zatem niebezpieczeństwa powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ryc. 2. Położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem granic państwa. Źródło: *mapy.geoportal.gov.pl/imap*

2.0. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNYCH ZMIAN TEGO STANU, W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu

❖ Położenie

Obszar objęty opracowaniem znajduje się na terenie Gminy Komańcza, położonej w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie sanockim.

Przedmiotowa działka, nr ew. 75/1, stanowi grunty o użytku: PsV – o pow. 1,6191ha; PsVI – o pow. 0,5636ha; Ls – o pow. 40,8533ha; K – o pow. 1,2223ha. Łączna powierzchnia użytków działki wynosi 44,2583ha.

Tereny sąsiednie:

- od strony północnej: działka nr ew. 69: Ls – o pow. 28,15ha, działka nr ew. 70: Ls – o pow. 28,15ha, działka nr ew. 71: Ls – o pow. 35,84ha.
- od strony południowej: działka nr ew. 75/2: Wp – o pow. 0,4102ha, działka nr ew. 664: ŁVI – o pow. 0,7939ha; Ls – o pow. 7,7179ha; Bi – o pow. 0,0479ha; K – o pow. 1,0098ha; N – o pow. 0,1180ha, działka nr ew. 592/8: Wp – o pow. 12,6245ha, działka nr ew. 450/2: Ls – o pow. 0,0298ha, działka nr ew. 63/1: Wp – o pow. 0,44ha, działka nr ew. 49: Tk – o pow. 3,14ha.
- od strony zachodniej: działka nr ew. 77: Ls – o pow. 43,00ha.
- od strony wschodniej: działka nr ew. 48/1: Wp – o pow. 0,08ha.

Ryc. 3. Orientacyjna lokalizacja obszaru objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie. Źródło: opracowanie własne

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa licząc od granic udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” wynosi około 300,0m na południowy - wschód.

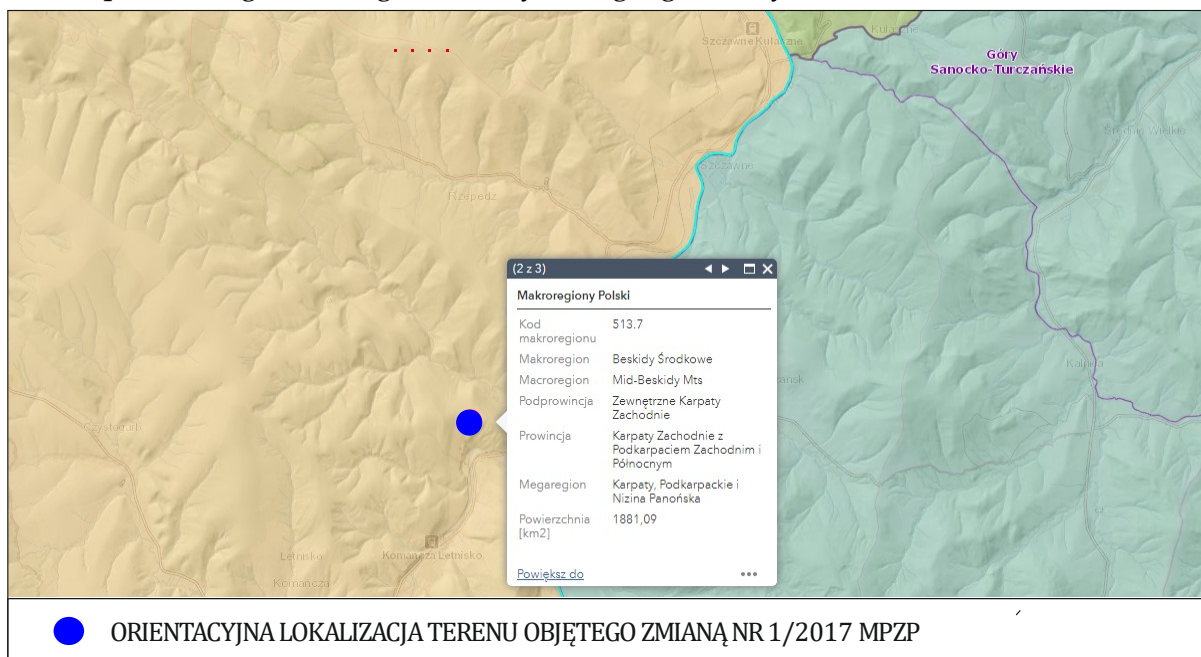
Od strony południowo-zachodniej złoża „Komańcza 1” sąsiaduje z obszarem górniczym „Komańcza - Jawornik”, na którego terenie funkcjonuje zakład przeróbczy.

❖ Region fizyczno-geograficzny

Według regionalizacji geograficznej Jerzego Kondrackiego (2002) omawiany teren zaliczany jest do:

- Mezoregion – Beskid Niski,
- Makroregion – Beskidy Środkowe,
- Prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- Podprowincja – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie,
- Megaregion – Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska.

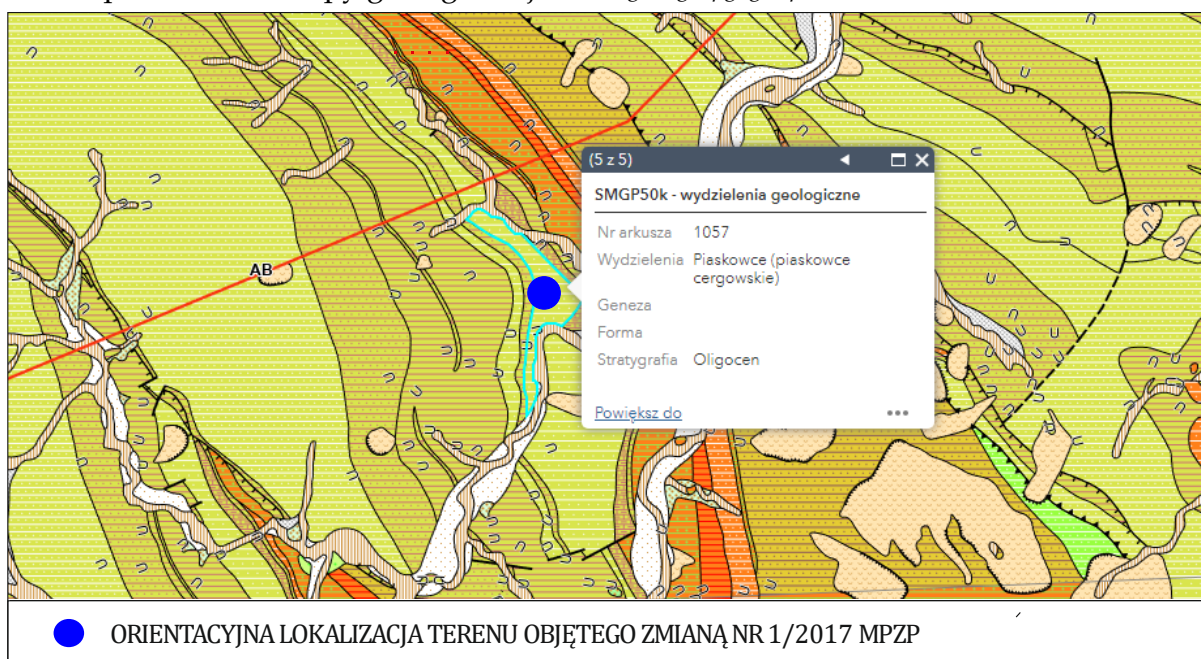
Ryc. 4. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem regionów fizyczno-geograficznych. Źródło: geologia.pgi.gov.pl

❖ Struktura geologiczna

Teren objęty opracowaniem położony jest w obszarze występowania: piaskowców (piaskowce cergowskie).

Ryc. 5. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie na tle mapy geologicznej. Źródło: geologia.pgi.gov.pl

Strop piaskowców przyjęto na głębokości 450 do 560m n.p.m. Z uwagi na sięgającą miejscami głębiej strefę wietrzenia może on ulec pogłębieniu. Uzyskany obraz przestrzenny przebiegu granic litologicznych pozwala na wydzielenie dwóch poziomów piaskowców cergowskich, rozdzielonych kompleksem łupkowym, którego miąższość osiąga około 50,0m.

Graniczne wartości parametrów definiujących złożę nawiązują do wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015r., w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów (Dz. U. 2015 poz. 987). Zgodnie z nim głębokość dokumentowania przyjęto do granic możliwej eksploatacji tj. do rzędnej +440,0m n.p.m., grubość nadkładu – 15,0m stosunek N/Z 0,3.

❖ Klimat

Klimat gminy, będący jednocześnie klimatem Bieszczadów, kształtuje się pod wpływem mas powietrza kontynentalnego. Istnienie łańcucha górskiego powoduje spiętrzenia mas powietrza, a średnie wartości ciśnienia są wyższe niż w innych regionach Polski. Średnia roczna temperatura dla pogórza i dolnych partii gór (do wysokości 700 m n.p.m.) wynosi od 6°C do 8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, a najchłodniejszym styczeń. Okres bezprzymrozkowy trwa od 6 miesięcy, na wypukłych formach u podnóża wzniesień, do 110 dni w pobliżu górnej granicy lasu. Pokrywa śnieżna na obszarze gminy zalega nawet do 120 dni, a jej grubość dochodzi do 1,5 m w wyższych partiach gór. Ilość opadów atmosferycznych wzrasta wraz z wysokością, a maleje w kierunku wschodnich granic gminy. Na obszarze kotlin śródgórskich obserwuje się wyraźne cienie opadowe – to zjawisko zmniejszenia się wielkości opadów na terenie, z którym od strony częstego napływu wilgotnych mas powietrza sąsiadują wzniesienia. Roczna suma opadów na terenie gminy waha się od 700 do 1 100 mm. Największe opady notuje się w czerwcu i w lipcu, ich intensywność dochodzi wówczas do 15 mm/h. Gwałtowne opady spowodowane są występowaniem burz. Jednakże, na omawianym terenie zdarzają się również obszary posuchy – ich liczba i skala występowania maleje wraz ze wzrostem wysokości. Okresy te występują głównie jesienią i na wiosnę. Średnie roczne zachmurzenie waha się w granicach 55–70%. Zróżnicowanie w osłonecznieniu nawiązuje do ukształtowania pionowego, a natężenie promieniowania słonecznego rośnie z wysokością. Kierunki i prędkość wiatrów na obszarze Bieszczad są zmienne, obserwuje się przewagę wiatrów zachodnich. Prędkość wiatrów natomiast wzrasta wraz ze wzrostem wysokości i na najwyższych szczytach jest trzykrotnie wyższa niż u podnóża gór. Ponadto w okresie zimowym notuje się większą szybkość wiatrów niż w czasie letnim.

❖ Wody powierzchniowe i podziemne

Na terenie objętym opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie występują ujęcia wód podziemnych w formie studni kopanych czy wierconych.

Na obszarze objętego opracowaniem nie odnotowano istnienia mokradeł lub innych powierzchniowych zbiorników wodnych.

✓ *Jednolite Części Wód*

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”), na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023r., poz. 300) plany gospodarowania wodami wskazują ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych.

W przypadku JCW stanowiących obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych wyznaczony był dodatkowy cel środowiskowy, odnoszący się do norm jakości wody dla tych wód. Dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, w celach wskazano również, że jakość wody nie powinna ulegać pogorszeniu. Dla obszarów chronionych przyrodniczo (obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków) cele środowiskowe dotyczące wód przypisano na podstawie wymagań dla tych obszarów. Podstawą w tym przypadku były akty ustanawiające dany obszar, plany ochrony, plany zadań ochronnych, czy zadania ochronne. Dodatkowo dla obszarów Natura 2000 założono przywrócenie lub zachowanie właściwego stanu gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony. Cele te uzupełniono również o informacje na temat wymagań wodnych niezbędnych do ich osiągnięcia i utrzymania. Dodatkowy cel środowiskowy zdefiniowano także dla JCWP rzecznych w odniesieniu do możliwości migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego.

W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 RDW celem dla wód powierzchniowych jest:

- nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochrona i przywrócenie dobrego stanu JCW;
- osiągnięcie, co najmniej dobrego stanu lub potencjału ekologicznego wód powierzchniowych;
- stopniowe eliminowanie, a w rezultacie zaprzestanie zrzutów do wód powierzchniowych substancji priorytetowych i niebezpiecznych, a także zapobieganie dopływowi zanieczyszczeń do wód podziemnych;

- odwrócenie każdej znaczącej i ciągłej tendencji wzrostu stężenia każdego zanieczyszczenia wynikającego z wpływu działalności człowieka w celu stopniowej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych;
- osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami określonymi w ustawodawstwie wspólnotowym dla obszarów chronionych.

Zgodnie z powyższym, celem środowiskowym dla części wód niewyznaczonych jako SCW lub SZCW, którym w konsekwencji nadano status NAT, jest:

- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- bardzo dobry stan ekologiczny, w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na bardzo dobry stan ekologiczny;
- stan dobry, w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

W przypadku części wód wyznaczonych jako SCW lub SZCW celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny, w przypadku oceny z monitoringu wód wskazującej na stan dobry lub zły;
- maksymalny potencjał ekologiczny w przypadku JCWP, dla których wyniki monitoringu wskazują na maksymalny potencjał ekologiczny;
- stan dobry w przypadku JCWP niemonitorowanych;
- spełnienie warunków określonych dla obszarów chronionych.

Celem środowiskowym dla JCWP RW i RWr jest również zapewnienie drożności cieku dla migracji ryb.

Zgodnie z art. 59 Ustawy Prawo wodne celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik. Ocena stanu JCWPd w rozumieniu RDW i DWP jest kontrolą stanu środowiska wodnego wykonywaną w określonych odstępach czasu. Nastawiona jest głównie na zidentyfikowanie wielkoobszarowych zagrożeń i ich wpływu na środowisko wodne (ocena wpływu) z pominięciem oddziaływań o zasięgu lokalnym, niemających znaczenia w skali całej JCWPd.

Celem środowiskowym dla JCWPd na lata 2022–2027 jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Tak ustalony cel odniesiono do otrzymanego wyniku oceny stanu JCWPd wykonanej w 2020 r. (w oparciu o wyniki monitoringu diagnostycznego z 2019 r.). Dla JCWPd o stanie słabym określono przyczyny stanu słabego (wynik poszczególnych testów klasyfikacyjnych) oraz wskazano dla jakich wskaźników zostały przekroczone wartości progowe dobrego stanu.

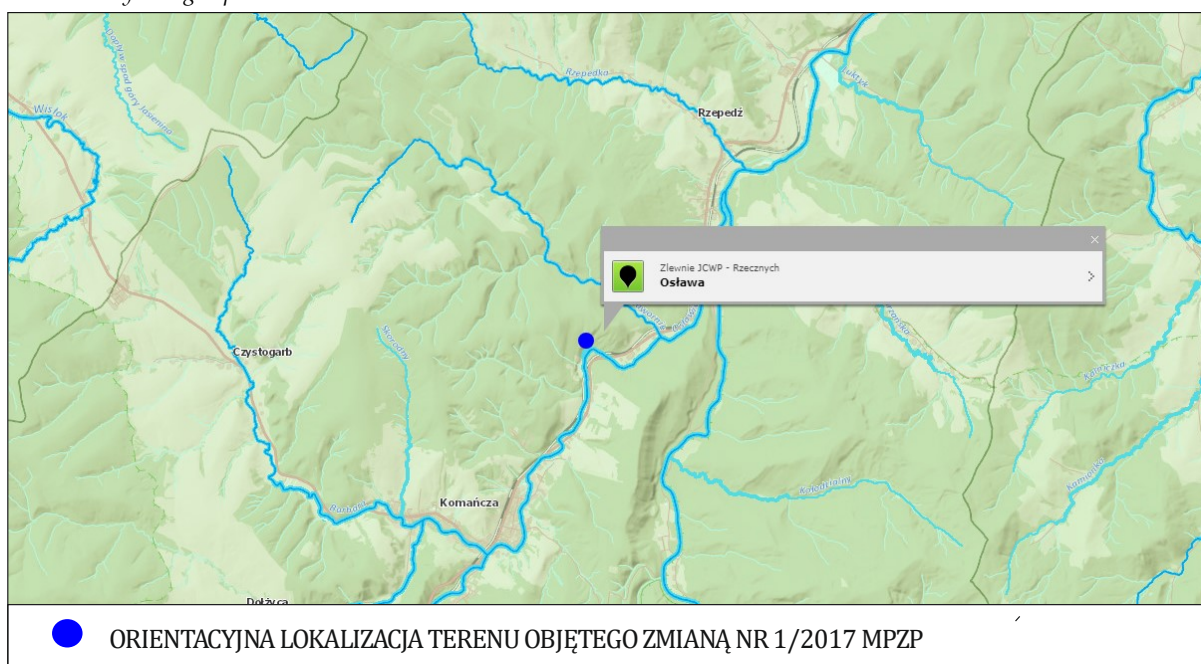
W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym, zgodnie najbardziej aktualną oceną stanu wykonaną w 2020 r., przeprowadzono procedurę wyłączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę przyczyny stanu słabego, w tym wynik testu klasyfikacyjnego decydującego o stanie słabym, a także analizę presji oraz charakterystyki JCWPd, zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów bądź ustalenia mniej rygorystycznych celów.

Celem środowiskowym obszarów chronionych jest osiągnięcie zgodności ze wszystkimi normami i celami wynikającymi z przepisów szczególnych, na podstawie których obszary chronione zostały utworzone/ustanowione.

Zgodnie z ogólnodostępnym portalem Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie omawiany obszar MPZP o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoza „Komańcza 1” znajduje się w zasięgu JCWP RW o nazwie „Ośława”, oznaczonym kodem RW20000422299 oraz w obrębie JCWPd o nr 168 oraz kodzie europejskim GW2000168.

▪ *Jednolite Części Wód Powierzchniowych*

Ryc. 6. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych.
Źródło: wody.isok.gov.pl

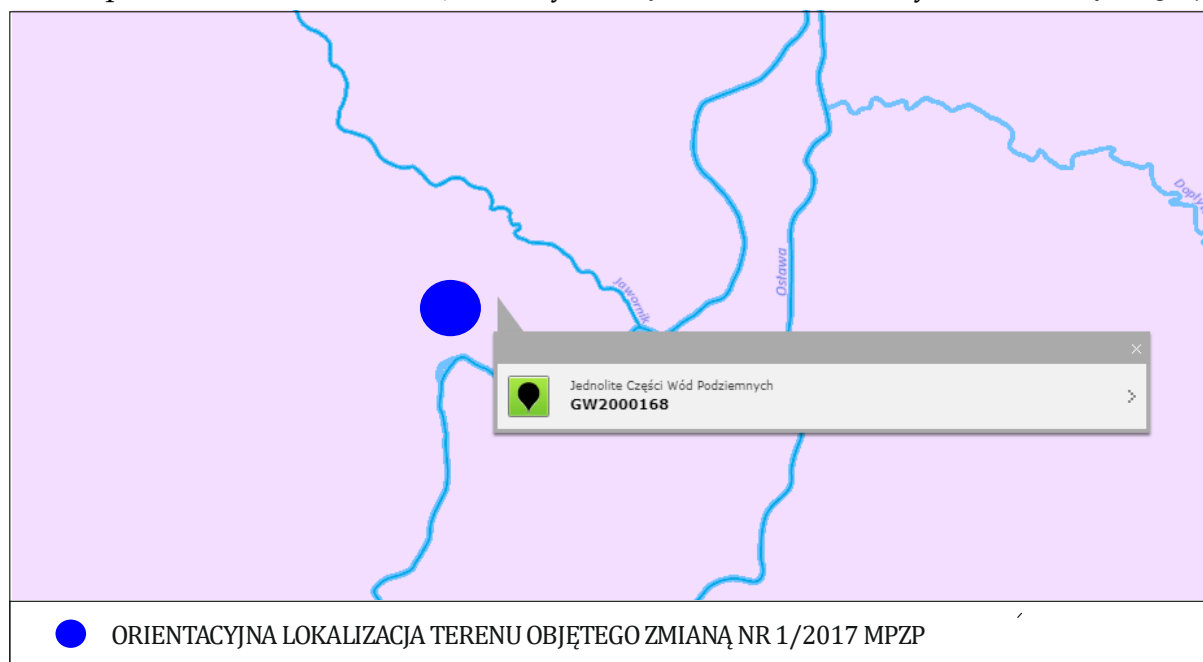
Tab. 4. Charakterystyka JCWP RW o nazwie „Oślawa”. Źródło: karty.apgw.gov.pl:4200

Nazwa JCWP	Oślawa
Kod JCWP	RW20000422299
Typ JCWP	RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
Długość JCWP	~ 175,34km
Powierzchnia JCWP	~ 431,04km ²
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej – Wschodniej Wisły
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
Ocena stanu (ogólny)*	zły stan wód
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
Cel środowiskowy - stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Oślawa od ujścia do ujścia Oślawicy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
Cel środowiskowy - stan chemiczny	dobry stan chemiczny

*Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022r.)

- *Jednolite Części Wód Podziemnych*

Ryc. 7. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie w odniesieniu do Jednolitych Części Wód Podziemnych. Źródło: wody.isok.gov.pl

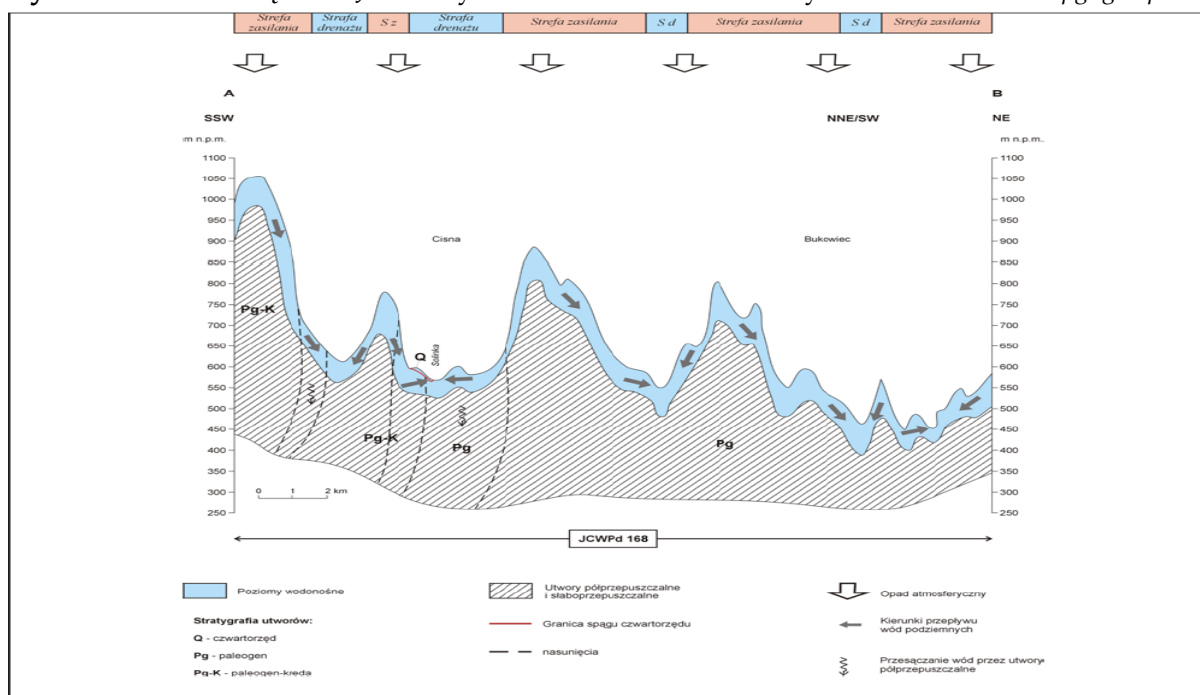

Tab. 5. Charakterystyka JCWPd o nr 168. Źródło: *karty.apgw.gov.pl:4200*

Kod JCWPd	GW2000168
Powierzchnia JCWPd	2795,37km ²
Obszar dorzecza	Obszar dorzecza Wisły
Region wodny	region wodny Górnej-Wschodniej Wisły
Obszar bilansowy	San, Strwiąż i Mszaniec do granicy państwa
Czy JCWPd jest monitorowana?	tak
Ocena stanu chemicznego	dobry
Ocena stanu ilościowego	dobry
Stan JCWPd	dobry
Cele środowiskowe – stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Cele środowiskowe – stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona

Wody podziemne zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych oraz kotlin. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty powyżej ujścia Tyrawy do Sanu. Od wschodu i zachodu JCWPd ogranicza zasięg zlewni Sanu. Południowa granica przebiega wzdłuż granicy Polski ze Słowacją, natomiast południowo-wschodnia wzdłuż granicy Polski z Ukrainą. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka San. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Ryc. 8. Schemat krążenia Jednolitych Części Wód Podziemnych o nr 168. Źródło: pgi.gov.pl

Stosownie do treści art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.), mając na uwadze zakres i charakter planowanego przedsięwzięcia oraz jego przewidywane oddziaływanie na układ hydrologiczny obszaru inwestycji i terenów sąsiednich, nie ma podstaw przypuszczać, aby realizacja omawianego zamierzenia znacząco oddziaływała na stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd), jak również uniemożliwiała osiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planach gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy.

■ Wykaz Obszarów Chronionych Jednolitych Części Wód

Zgodnie z art. 318 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 960):

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera: wykazy obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia”.

Art. 317 ust 4 w/w ustawy stanowi:

„Rejestr, o którym mowa [...] zawiera wykazy następujących obszarów chronionych:

- 1) jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.
- 2) jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.
- 3) obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności

związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

- 4) obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.
- 5) obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym”.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły analizowany rejestr obszarów chronionych obejmuje wyłącznie obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków silnie związanych z wodami.

- Jednolite Części Wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Zgodnie z II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (dalej „IIaPGW”) wszystkie JCWPd w Polsce wskazane są jako przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW „Ośława” i kodzie RW20000422299 znajduje się w w/w wykazie.

- Jednolite Części Wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW „Ośława” i kodzie RW20000422299 nie znajduje się w w/w wykazie.

- Obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianych jako wzbogacenie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły ze względu na położenie w 99,7% w zlewisku Morza Bałtyckiego, całe terytorium Polski zostało uznane za obszar wrażliwy na eutrofizację.

Mając na uwadze powyższe omawiany teren znajduje się w obszarze wrażliwym na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Jednakże omawiany obszar położony jest z dala od zabudowy mieszkaniowej, gdzie ma miejsce wytwarzanie zanieczyszczeń komunalnych.

- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 26 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Zgodnie z Załącznikiem nr 2. Wykaz Obszarów Chronionych SiG. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) JCWP RW „Ośława” i kodzie RW20000422299 znajduje się w w/w wykazie:

Tab. 6. /Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły/

Typ obszaru chronionego	Kod INSPIRE obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Powierzchnia obszaru chronionego [ha]	Cel środowiskowy dla obszaru
Park Narodowy	PL.ZIPOP.1393.PN.7	Bieszczadzki Park Narodowy	29200,48	Ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.1386	Źródlika Jasiołki	1585.01	Zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródłiskowe obszary rzek Wisłok i Jasiołka [wymaga: zachowania naturalnych warunków wodnych, w tym zachowania potoków, stref przypotokowych, źródeł i źródlik, torfowisk w stanie naturalnym; zachowania zasilania wodami podziemnymi].
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.790	Przełom Ośławy Pod Mokrem	142.79	Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Ośławy [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].

Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.944	Przełom Oslawy pod Duszatynem	322.45	Zachowanie najpiękniejszego fragmentu doliny rzeki Oslawy od Smolnika po Turzańsk [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
Rezerwat przyrody	PL.ZIPOP.1393.RP.1377	Zwierzło	2.2	Zachowanie dwu górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na zboczach góry „Chryszczata”, jak również lasu zatopionego przy ich powstaniu [wymaga: zachowania jezior w stanie naturalnym].
Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.16	Jaśliski Park Krajobrazowy	25878	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, źródła, natur. zb. wodne, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska zasadowe, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobrazu., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów, mokradeł i torfowisk; zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga zachowania ciągłości ekol. cieków].
Park Krajobrazowy	PL.ZIPOP.1393.PK.98	Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy	51461	Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl.

				bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.184	Wschodniobeski dzki Obszar Chronionego Krajobrazu	99911,0	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
Obszar Chronionego Krajobrazu	PL.ZIPOP.1393.OCHK.185	Beskidu Niskiego	82946	Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. -
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB180002.B	Beskid Niski	151966.61	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: <i>Actitis hypoleucos</i> r, <i>Alcedo atthis</i> r, <i>Aquila pomarina</i> r, <i>Ciconia nigra</i> r, <i>Cinclus cinclus</i> r, <i>Crex crex</i> r, <i>Motacilla cinerea</i> r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.B PL.ZIPOP.1393.N2K.PLC180001.H	Bieszczady	111519.44	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: <i>Barbus peloponnesius</i> , <i>Cottus gobio</i> , <i>Lampetra planeri</i> , <i>Bombina variegata</i> , <i>Triturus cristatus</i> , <i>Triturus montandoni</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Carabus variolosus</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Unio crassus</i> , <i>Eleocharis carniolica</i> , <i>Tozzia alpina</i> ssp. <i>carpathica</i> , <i>Aquila pomarina</i> r, <i>Ciconia nigra</i> r, <i>Crex crex</i> r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180021.H	Dorzecze Górnego Sanu	1578.67	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Rhodeus amarus, Romanogobio kesslerii, Salmo salar, Lutra lutra, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
Obszar Natura 2000	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180014.H	Ostoja Jasłiska	29252.1	Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 7140, 7230, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Bombina variegata, Triturus cristatus, Triturus montandoni, Castor fiber, Lutra lutra, Carabus variolosus, Vertigo angustior, Eleocharis carniolica [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2015–2025: Zachowanie naturalnego charakteru koryta rzeki. Przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych. Zapobieganie: nielegalnemu pozyskaniu żwiru; zmianom stosunków wodnych; zmianom poziomowi wód i ograniczaniu naturalnych zalewów; wycinkom drzew w trakcie prac hydrotechnicznych; zabudowie na terasie zalewowej; odprowadzaniu ścieków do rzek; poprzecznej zabudowie koryta stanowiącej barierę migracyjną; budowie zbiorników retencyjnych i związanym z tym zmianami w morfologii koryta; osuszeniu terenów podmokłych; wyrzucaniu odpadów do zbiorników;
Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1503	Źródło Bulgotek	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: Źródłiska
Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1493	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: wodospad
Pomnik przyrody	PL.ZIPOP.1393.PP.1817042.1494	Bez Nazwy	nie dotyczy	Zachowanie tworu przyrody: wodospad

Na podstawie powyższej tabeli JCWP RW „Osława” i kodzie RW20000422299 należy do obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

– Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym

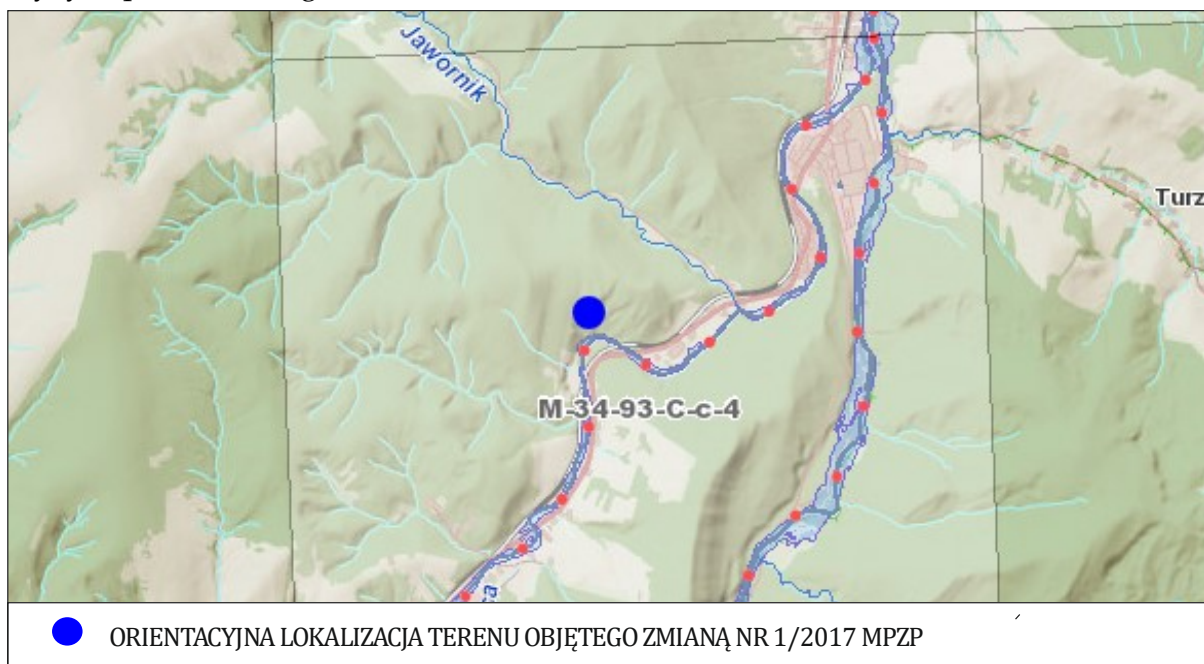
Zgodnie z zapisami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w Polsce wyznaczono dwa gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym: troć wędrowną i węgorza europejskiego.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1. Zestawienie główne. do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły („IIaPGW”) Tabela nr 3. Zestawienie główne – dane charakteryzujące JCWP RW: obszary chronione, JCWPd. JCWP RW „Oślawa” i kodzie RW20000422299 nie znajduje się w w/w wykazie.

✓ **Zagrożenie powodziowe**

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP według dostępnych map ryzyka i zagrożenia powodziowego Informatycznego Systemu Osłony Kraju opracowanego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej znajduje się poza w/w obszarami, teren objęty opracowaniem nie jest narażony na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat ($Q_{1\%}$). Z uwagi na położenie złoża w terenie górzystym, teren ten nie jest on narażony nawet na jakiegokolwiek zagrożenia powodziowe.

Ryc. 9. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie w odniesieniu do terenów występowania zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. Źródło: wody.isok.gov.pl

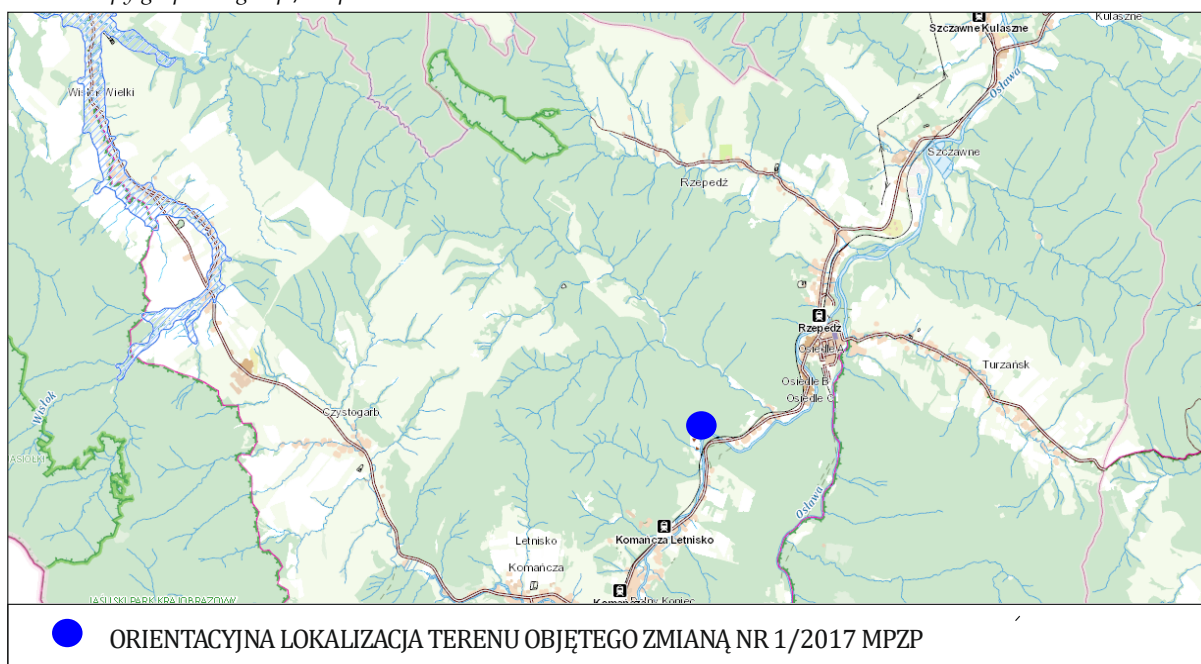

✓ **Zagrożenie podtopieniami**

Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrologicznej obszar inwestycji położony jest poza obszarami występowania podtopień, czyli takich, gdzie zwierciadło wody podziemnej usytuowane jest na niewielkiej głębokości.

Ryc. 10. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie w stosunku do występowania obszarów zagrożonych podtopieniami.

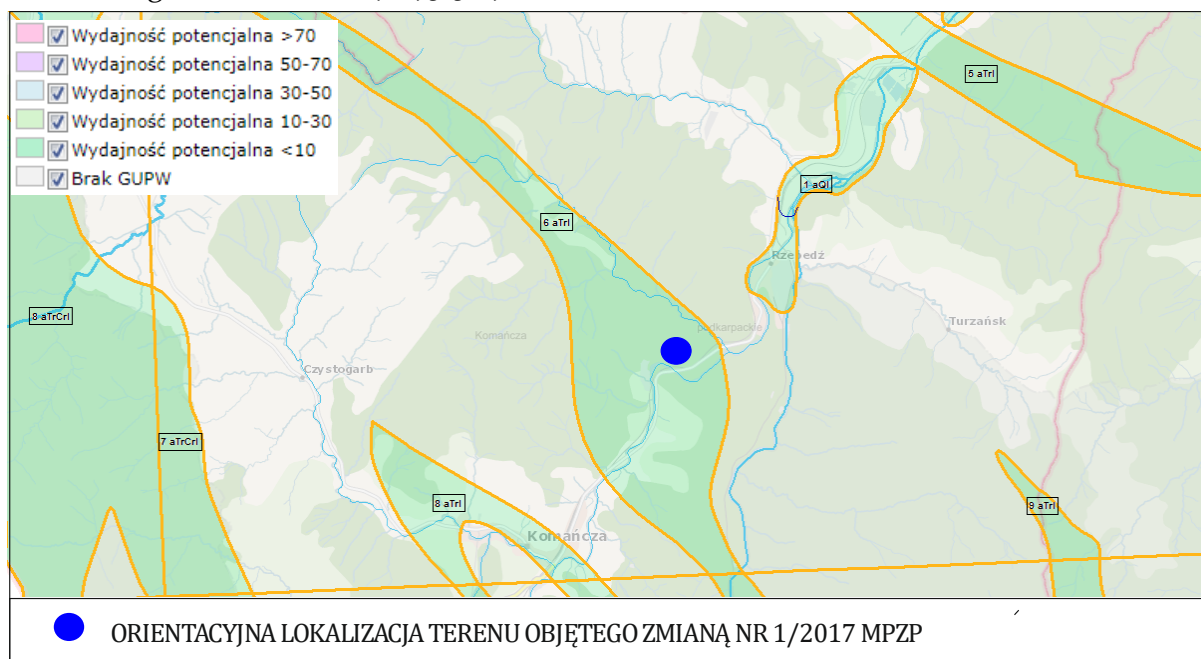
Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap

✓ **Poziom wodonośny**

Na terenie opracowania Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie odnotowano istnienia mokradeł lub innych powierzchniowych zbiorników wodnych. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest na obszarze, w którym występują główne użytkowe poziomy wodonośne o wydajności potencjalnej $<10 \text{ m}^3/24\text{h}$.

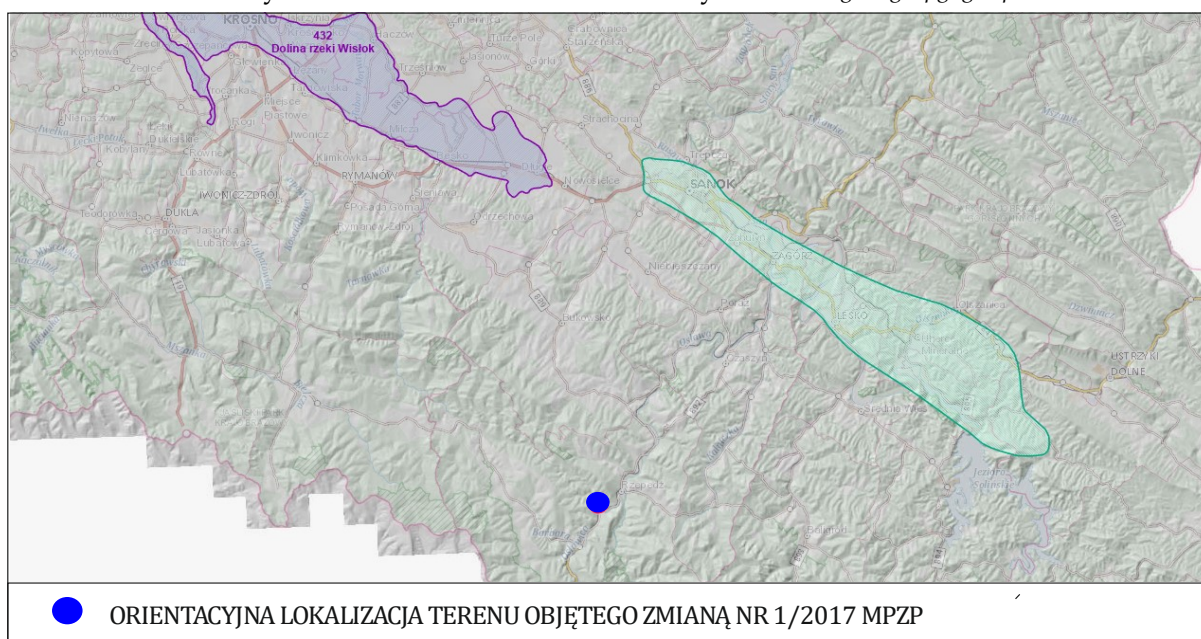
Ryc. 11. Rozmieszczenie głównych użytkowych poziomów wodonośnych w sąsiedztwie omawianego terenu. Źródło: *epsh.pgi.gov.pl*

✓ Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP znajduje się poza granicami Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych. Najbliższym znajdującym się Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest w odległości około 23,0km, „Dolina rzeki Wisłok” o nr 432. Najbliższym znajdującym się Lokalnym Zbiornikiem Wód Podziemnych jest w odległości około 20,0km, „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok-Lesko)” o nr 431.

Ryc. 12. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP w stosunku Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Źródło: *geologia.pgi.gov.pl*

❖ Klimat akustyczny

Do oceny hałasu w środowisku zewnętrznym ma zastosowanie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r., w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112). Klasyfikację akustyczną przeprowadza się wg. załącznika do w/w Rozporządzenia w formie tabeli, w której zawarto dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Tab. 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalenia i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Lp.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe ²⁾ d. Tereny mieszkaniowo - usługowe	65	56	55	45
4	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Podczas wydobywania i przeróbki kopaliny występują źródła hałasu i wibracji. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska hałas zdefiniowany jest jako dźwięk o częstotliwości od 16 Hz do 16000Hz.

Hałas powstaje na skutek:

- wykonywania robót wiertniczych,
- pracy silników maszyn i pojazdów
- robót strzałowych,
- obróbki mechanicznej kamienia,
- pracy zakładu przeróbczego,
- transportu komunikacyjnego (pociągi, samochody).

Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w środowisku, zależne od źródła hałasu, sposobu zagospodarowania i funkcji badanego terenu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (j.t. Dz. U. z 2014r., poz. 112). Dopuszczalny poziom hałasu emitowanego do środowiska określa się dla terenów o charakterze chronionym np. dla terenów zabudowy mieszkaniowej, wypoczynkowo rekreacyjnych, szpitali itp. Nie ustala się dopuszczalnego poziomu hałasu dla terenów leśnych czy użytków rolnych. Najbliższe strefy ochrony przed hałasem w postaci luźnej zabudowy mieszkaniowej znajduje się w odległości 0,3 km na południowy - wschód.

Mając na uwadze ukształtowanie terenu, godziny pracy w porze dziennej (6:00-22:00) oraz rozproszenie źródła hałasu (znajdujące się w różnych miejscach planowanego przedsięwzięcia), przewiduje się, iż planowania odkrywka nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie chronionym pod względem akustycznym. Jako potwierdzenie, braku negatywnego, ponadnormatywnego kierowania hałasu do środowiska, związanego z robotami strzałowymi czy transportem oraz pracą maszyn na istniejącym złożu „Komancza - Jawornik”, może być fakt, iż istniejąca zabudowa mieszkaniowa w odległości około 0,3 km, nie odczuwa żadnych uciążliwości, a mieszkańcy budynku nawet nie wiedzą, kiedy odbywają się roboty strzałowe.

Podczas realizacji omawianego przedsięwzięcia na wibracje narażone są głównie osoby pracujące przy obsłudze wiertarki, młotka pneumatycznego, a także obsługa zakładu przeróbczego. Powstające w kopalni wibracje nie mają wpływu na środowisko poza granicami planowanej odkrywki.

❖ Powietrze atmosferyczne

Przewiduje się ograniczone emisje substancji do atmosfery w wyniku prac sprzętu eksploatacyjnego oraz środków transportu. Maszyny oraz urządzenia pracujące na terenie odkrywki będą nowoczesne i utrzymane w należyтым stanie technicznym, zapewniającym odpowiednie spalanie paliw. Zastosowane maszyny charakteryzować się będą niskim zużyciem paliwa, niską emisją spalin i niskim natężeniem hałasu. Będą to urządzenia dopuszczone do ruchu, wg. polskich norm.

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem ma miejsce głównie w procesie wydobywania i przeróbki kopaliny. Źródłami emisji pyłu będą maszyny zainstalowane w wyrobisku eksploatacyjnym oraz pył powstający podczas robót strzałowych. Ważnym czynnikiem stwarzającym potencjalne zagrożenie rozprzestrzeniania się pyłu, będzie również ruch ciężkiego sprzętu po drogach wewnętrzzakładowych.

Na podstawie pomiarów wielkości zapylenia wykonanych dotychczas w obrębie różnych stanowisk prac prowadzonych na złożu stwierdzać można, że maksymalne stężenie pyłu pojawia się w odległości 10 - 20 m od źródeł pylenia i nie przekracza granic własności odkrywki. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości około 0,3km od granicy udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”.

Przewiduje się, iż emisja pyłu do atmosfery nie będzie szkodliwa dla otoczenia z uwagi na położenie z dala od zabudowań, wglębny charakter eksploatacji (naturalne bariery) i warunki klimatyczne. Pylenie ma charakter lokalny i znaczące oddziaływanie występuje na terenie wyrobiska i zakładu przerobczego.

Planowana inwestycja nie będzie powodowała przekroczeń poziomów dopuszczalnych przepisami ochrony środowiska. Przedsiębiorca będzie kontrolował okresowo stan emisji zapylenia do środowiska, szczególnie po zwiększeniu intensywności eksploatacji. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie, podejmie niezbędne działania zapobiegawcze.

Jakość powietrza w województwie podkarpackim została przedstawiona w raporcie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim” sporządzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Pomiary przeprowadzono na stacjach monitoringu powietrza, zlokalizowanych na terenie województwa podkarpackiego, działającego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z podziałem na strefy, zawartym w nowelizacji Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r., Prawo ochrony środowiska w każdej strefie oceny poziomu substancji w powietrzu podawane są ze względu na dwie grupy kryteriów:

- dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, ołowiu, benzeny, tlenku węgla, ozonu, kadmu, arsenu, benzo(a)pirenu, niklu – ze względu na ochronę zdrowia ludzi;
- dwutlenku siarki, tlenku azotu, ozonu – ze względu na ochronę roślin.

Dopuszczalne poziomy ocenianych substancji określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Wynikiem oceny jest zaliczenie każdej strefy, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z poniższych klas:

- klasa A (D1) – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych (D1);

- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C (D2) – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2).

Zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2021, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie wszystkich stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów, do klasy A. W przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego zarówno w kryterium ochrony zdrowia jak i ochrony roślin.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2021 r. wykazały ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza w województwie podkarpackim pyłem zawieszonym PM10 mierzonym w kryterium ochrony zdrowia. W końcowej klasyfikacji strefy miasto Rzeszów i podkarpacka otrzymały klasę C. Na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono 32 obszary przekroczenia w zakresie normy dobowej pyłu zawieszonego PM10. W strefie miasto Rzeszów wyznaczono 17 obszarów przekroczenia. Jeden z nich związany był głównie z emisją komunikacyjną a pozostałe z emisją z sektora komunalno-bytowego. W strefie podkarpackiej wyznaczono 15 obszarów przekroczenia związanych z emisją z sektora komunalno-bytowego. Wszystkie obszary przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 objęły swoim zasięgiem 101,2 km² (0,6% regionu) zamieszkałych przez 166 811 mieszkańców. W stosunku do roku 2020 obszar przekroczenia zwiększył się o 0,5% powierzchni regionu, a liczba mieszkańców regionu narażonych na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10 wzrosła o 136 460.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego prowadzone w 2021r. w regionie wykazały przekroczenie średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2.5 fazy II w kryterium ochrony zdrowia na terenie województwa podkarpackiego. W końcowej klasyfikacji strefa miasto Rzeszów i strefa podkarpacka otrzymały klasę C1. Na terenie województwa podkarpackiego wyznaczono 23 obszary przekroczenia w zakresie normy średniorocznej pyłu zawieszonego PM2,5 fazy II. W strefie miasto Rzeszów wyznaczono 10 obszarów przekroczenia. Jeden z nich związany był głównie z emisją komunikacyjną a pozostałe z emisją z sektora komunalno-bytowego. W strefie podkarpackiej wyznaczono 13 obszarów przekroczenia związanych z emisją z sektora komunalno-bytowego. Wszystkie obszary przekroczenia dopuszczalnego poziomu średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 objęły swoim zasięgiem 75,3 km² (0,4%

regionu) zamieszkałych przez 158 660 mieszkańców. W stosunku do roku 2020 obszar przekroczenia zwiększył się o 0,3% powierzchni regionu, a liczba mieszkańców regionu narażonych na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} wzrosła o 118 215.

Dla metali w pyłe zawieszonym PM₁₀ (arsen, kadm, nikiel, ołów) poziomy dopuszczalne/docelowe zostały dotrzymane na obszarze całego województwa.

❖ Warunki glebowe

Na terenie gminy Komańcza środowisko glebowe jest stosunkowo zróżnicowane, co wynika z różnorodności podłoża geologicznego, różnorodności topograficznej związanej z nachyleniami i wysokością powierzchni terenu, pośrednio także z bogactwa szaty roślinnej, a wreszcie zmienności czynników antropogenicznych. W przeważającej części na terenie gminy Komańcza występują gleby IV klasy bonitacyjnej, znaczną część zajmują gleby klasy V i VI a niewielką gleby klasy III. Gleby I i II klasy nie występują. Większość gleb stanowią gleby brunatne wylugowane i kwaśne, powstałe ze zwietrzeli osadów fliszowych, gliniaste lub ilaste a w obniżeniu dolinnym Osławy mady. Nadrzeczne mady górskie to najwartościowsze gleby występujące w gminie na niewielkich powierzchniach. W części południowo-zachodniej gminy gleby są płytkie, niezakwaszone, ubogie w składniki pokarmowe, średnioodporne na procesy denudacyjne. Strome stoki pokrywają gleby gliniasto-kamieniste lub gliniaste. Spłaszczenia wierzchowinowe i stoki niższych wzniesień pokryte są glebami gliniasto-ilastymi. W części południowo-wschodniej gminy występują gleby brunatne wylugowane i kwaśne. W szczytowych partiach pasm górskich występują gleby szkieletowe, zaś w dolinach rzek mady. Użytki rolne stanowią 24,9% powierzchni ogólnej gminy, w tym 36% stanowią grunty orne, a 64% łąki i pastwiska.

Program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski wykorzystuje sieć 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na gruntach ornych całego kraju. Reprezentują one użytki rolnicze o różnym stopniu intensyfikacji produkcji rolnej znajdujące się w obszarach oddziaływania rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Punkty monitoringowe odzwierciedlają zróżnicowanie warunków glebowych kraju pod względem typów i tekstury gleb. Na terenie omawianym nie jest zlokalizowany żaden punkt pomiarowo-kontrolny.

Teren Zmiany Nr 1/2017 MPZP obejmuje grunty leśne, dla których wymagana jest zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, o której mowa w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.). W ramach procedury została wydana zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.67.2019.KB(AP) 971017.3171180.2951920 z dnia 05 sierpnia 2020r.) na

przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych.

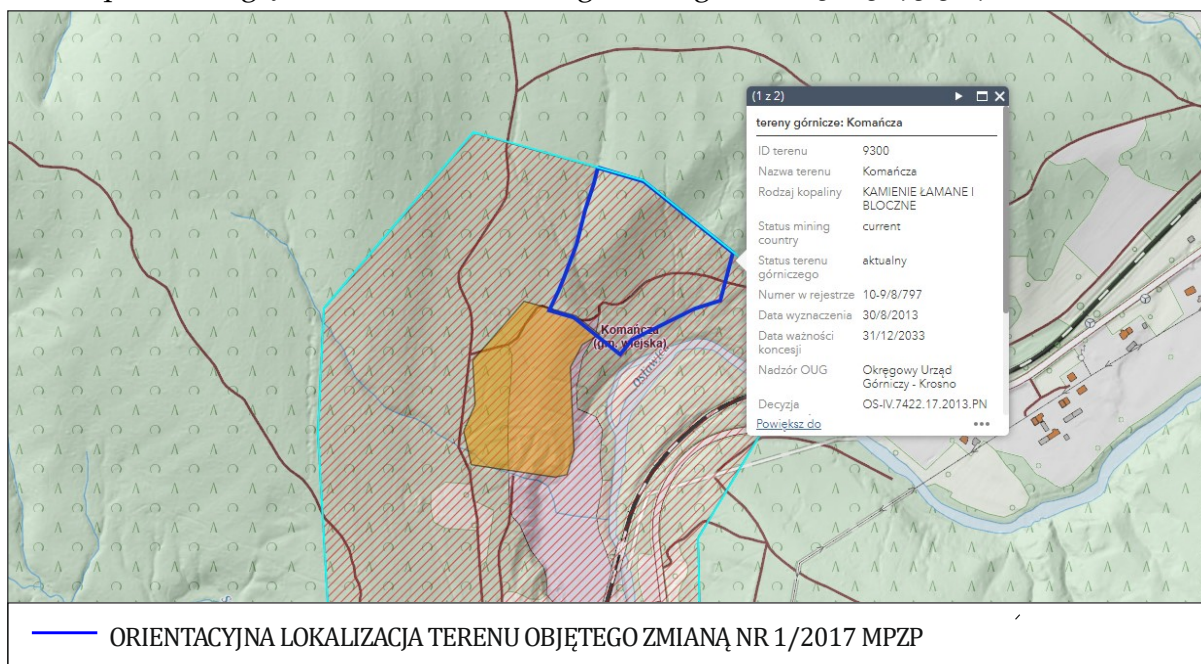
W obszarze opracowania nie występują gleby pochodzenia organicznego, objęte ochroną prawną, wynikającą z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82).

❖ Tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin naturalnych

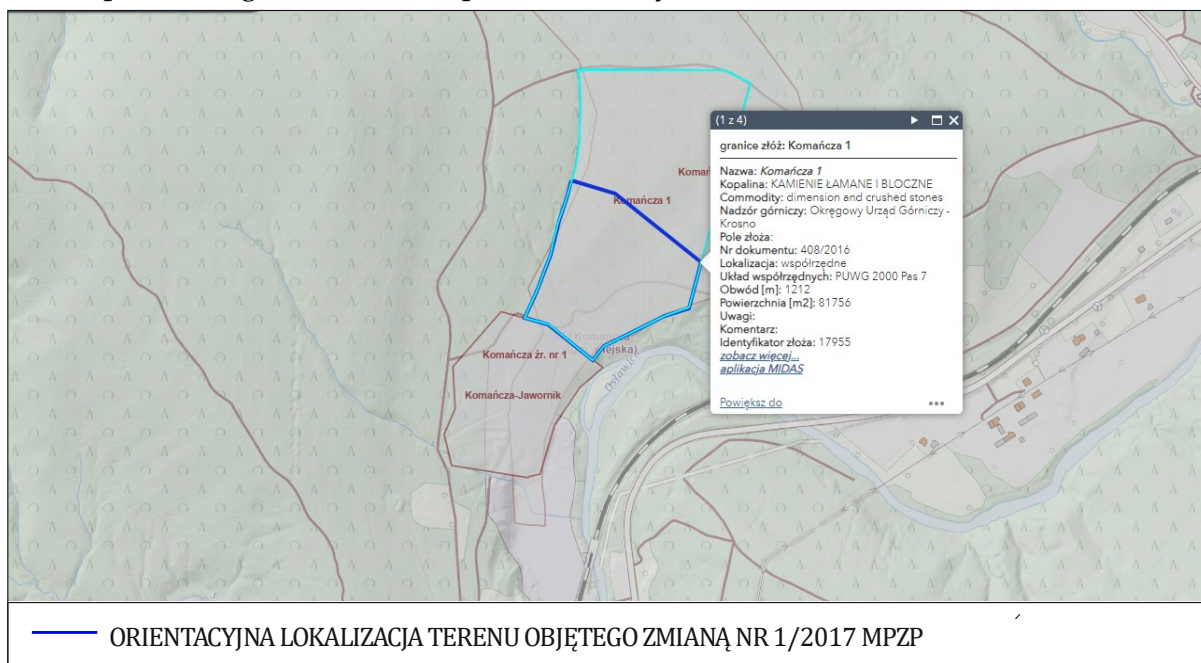
Teren objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP położony jest w granicach terenu i obszaru górniczego oraz udokumentowanych złóż kopalin naturalnych:

- ✓ obszar górniczy: „Komańcza I” kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID obszaru: 139246, pow. 29204,0m² (częściowo);
- ✓ teren górniczy: „Komańcza”, kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID terenu: 147006, pow. 204719649,0m²;
- ✓ złożo „Komańcza 1”, kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID złoża 17955, pow. 81756,0m²;
- ✓ złożo „Komańcza”, kopalina: kamienie łamane i bloczne, ID złoża 931, pow. 211761,0m² (częściowo);
- ✓ złożo „Komańcza źr. nr 1”, kopalina: wody lecznicze, ID złoża 16565, pow. 8974828,0m².

Ryc. 13. Lokalizacja terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem terenu i obszaru górniczego. Źródło: geologia.pgi.gov.pl

Ryc. 14. Orientacyjna lokalizacja terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem złoża kopalin naturalnych. Źródło: *geologia.pgi.gov.pl*

Informacje dotyczące złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”:

- Kopalina: kamienie łamane i bloczne.
- Podtyp kopaliny: piaskowce cergowskie.
- Powierzchnia całkowita udokumentowanego złoża: 81 755,564375m²~ 8,18 ha;
- Powierzchnia fragmentu złoża „Komańcza 1” objęta opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP: ~ 3,6ha.
- Kierunek rekultywacji: leśny.
- Stan zagospodarowania złoża: złożo niezagospodarowane.
- Sposób eksploatacji: odkrywkowy.
- System eksploatacji: ścianowy, poziomami eksploatacyjnymi.
- Zagrożenia eksploatacji: nie występują.
- Rodzaj kopaliny: pospolita.
- Parametry jakościowe kopaliny:
 - gęstość przestrzenna: 2,653Mg/m³,
 - nasiąkliwość: 0,85%,
 - mrozoodporność: bardzo dobra,
 - wytrzymałość na ściskanie w stanie powietrzno-suchym 169,8 MPa,
 - wytrzymałość na ściskanie po nasyceniu wodą: 133,2 MPa,
 - ścieralność na tarczy Boehmego: 4,0mm.
- Kopalina towarzysząca: nie występuje.
- Kopalina współwystępująca: nie występuje.
- Forma złoża: pokładowa.
- Ilość pokładów: złożo wielopokładowe.

- Grubość nadkładu (N): 0 – 25, śr. 8m.
- Miąższość serii złożowej (Z): 10 – 80, śr. 47.
- Głębokość spągu złoża: 440 – 480 m n.p.m.

W związku charakterem oraz położeniem planowanej inwestycji w terenie i obszarze górniczym i w terenie udokumentowanego złoża kopaliny naturalnej wprowadza się zakazy i nakazy wynikające z Ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011r. (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.).

❖ **Strefa ochrony uzdrowiskowej**

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w strefie ochrony uzdrowiskowej.

❖ **Zabytki**

Obszar objęty Zmianą Nr 1/2017 MPZP nie należy do terenów mających znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, w rozumieniu przepisów odrębnych - położony jest z dala od w/w terenów, zatem inwestycja nie będzie miała wpływu na krajobraz mający znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne.

W najbliższym sąsiedztwie, a także na działkach inwestycyjnych nie są zlokalizowane obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak również obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Na omawianym terenie nie występują stanowiska archeologiczne objęte ochroną prawną czy inne strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowych obiektów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003r., o ochronie i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1292 z późn. zm.).

❖ **Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji oraz obszary zdegradowane**

Teren objęty opracowaniem Zmianą Nr 1/2017 MPZP położony jest poza obszarami wymagającymi przekształceń, rehabilitacji, remediacji oraz poza obszarami zdegradowanymi.

✓ ***Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych***

W wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego powstaną wyrobiska poeksploatacyjne, które zgodnie z Ustawą z dnia 03 lutego 1995r., o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 82), poddane zostaną rekultywacji. Roboty rekultywacyjne będą wykonywane sukcesywnie w miarę postępu eksploatacji i będą polegały na odpowiednim zagospodarowaniu zdjętego nadkładu.

Po zakończeniu eksploatacji i wygaszeniu koncesji wyrobisko poeksploatacyjne rekultywowane będzie w kierunku leśnym w dwóch etapach:

- I etap – usunięcie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny,

- II etap – przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania.

Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca).

Eksploatacja złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) m. in. na podstawie planu ruchu zakładu górniczego. Zatwierdzony przez organ nadzoru górniczego plan ruchu obejmować będzie wszystkie czynności jakie będą występować w zakresie zamierzonej działalności, w tym w zakresie ochrony środowiska.

NIE MOŻNA STWIERDZIĆ ZUPEŁNEGO BRAKU ZNACZĄCEGO NEGATYWNEGO WPŁYWU PROPONOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA NA OCHRONĘ PRZYRODY OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU, NIEMNIEJ JEDNAK DZIAŁANIA PERSPEKTYWICZNE W RAMACH REKULTYWACJI W KIERUNKU LEŚNYM, ZREKOMPENSUJĄ EWENTUALNE WCZEŚNIEJSZE STRATY, A TYM SAMYM WPŁYNĄ NIEWĄTPLIWIE POZYTYWNE NA PRZYRODĘ OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU BESKIDU NISKIEGO.

W związku z realizacją przedsięwzięcia oraz eksploatacją złoża przewidziano zastosowanie następujących rozwiązań chroniących środowisko:

- postępowanie zgodnie z Planem Ruchu Zakładu Górniczego, w przypadku awarii i wypadków należy powiadomić Kierownika Zakładu Ruchu Górniczego,
- wykonywanie prac zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami,
- właściwa organizacja pracy,
- zatrudnienie osób posiadających odpowiednie szkolenie i kwalifikacje do pełnionego stanowiska,
- w przypadku przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu przez pracujące na terenie przedsięwzięcia maszyny, stosować sprzęt chroniący słuch (wkładki lub nauszniki przeciwhałasowe) u osób obsługujących te maszyny,
- oznakowanie oraz częściowe ogrodzenie terenu zakładu,
- utrzymywanie porządku na terenie odkrywki,
- ograniczenie prac wydobywczych do pory dnia,
- zapewnienie odpowiedniego zaplecza sanitarnego,
- używanie w pełni sprawnego technicznie i odpowiednio dobranego sprzętu,
- tankowanie maszyn oraz naprawa i konserwacja sprzętu technicznego wykorzystywanego do eksploatacji złoża, wykonywać w miejscu do tego przystosowanym (teren utwardzony, ze szczelnym podłożem),

- w przypadku wycieku substancji ropopochodnych należy niezwłocznie podjąć działania zmierzające do ograniczenia rozprzestrzeniania się zanieczyszczenia przy zastosowaniu sorbentów, mat sorbentowych,
- prace związane z wylesieniem i przygotowaniem złoża do eksploatacji zostaną wykonane zgodnie z odrębną decyzją administracyjną, określającą terminy i zasady wycinki drzewostanu,
- w granicach obszaru planowanego przedsięwzięcia uwzględnić wymagane przepisami pasy ochronne od użytków leśnych,
- prowadzenie prac na przedmiotowym terenie w sposób niewykraczający poza granice udokumentowanego złoża,
- eksploatacja wyłącznie w obszarze określonym w koncesji na wydobywanie kruszywa,
- skarpy stałe należy kształtować w sposób dostosowany do rzeczywistych warunków geologicznych w obrębie poszczególnych poziomów wydobywczych tak, aby zagwarantować ich stateczność na całej długości i zabezpieczyć przed powstawaniem osuwisk i obrywów gruntu,
- wysokość ściany roboczej poszczególnych poziomów eksploatacyjnych oraz szerokość pólek należy dobierać tak, aby zapewnić bezpieczeństwo pracy ludzi i sprzętu,
- prowadzenie prac w sposób eliminujący zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ograniczanie powstających podczas robót strzałowych: strefy rozrzutu, drgań sejsmicznych i podmuchu poprzez dobór odpowiedniej wielkości ładunku materiałów wybuchowych,
- do wiercenia długich otworów strzałowych należy wykorzystać wiertnicę wyposażoną w urządzenia odpylające,
- roboty strzałowe należy prowadzić nie częściej niż jeden raz w tygodniu,
- wykorzystywanie pojazdów o optymalnej ładowności w celu ograniczenia natężenia ruchu w obrębie terenu przedsięwzięcia,
- w celu ochrony środowiska przed rozprzestrzenianiem się drgań oraz nadmiernym pyleniem wynikającymi z transportu kopaliny należy ograniczyć prędkość na drogach, którymi będzie wywożona kopalina do 20 km/h,
- wyłączanie silników pojazdów podczas ich postoju lub załadunku, co ograniczy emisję spalin z pojazdów ciężarowych odbierających piasek,
- przykrywanie plandekami skrzyni ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie w czasie wysokich temperatur oraz wietrznej, suchej pogody,
- prosty i liniowy rozkład dróg dojazdowych do złoża,
- prace związane ze zdjęciem nadkładu prowadzić pod nadzorem przyrodników,
- magazynowanie zdjętego nadkładu poza wyrobiskiem, w sposób umożliwiający jego późniejsze wykorzystanie do rekultywacji,

- niezwłoczne informowanie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o ewentualnym natrafieniu na zabytki podczas prac ziemnych po uprzednim zabezpieczeniu zabytku i przerwaniu prac,
- w ramach prac nadzoru botanicznego:
 - zostaną przeniesione na siedliska zastępcze ewentualne gatunki roślin chronionych na podstawie uzyskanego pozwolenia z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,
 - zostanie nasadzony pas zadrzewień w postaci olszy szarej (*Alnusincana*) o szerokości około 20 metrów w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Osławica,
- wytworzone w trakcie eksploatacji odpady powstające i związane z pracą maszyn i środków transportu oraz odpady komunalne, należy segregować oraz magazynować w szczelnych pojemnikach w wydzielonym, oznakowanym miejscu i sukcesywnie przekazywać do odzysku lub unieszkodliwiania zgodnie z obowiązującym prawem,
- rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji z wykorzystaniem odłożonego nadkładu,
- należy prowadzić sukcesywnie rekultywację terenów pokopalnianych,
- rekultywacja wyrobiska pogórniczego na części poziomej kamieniołomu winna być prowadzona w kierunku leśnym, natomiast pionowe półki skalne zostaną pozostawione do naturalnej sukcesji,
- na terenie wyrobiska pogórniczego poza wyznaczoną ścieżką dydaktyczną nie należy prowadzić turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania terenu.
- należy zabezpieczyć teren wyrobiska przed możliwością nielegalnego składowania odpadów i wylewania ścieków między innymi poprzez ustawienie odpowiednich tablic informacyjnych.

Dodatkowo zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) przedsiębiorca, tj. podmiot, który uzyskał koncesję, będzie zobowiązany na etapie eksploatacji:

- rozpoznawać zagrożenia związane z ruchem zakładu górniczego i podejmować środki zmierzające do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń,
- posiadać odpowiednie środki materialne i techniczne oraz służby ruchu zapewniające bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górniczego,
- prowadzić ewidencję osób przebywających w zakładzie górniczym, przez wskazanie imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego,
- oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe oraz stosować niezbędne rozwiązania zmniejszające to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- posiadać i odpowiednio przechowywać dokumentację prowadzenia ruchu zakładu górniczego.

Zwrócić należy uwagę, że planowane do zastosowania rozwiązania technologiczne są najlepsze przy obecnej lokalizacji oraz obowiązujących przepisach

prawnych w zakresie ochrony środowiska. Wybrane rozwiązania dają gwarancję zminimalizowania zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji maszyn, jak i wypadku poważnej awarii. Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane przy zastosowaniu powszechnie obowiązujących i używanych, w tym zakresie technologii i maszyn.

2.2. Planowany sposób zagospodarowania terenu

Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1” stanowi kontynuację eksploatowanego obecnie złoża „Komańcza – Jawornik”.

Złoże piaskowców cergowskich „Komańcza 1” będzie eksploatowane metodą odkrywkową, systemem ścianowym, kilkoma poziomami – ze względu na morfologię terenu. Najwyższy poziom zostanie zlokalizowany na rzędnej 550,0m n.p.m., kolejne co 10-15m. Mając na uwadze charakter kopaliny, złożo urabiane będzie technikami strzałowymi.

Technologia wydobywania obejmować będzie:

- udostępnienie złoża tj. ścianka drzew oraz zdjęcie humusu, który zostanie wykorzystany do późniejszej rekultywacji,
- eksploatacja kruszywa kilkoma poziomami,
- likwidacja kopalni oraz rekultywacja i zagospodarowanie obszaru poeksploatacyjnego (rekultywacja w kierunku leśnym).

Planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym. Część urządzeń będzie pracowała okresowo.

Do urabiania złoża oprócz materiału wybuchowego wykorzystywane będą inne mechaniczne urządzenia urabiające takie jak koparki wyposażone w młoty hydrauliczne. Roboty strzałowe będą wykonywane nie częściej niż jeden raz w tygodniu, metodą długich otworów przy zastosowaniu materiałów wybuchowych i środków inicjujących nowej generacji. Do wiercenia otworów strzałowych będzie wykorzystywana wiertnica wyposażona w urządzenia odpylające.

W związku z wykonywaniem robót górniczych z użyciem materiałów wybuchowych przewiduje się występowanie zagrożenia ze względu na:

- rozrzut odłamków skalnych,
- działanie powietrznej fali uderzeniowej,
- drgania sejsmiczne górotworu.

Parametry strzelania będą ustalone w planie ruchu oraz w dokumentacji strzałowej i metrykach strzałowych. Na rozpatrywanym złożu nie będą nakładały się strefy wpływów robót strzałowych prowadzonych na złożu „Komańcza – Jawornik”.

Podczas eksploatacji złoża „Komańcza 1” planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń, dopuszczonych do pracy zgodnie z wymogami i normami polskimi, używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym.

Część urządzeń będzie pracowała okresowo, część zostanie zamontowana na trwałe, jednak żadna z nich nie będzie pracować w okresie nocnym. Praca maszyn i urządzeń możliwa będzie w porze dziennej, na I zmianie, jako zmianie podstawowej. Na II zmianie ze względu na szybko zapadający zmrok, być może będzie praca prowadzona do godziny 16.00-18.00, jednak nie jest to pewne, ze względu na faktyczne potrzeby wydobywania, ściśle związane ze zbyciem.

Nadkład zdejmowany będzie przy zastosowaniu spycharki gąsienicowej lub koparki współpracującej ze środkiem transportu.

Do transportu urobku wykorzystane zostaną samochody samowyładowcze o zróżnicowanym tonażu. Urobek do wstępnego kruszenia będzie transportowany do zakładu przeróbczego, zlokalizowanego na terenie złoża „Komańcza 1”. Transport wewnątrzzakładowy obejmujący transport bloków piaskowca oraz urobku do produkcji kruszyw odbywać się będzie po drogach wyznaczonych w wyrobisku i na terenie zakładu górniczego. Zakład przeróbczy, na każdej kopalni odkrywkowej, to mobilne urządzenie (krusząca zintegrowana z przesiewaczem oraz taśmociągami) z systemem zraszania przerabianego surowca o wydajności około 250 Mg/h.

Kształtowanie, a także formowanie urobku odbywać się będzie na terenie odkrywki. Wszelkie pojazdy transportujące opuszczające teren złoża będą miały myte koła i podwozia, w specjalnie do tego celu wykonanej wannie. Ponadto pojazdy z urobkiem wyjeżdżające poza teren złoża będą ważone.

Produkt gotowy transportowany będzie do odbiorców przy pomocy transportu kołowego, a w przypadku większej ilości kamienia, za pomocą transportu kolejowego. Transport samochodowy od placu załadunkowego na terenie kopalni do drogi wojewódzkiej nr 892 będzie się odbywał poprzez wyremontowany most na rzece Osławicy.

Planuje się na terenie złoża wykonanie rowów opaskowych przyjmujących wody odpadowe – roztopowe, spływające z terenów wyżej położonych w kierunku kopalni z odprowadzeniem do okresowego cieku, nie wyodrębnionego na mapach. Natomiast wody opadowe oraz roztopowe z terenu eksploatowanego złoża, potencjalnie zanieczyszczone częściami pylastymi i ilastymi doprowadzone będą rowami opaskowymi do osadnika sedymentacyjno – infiltrującego, zlokalizowanego na terenie złoża „Komańcza 1”.

Budynki socjalno – sanitarne dla pracowników (kontenery przenośne, nie związane trwale z gruntem oraz całe zaplecze techniczne działające na potrzeby odkrywki zlokalizowane zostaną na terenie eksploatowanego złoża „Komańcza 1”, całe zaplecze socjalno – techniczne będzie funkcjonować w ramach nowej odkrywki, na nowych zasadach.

Eksploatacja prowadzona będzie wyłącznie w porze dziennej tj. w godzinach od 6:00 do 22:00. W miesiącach zimowych eksploatacja odbywać się będzie w zależności od zapotrzebowania oraz warunków pogodowych. W okresach wiosenno-jesiennych i zimowych na tzw. krótkim dniu, eksploatacja odbywać się może maksymalnie od 6.00 do 16.00-18.00.

Po zakończeniu eksploatacji i wygaszeniu koncesji wyrobisko poeksploatacyjne rekultywowane będzie w kierunku leśnym w dwóch etapach:

- I etap – usunięcie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny,
- II etap – przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania.

Kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte podczas eksploatacji piaskowca).

Eksploatacja złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” dokonywana będzie zgodnie z zasadami określonymi w przepisach Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) m. in. na podstawie planu ruchu zakładu górniczego.

Zatwierdzony przez organ nadzoru górniczego plan ruchu obejmować będzie wszystkie czynności jakie będą występować w zakresie zamierzonej działalności w tym, w zakresie ochrony środowiska.

2.3. Zmiany w środowisku, w przypadku braku realizacji ustaleń Zmiany MPZP i niepodjęciu realizacji przedsięwzięcia

W przypadku zaniechania przedsięwzięcia inwestycyjnego, może dojść do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego. Szczególnie niekorzystne byłoby zaniechanie realizacji działań w zakresie pozyskiwania kruszywa naturalnego, które jest surowcem wykorzystywanym w procesie budowy dróg.

W przypadku braku realizacji ustaleń Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, należy mieć na uwadze, iż stan środowiska obszaru objętego opracowaniem, krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał powolnemu, jednak postępującemu pogorszeniu się (niekontrolowane wydobycie kamienia). Prawidłowo realizowany rozwój gospodarczy, przestrzenny i społeczny gminy Komańcza powinien uwzględniać ochronę środowiska naturalnego oraz eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócić jego funkcjonowanie.

W przypadku braku realizacji działań zawartych w omawianej Zmianie MPZP przewidzieć można m.in. następujące skutki:

- w sferze gospodarczej – brak możliwości rozwoju gospodarczego, brak zainteresowania terenami gminy inwestorów zewnętrznych,
- w sferze społecznej – brak możliwości zatrudnienia ludzi zamieszkałych na terenie gminy o dużym bezrobociu,
- w sferze przyrodniczej – niekontrolowane pozyskiwanie kruszywa, skutkujące negatywnym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze,

- w sferze zarządzania gminą – brak możliwości nabycia kruszywa na potrzeby inwestycyjne gminy i potrzeby zakupu surowca z terenów bardziej odległych.

Zaniechanie przedsięwzięcia jest posunięciem (w dosłownym rozumieniu) korzystnym z uwagi na środowisko. Dotyczy to przede wszystkim oddziaływania w zakresie wpływu na krajobraz, powierzchnię ziemi i wody podziemne oraz emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji hałasu. Oddziaływania takie wynikają z faktu, że każde działanie człowieka ingerującego w środowisko (poprzez eksploatację nowego złoża kruszywa oraz przerobu kruszywa) będzie w mniejszym lub większym stopniu wpływać ujemnie na jego poszczególne komponenty.

Niepodjęcie wydobywania kruszywa ze złoża „Komańcza 1” oraz jego przerobu spowoduje pod względem gospodarczym, stratę udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego o znacznych zasobach i dobrym jakościowo surowcu.

Wydobycie przedstawione w niniejszym opracowaniu podejmuje podmiot wyspecjalizowany w zakresie wydobywania kruszyw oraz posiadający rozpoznanie w zakresie zapotrzebowania na kruszywo na terenie województwa podkarpackiego i na rynku lokalnym. Planowana eksploatacja złoża „Komańcza 1”, jest przedsięwzięciem komercyjnym, sprzyjającym realizacji szeregu celów publicznych realizowanych przez podmioty (budowę i utrzymanie dróg itp.). Realizacja inwestycji przyniesie finansowe korzyści dla Gminy i Funduszy Ochrony Środowiska w formie opłat eksploatacyjnych, opłat lokalnych i podatków. Ponadto zapewni zatrudnienie ludzi w zakładzie przerobczym, a także wielu firmom usługowym w powiecie sanockim i nie tylko. Zapewni przy tym ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Rozwijana działalność integruje działania gospodarcze i społeczne podejmowane w gminie Komańcza. Jest spójna z planami przestrzennymi i planami rozwoju gminy Komańcza.

W rejonie powiatu sanockiego i sąsiednich występuje duże zapotrzebowanie na surowiec planowany do pozyskania m.in. do budownictwa. Zaniechanie starań o podjęcie eksploatacji spowoduje wydłużenie dróg transportu potrzebnego surowca do odbiorców, a za tym idzie zwiększony koszt zaopatrzenia odbiorców oraz zwiększoną emisję zanieczyszczeń komunikacyjnych kierowanych do środowiska.

ANALIZUJĄC PRZEDSIĘWZIĘCIE WYDOBYCIA KRUSZYWA ZE ZŁOŻA „KOMAŃCZA 1” A TAKŻE JEGO DOSTARCZANIE DO ODBIORCÓW, NP. DO ODBIORCÓW INDYWIDUALNYCH Z REJONU SANOKA ORAZ NA BUDOWĘ LOKALNYCH DRÓG W SZERSZYM ASPEKCIE (NP. POWIATU CZY WOJEWÓDZTWA), MOŻNA MÓWIĆ O JEGO PROEKOLOGICZNYM CHARAKTERZE.

ROZPATRUJĄC ASPEKT LOKALNY ORAZ EKONOMICZNY PROWADZONA PRZEZ INWESTORA DZIAŁALNOŚĆ PRZYCZYNI SIĘ DO ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY W PRZEMYSŁE MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, GŁÓWNIE POPRZEZ MOŻLIWOŚĆ ZAOFEROWANIA NOWYCH

MIEJSC PRACY OKOLICZNYM MIESZKAŃCOM ORAZ PROMOWANIE SWOJĄ DZIAŁALNOŚCIĄ TUTEJSZEGO REGIONU, CO POMOŻE UMOCNIEĆ DZIAŁANIA POZOSTAŁYCH LOKALNYCH SEKTORÓW GOSPODARCZYCH.

W przypadku zaniechania inwestycji, na rynku kruszyw na podkarpaciu musiałyby zostać uzupełnione dostawami z bardziej odległych zakładów - co wiąże się z niszczeniem nawierzchni dróg, zwiększoną emisją zanieczyszczeń do powietrza i uciążliwościami hałasu na trasach przewozu kruszywa. Na bazie projektowanego wydobywania kruszywa ze złoża „Komańcza 1” w gminie Komańcza, poprawi się rozwój gospodarczy terenu.

PODSUMOWUJĄC WARIANT „ZEROWY” TJ. WARIANT NIEPODEJMOWANIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA NALEŻY WIĘC ODRZUCIĆ, Z UWAGI IŻ OPCJA TAKA NIE POWODUJE ZMNIEJSZENIA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA. PONADTO WARIANT „ZEROWY” NIE STWARZA MOŻLIWOŚCI ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI INWESTORA.

WOBEC POWYŻSZEGO „OPCJA ZEROWA” NIE MOŻE BYĆ BRANA POD UWAGĘ JAKO ROZWIĄZANIE OSTATECZNE. TYM BARDZIEJ, ŻE MOŻE SPRZYJAĆ NIEKONTROLOWANEMU WYDOBYCIU PRZEZ OSOBY PRZYPADKOWE, NIEZNAJĄCE ZASAD EKSPLOATACJI ORAZ OCHRONY ŚRODOWISKA.

2.4. Wariant polegający na podjęciu przedsięwzięcia w innym zakresie

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, istnieje obowiązek porównania rozwiązań technologicznych dla przedsięwzięcia z innymi rozwiązaniami w praktyce krajowej i światowej. Działanie takie miało za zadanie wybór właściwej (czystszej) technologii produkcji. Ma to znaczenie w tego typu przedsięwzięciach, gdzie z punktu widzenia technologicznego taki wybór jest możliwy (inwestycje drogowe i przemysłowe o dużej skali oddziaływania).

Pośród rozważanych przez Inwestora wariantów alternatywnych planowanego przedsięwzięcia był Wariant „alternatywny” tj. realizacji przedsięwzięcia w miejscu wybranym przez Inwestora, lecz dwukrotnie większej skali rocznej wydobywania.

Wariant „alternatywny” przewiduje realizację inwestycji w zakresie podobnym do wariantu „inwestycyjnego” lecz dwukrotnie zwiększonym rocznym wydobywaniem i przerobem kruszywa. Aby to było możliwe konieczny byłby zakup i posadowienie dodatkowych urządzeń, a tym samym zwiększenie zapotrzebowania na energię elektryczną do obsługi.

W związku z powyższym wariant „alternatywny” powodowałby:

- zwiększenie poziomu hałasu na granicy działki lokalizacji złoża o około 3 - 15 dB(A) w stosunku do wariantu „inwestycyjnego” (w skutek uruchomienia dodatkowego urządzenia do przerobu kruszywa o znacznej wydajności),
- zwiększenie chwilowej godzinowej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w wyniku pracy większej ilości maszyn służących eksploatacji złoża,
- zwiększenie zużycia wody i ilości powstających ścieków bytowych w związku z koniecznością zatrudnienia większej ilości pracowników.

PODSUMOWUJĄC, W WYNIKU REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA W WARIANCIE „ALTERNATYWNYM” WYSTĘPUJE (W STOSUNKU DO ZAŁOŻEŃ PRZYJĘTYCH W WARIANCIE „INWESTYCYJNYM” ZAPROPONOWANYM PRZEZ INWESTORA):

- ZWIĘKSZENIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA,
- ZWIĘKSZENIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z EMISJĄ HAŁASU,
- ZWIĘKSZENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, WODĘ ORAZ ZWIĘKSZENIE ILOŚCI POWSTAJĄCYCH ŚCIEKÓW BYTOWYCH.

ZATEM WARIANT TEN CHARAKTERYZUJE SIĘ ZNACZNIE WIĘKSZYM POTENCJALNYM ZAGROŻENIEM DLA ŚRODOWISKA NATURALNEGO.

WARIANT „ALTERNATYWNY” ZE WZGLĘDU NA ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA ZWIĄZANE ZE ZWIĘKSZONĄ EMISJĄ ZANIECZYSZCZEŃ I HAŁASU ORAZ ZWIĄZANE Z TYM KOSZTY INWESTYCYJNE ZOSTAŁ PRZEZ INWESTORA ODRZUCONY.

3.0. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przeznaczenie terenu pod planowaną funkcję będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska. Pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu uwag i wniosków zawartych w prognozie i nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem będzie mało znaczące i nie przekroczy norm dopuszczalnych.

Znaczące bezpośrednie oddziaływanie na stan środowiska będzie występować w obrębie obszaru, na którym będzie realizowane działanie inwestycyjne zidentyfikowane w ramach priorytetów ekologicznych. Oddziaływanie to będzie związane z wydobywaniem kruszywa, przeróbką oraz komunikacją. Oddziaływanie pośrednie wystąpi natomiast w granicach terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego.

Inwentaryzacja fauny na terenie przewidzianym do eksploatacji

Na potrzeby opracowania Raportu (w ramach poprzedniej procedury) została przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza w dniach 03.III, 18.III, 21.IV, 28.IV, 15.V,

30 V, 14.VII, 07.VII, 24.VIII, 27.X, 23.XII 2016 roku przeprowadzono dzienne inwentaryzacje przyrodnicze terenu złoża „Komańcza 1” oraz terenów sąsiadujących w promieniu do około 300 metrów w zależności od inwentaryzowanej grupy faunistycznej.

Po zapoznaniu się z mapami terenu opracowano metodykę inwentaryzacji, co zostało opisane w dalszej części opracowania. W trakcie inwentaryzacji koncentrowano się na wykryciu jak największej liczby gatunków wartościowych, w tym zagrożonych i chronionych w kraju.

Podczas prac terenowych szczególną uwagę zwrócono na występowanie chronionych i zagrożonych gatunków wymienionych w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016r., poz. 2183).
- Dyrektywie Rady 79 / 409 / EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r., w sprawie ochrony dzikich ptaków.
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510).
- Dyrektywie Rady 92 / 43 / EWG z dnia 21 maja 1992r., w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Bezkęgowce

Tab. 8. Zestawianie wyników inwentaryzacji zebranych w 2016 roku.

Nazwa gatunkowa	Lokalizacja i liczebność		Status ochrony/ Polska Czerwona Księga Zwierząt (PCKZ)
	Obszar górniczy	Teren górniczy	
LepidopteraRhopalocera- Motyle dzienne			
Bielinek bytomkowiec - Pierisnapi		pojedynczy	
Bielinek rzepnik - Pierisrapae		sporadyczny	
Czerwończyk dukacik – L. virgaureae		sporadyczny	
Czerwończyk uroczekL. tityrus		sporadyczny	
Dostojkaaglaja - Argynnisaglaja		sporadyczny	
Górowka meduza - Erebiamedusa		sporadyczny	
Karłatek - Ochlodesspp		nieliczny	
Kosternikpalemon - C. palaemon		sporadyczny	
Listkowiec cytrynek - G. rhamni	sporadyczny	sporadyczny	
Modraszek ikar - Polyommatusicarus		sporadyczny	
Osadnik egeria - Parargeaegeria	sporadyczny	sporadyczny	
Pokłonnikkamilla - Limenitiscamilla		pojedynczy	
Polowiec szachownica - M. galathea		sporadyczny	
Przeplatka atalia - Melitaeaathalia		sporadyczny	
Przestrojnikjurtina -Maniolarjurtina		nieliczny	
Przestrojnik trawnik -A. hyperantus		nieliczny	

Rusałka admirał - <i>Vanessa atalanta</i>		sporadyczny	
Rusałka ceik - <i>Polygonia c-album</i>		sporadyczny	
Rusałka kratnik - <i>Araschnia levana</i>		nieliczny	
Rusałka pawik - <i>Inachisio</i>		pojedynczy	
Strzępotekruczajnik <i>C.pamphilus</i>		pojedynczy	
Zorzynek rzeżuchowiec - <i>A. cardamines</i>	sporadyczny	sporadyczny	
<u>Lepidoptera Heterocera - Motyle nocne</u>			
Biesek murzynek - <i>Odezia atrata</i>		nieliczny	
Lotnica zyska - <i>Aglaia tau</i>	pojedynczy	pojedynczy	
Dyblikliniaczek - <i>Siona lineata</i>		pojedynczy	
Osmaganek plamek - <i>P. macularia</i>	pojedynczy	nieliczny	
Poprochpylinkowiak - <i>E. atomaria</i>	sporadyczny	sporadyczny	
<u>Coleoptera - Chrząszcze</u>			
Biegacz fioletowy - <i>Carabus violaceus</i>		sporadyczny	Gatunek ściśle chroniony
Rębacz szary - <i>Rhagium mordax</i>	sporadyczny	pojedynczy	
Rozpuczelepężnikowiec <i>L. glabriorostris</i>		pojedynczy	
Rzemlik osinowiec <i>Saperda populnea</i>		sporadyczny	
Żuk gnojowy - <i>Geotrupes strer corarius</i>	sporadyczny	sporadyczny	
Zmorsznik czerwony - <i>Corymbia rubra</i>		pojedynczy	
Żerdzianka (<i>Monochamus sp.</i>)		nieliczny	
Kruszczyca złotawka - <i>Cetonia aurata</i>		pojedynczy	
<u>Inne</u>			
Pszczoła miodna - <i>Apis mellifera</i>	liczne	liczne	
Trzmiel leśny - <i>Bombus sylvarum</i>		pojedynczy	Gatunek częściowo chroniony
Łączyn brodawnik - <i>D. verrucivorus</i>		pojedynczy	
Świtezianka dziewica - <i>Calopteryx virgo</i>		pojedynczy	
Świtezianka błyszcząca - <i>C. splendens</i>		pojedynczy	
Ślimak winniczek - <i>Helix pomatia</i>	nieliczny	nieliczny	Gatunek częściowo chroniony

W przypadku zgniotka cynobrowego - *Cucujus cinnaberinus* mimo, że na terenie planowanej inwestycji znajduje się stosunkowo duża liczba martwych drzew, to jednak znaczna ich część jest zbyt stara i uległa silnemu rozkładowi, przez co jest nieodpowiednia dla zgniotka cynobrowego. Świeższe drzewa i świeża leżanina, które w obrębie inwentaryzacyjnym występuje w znacznie mniejszej ilości nie potwierdziły występowania tego gatunku. Jednakże w różnych okolicznych miejscach w regionie Komańczy należy liczyć się z tym, że ten gatunek będzie występował. Jak podaje baza GIS gatunków PGL- LP Krosno najbliższe stanowisko zgniotka cynobrowego podawane jest w odległości około 300 metrów na zachód od planowanej inwestycji.

W przypadku biegacza gruzelkowego - *Carabus variolosus* na terenie złoża brak jest odpowiednich wilgotnych siedlisk wymaganych dla tego leśnego i wilgociolubnego chrząszcza. W związku z brakiem występowania stałej obecności wody teren złoża „Komańcza 1” nie jest atrakcyjny dla tego gatunku i nie został on odnaleziony na inwentaryzowanym terenie. Jego obecności można spodziewać się w rejonie cieków wodnych, w niższych położeniach poza terenem planowanej eksploatacji. Jak podaje baza gatunków PGL- LP Krosno, najbliższe stanowisko tego gatunku zlokalizowane jest w odległości 500 metrów na południowy - zachód od planowanej inwestycji.

Obszar górniczy, który rozważany jest pod eksploatację kopaliny posiada przeciętne walory pod względem występujących bezkręgowców, nie wyróżniające się od okolicznych terenów. Nie stwierdzono w okolicy siedlisk lub roślin, które mogłyby być

szczególnie wartościowe dla rzadkich bezkręgowców monofagicznych. Stwierdzono 3 gatunki objęte ochroną prawną, które w regionie należą do gatunków pospolitych. Nie stwierdzono w obrębie terenu inwentaryzacyjnego gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (Dyrektywy Siedliskowej).

Herpetofauna

Zinwentaryzowano następujące gatunki:

- kumak górski *Bombinator variegata* kilkadziesiąt osobników w rozlewiskach przy rzece Osławica oraz na drogach leśnych w kałużach poza terenem złoża „Komańcza 1” - jaja, kijanki, młode i dorosłe osobniki,
- zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* - 1 osobnik przy rzece Osławica z dala od terenu złoża „Komańcza 1” na południowym zachodzie od złoża „Komańcza 1”,
- jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*) - kilka osobników w lasach.

Ryc. 15. Rozmieszczenie herpetofauny w obrębie zinwentaryzowanego terenu górniczego.

Źródło: opracowanie przyrodnicze

Na terenie inwentaryzacyjnym odnotowano w sumie 3 gatunki herpetofauny - 1 gatunek płaza i 2 gatunki gadów. Większość gatunków występowało poza terenem planowanym pod eksploatację kopaliny, koncentrując się na południe od obszaru górniczego w rejonie rzeki Osławica. Sam obszar górniczy nie charakteryzuje się

wartościowymi gatunkami, gdyż odnotowano tu wyłącznie pospolite gatunki, takie jak jaszczurka zwinka. Na szczególną uwagę zasługuje tu kumak górski - gatunek z zał. 2 Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Gatunek tego kumaka występuje w utrzymujących się okresowo kałużach, które powstają w wyniku ruchu samochodów w trakcie prac leśnych.

Inwentaryzowany obszar można określić, jako przeciętny, mimo że występuje tu kilka cennych gatunków. Najważniejsze wartościowe siedliska – kałuże atrakcyjne dla kumaka górskiego, powstają dzięki działalności ludzkiej. Mimo to teren górniczy nie wyróżnia się od okolicznych obszarów, gdyż np. najwartościowszy tu kumak górski w całym okolicznym regionie należy do gatunków pospolitych. Nie występują tu trasy migracji płazów.

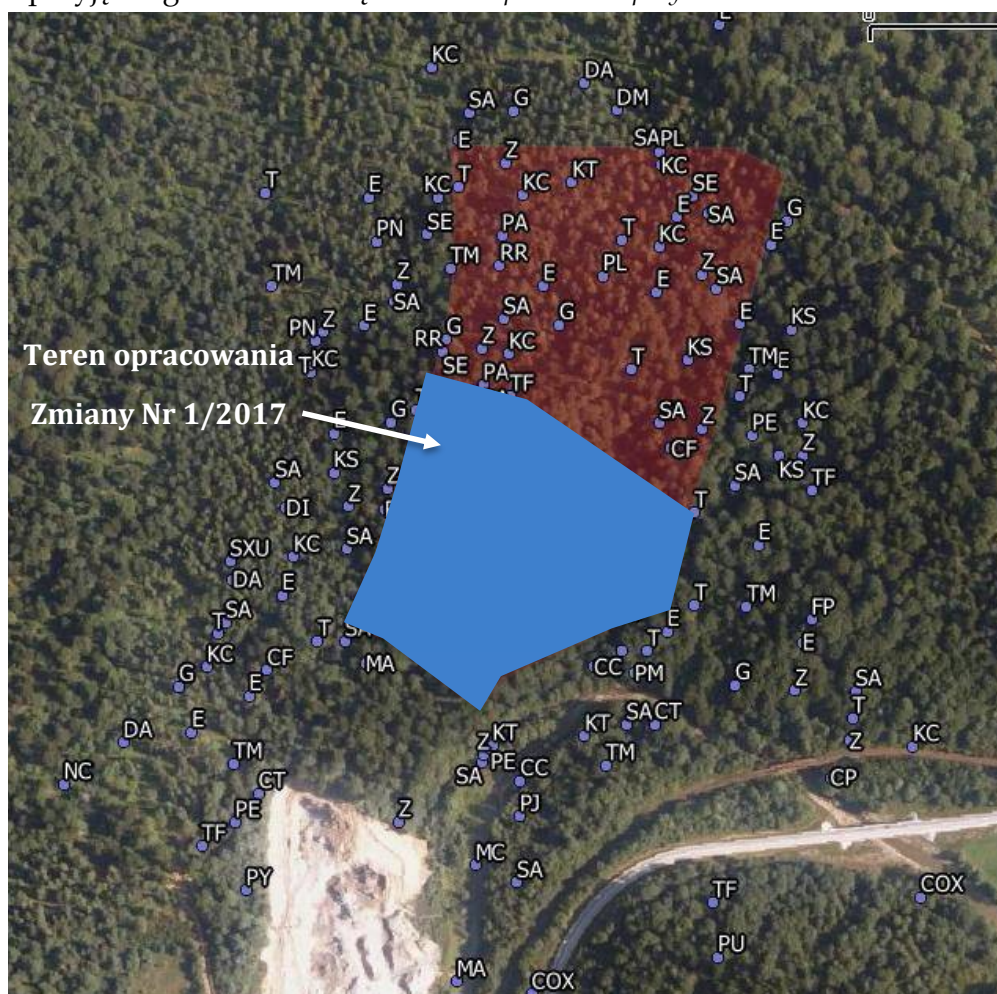
Awifauna

Tab. 9. Zestawianie wyników kontroli ornitologicznych z rozdzieleniem na tereny; Symbolem „p” określono gatunki przelotne.

Wykaz gatunków	Kod gatunkowy	Liczebność		Status ochrony
		Obszar górniczy	Teren górniczy	
bogatka - <i>Parus major</i>	PJ	1	2	
czarnogłówka - <i>Poecilemontanus</i>	PN		3	
dzięcioł czarny- <i>Dryocopusmartius</i>	DM		1	Dyrektywa Ptasia
dzięcioł duży- <i>Dendrocopos major</i>	DA	1	3	
dzięcioł zielonosiwy - <i>Picuscanus</i>	PU		1	Dyrektywa Ptasia
dzięciołek - <i>Dendrocopos minor</i>	DI		1	
dzwonec - <i>Chloriscloris</i>	CC	1	3	
gil - <i>Pyrhulapyrrhula</i>	PY		2	
grubodziób - <i>C.coccythraustes</i>	CT		3	
grzywacz - <i>Columbapalumbus</i>	CP		1	
kos - <i>Turdusmerula</i>	TM	2	5	
kowalik - <i>Sittaeuropaea</i>	SE	2	1	
kruk - <i>Corvuscorax</i>	COX		2p	
modraszka - <i>Cyanistescaeruleu</i>	PE	2	3	
mucholówka żałobna – <i>F.hypoleuca</i>	FH	1		
mucholówka mała - <i>Ficedulaparva</i>	FP		1	Dyrektywa Ptasia
mysikrólik - <i>Regulusregulus</i>	RR	4	2	
myszół zwyczajny - <i>Buteobuteo</i>	B		1p	
orzechówka – <i>N. caryocatactes</i>	NC		1	
pełzacz leśny - <i>Certhia familiaris</i>	CF	1	1	
piecuszek - <i>Phylloscopustrochilus</i>	KT	1	2	
pierwiosnek – <i>P.collybita</i>	KC	4	7	
pliszka górską - <i>Motacillacinerea</i>	MC		1	
pliszka siwa - <i>Motacilla alba</i>	MA		2	
pokrzywnica - <i>Prunellamodularis</i>	PM	1	1	

puszczyk uralski - <i>Strixuralensis</i>	SXU		1	Dyrektywa Ptasia
rudzik - <i>Erithacus rubecula</i>	E	7	13	
sikora uboga - <i>Poecile palustris</i>	PL	2	1	
sosnowka - <i>Periparus ater</i>		4		
sójka - <i>Garrulus glandarius</i>	G	2	5	
strzyżyk - <i>Troglodytes troglodytes</i>	T	3	10	
śpiewak - <i>Turdus philomelos</i>	TF	1	3	
świstunka leśna - <i>Rhadinasilatrix</i>	KS	1	3	
zięba - <i>Fringilla coelebs</i>	Z	5	9	

Ryc. 16. Rozmieszczenie gatunków ptaków w obrębie inwentaryzowanego terenu.
Symbole przyjęto zgodnie z tabelą 9. Źródło: opracowanie przyrodnicze

Na uwagę wśród tych gatunków zasługuje 4 gatunków zał. I Dyrektywy Ptasiej, są to:

- puszczyk uralski (*Strix uralensis*) – gatunek odnotowano dwukrotnie – ze względu na duże terytorium gatunku nie jest wykluczone, że będzie on zalatywał również na teren udokumentowanego złoża „Komańcza 1”,
- muchołówka mała (*Ficedula parva*) – gatunek potwierdzono dwukrotnie na wschód od udokumentowanego złoża „Komańcza 1”,
- dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*) – gatunek potwierdzono trzykrotnie z odległego regionu na podstawie śpiewu,

- dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) - gatunek odnotowano jednokrotnie na podstawie głosu samca.

Zgodnie z informacją uzyskaną z Nadleśnictwa Komańcza najbliższa strefa ochronna wokół gniazda orla przedniego (leśnictwo Turzańsk) jest położona w odległości 3 km od obszaru górniczego Komańcza-Jawornik, natomiast najbliższa strefa ochronna wokół gniazda orlika krzykliwego (leśnictwo Jesionka) jest położona w odległości 3,5 km od obszaru górniczego.

Nadleśnictwo Komańcza nie podaje szczegółowych lokalizacji gniazd, gdyż uznało, że informacje te nie są jawne. Ujawnienie szczegółowych lokalizacji nie jest potrzebne w opracowaniu, które będzie ogólnie dostępne, gdyż może to stwarzać zagrożenia ze strony ludzi dla podanych gniazd.

Obszar inwentaryzacji cechuje się występowaniem 33 gatunków ptaków. Gatunki z terenu złoża „Komańcza 1” nie należą do gatunków szczególnie wymagających, co do siedliska. Teren złoża „Komańcza 1” stanowi potencjalnie dobre warunki dla życia i żerowania występujących w regionie ptaków i region ten można określić jako wartościowy dla ptaków. Teren poza obszarem złoża „Komańcza 1” można określić jako wartościowy ze względu na stwierdzenie 4 gatunków ptaków z listy Dyrektywy Ptasiej, a wśród których puszczyk uralski - *Strix uralensis* należy do szczególnie cennych i wartościowych.

Należy też zwrócić uwagę, że mimo trwającej eksploatacji w bezpośrednim sąsiedztwie inwentarzowego terenu nie zaobserwowano, aby ptaki były niepokojone bądź unikały bezpośredniego sąsiedztwa złoża pokazuje podkład mapowy już nieaktualny, gdyż bezpośrednio sąsiadujący teren strony południowej udokumentowanego złoża jest pozbawiony drzewostanu.

Teriofauna

Na terenie objętym obowiązującym planem, w tym na terenie górniczym, odnotowano liczne tropy jelenia oraz sarny, w tym obserwowano pojedyncze osobniki tych gatunków. W kilku miejscach spotkano tropy lisa oraz stwierdzono borsuka. Zaobserwowano, że mimo eksploatacji kopalni poniżej terenu złoża przy rzece Oslawica oraz powyżej złoża na drodze leśnej swobodnie przemieszczają się zwierzęta, głównie jeleniowate, w tym potwierdzono przechodnie wilki.

Tab. 10. Zestawienie danych inwentaryzacyjnych z terenu górniczego planowanej inwestycji.

Gatunek	Charakter występowania i znaczenie ostoi
jeleń szlachetny	Gatunek w obrębie całego terenu górniczego spotykany licznie. Duża ilość tropów oraz nagrania na fotopułapce. Spora część to osobniki przechodnie.

sarna	Gatunek o podobnym statusie występowania, co jeleni. Często spotykany na całym terenie inwentaryzacji. Duża ilość tropów odnotowana w okresie zimowym oraz często rejestrowały go fotopułapki.
lis	Gatunek odnotowany wielokrotnie w nocy przez w tym fotopułapki. Odnotowano tropy.
borsuk	Odnótowano tropy. Obserwowano osobnika w nocy na terenie złoża „Komańcza 1”.
Gatunek	Charakter występowania i znaczenie ostoi
wilk	Odnótowany w rejonie rzeki Osławicy w sąsiedztwie trwającej eksportacji oraz na południe od terenu eksploatacji na podstawie tropów. Gatunek ten wykazywany przez pracowników kopalni Komańcza oraz ndl. Komańcza. Zgodnie z informacjami od nadleśnictwa Komańcza w rejonie drogi wojewódzkiej w bliskim sąsiedztwie terenu górniczego spotykane są przechodnie wilki.
kuna	Odnótowano w sąsiedztwie złoża „Komańcza 1” na podstawie tropów.
dzik	Obserwacje śladów bytności poza terenem złoża.
wiewiórka	Odnótowano w na złożu „Komańcza 1” na podstawie tropów

REASUMUJĄC NALEŻY STWIERDZIĆ, ŻE PRACE EKSPLOATACYJNE NIE WYRZĄDZĄ ŻADNYCH ISTOTNYCH ZAKŁÓCEŃ W STANIE FAUNY PRZEDMIOTOWEGO OBSZARU, A ZREKULTYWOWANY TEREN STANIE SIĘ OSTOJĄ DLA LICZNEJ GRUPY ZWIERZĄT.

Inwentaryzacja flory terenów przewidzianych do eksploatacji

Waloryzacji przyrodniczej dokonano w oparciu o obserwacje terenowe przeprowadzone w roku 2016 wiosną oraz w pełni sezonu wegetacyjnego w granicach powierzchni przeznaczonej do eksploatacji oraz w jej sąsiedztwie. Kartowanie flory i roślinności przeprowadzono metodą marszrutową z wykorzystaniem ortofotomapy oraz odbiornika GPS.

W trakcie prac terenowych szczególną uwagę zwrócono na występowanie chronionych i zagrożonych gatunków oraz siedlisk przyrodniczych wymienionych w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010r., w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. Nr 77, poz. 510).
- Krajowej Czerwonej Liście roślin (Mirek Z, Zarzycki K., Wojewoda W. & Szelaąg Z.(red.). 2006. Red list of plants and fungi in Poland).

- Krajowej Czerwonej Księdze (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z. 2014. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków).

Działka inwestycyjna położona jest w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950, z późn. zm.),
- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”, funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.),

Część działki ewidencyjnej 75/1 położona jest w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu”, jednak teren całego udokumentowanego złoża „Komańcza 1” (stanowiący część działki nr ew. 75/1) położony jest poza granicami w/w obszaru, bowiem stanowi jedynie część z działki o znacznej powierzchni, wydzielonej na potrzeby zmiany MPZP.

W związku z powyższym na terenie objętym opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik, obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikających z ustawy z dnia 16.04.2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.), bowiem teren objęty wnioskiem podlega w/w przepisom szczególnym.

Teren opracowania Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie jest objęty innymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.). W związku z powyższym nie wprowadza się dodatkowych zakazów, nakazów i ograniczeń, wynikających z przepisów odrębnych.

Tab. 11. Zakazy obowiązujące na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

<u>Zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyłączeniem</u>	Na potrzeby oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko prowadzona jest odrębna procedura.
--	--

przedsięwzięć o których mowa w art. 24 ust 3 Ustawy o ochronie przyrody.	
<u>Zakazuje się</u> zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką.	Nie dotyczy
<u>Zakazuje się</u> likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikną one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.	Nie dotyczy (na potrzeby odkrywki zostanie przeprowadzona procedura zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, a kierunek późniejszej rekultywacji – leśny)
<u>Zakazuje się</u> budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od: a) linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w Ustawie Prawo Wodne – za wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.	Nie dotyczy
<u>Zakazuje się</u> wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.	Teren odkrywki zostanie przywrócony do stanu pierwotnego (leśny kierunek rekultywacji, nasadzenia drzew)
<u>Zakazuje się</u> dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka.	Nie dotyczy
<u>Zakazuje się</u> likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.	Nie dotyczy

Flora

Teren złoża jest porośnięty drzewostanem w wieku od 10 – 100 lat. Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia znajdują się m.in. siedliska: grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*), sztuczny drzewostan olszy szarej (*Alnusincana*), pastwisko obsadzone olchą czarną (*Alnusglutinosa*) z kępami obsiewającej się tarniny (*Prunusspinosa*), fragmenty buczyny karpackiej (*Dentarioglandulosae-Fagetum*) ze znacznym udziałem gatunków grądowych, fragmenty szuwaru szerokopalkowego (*Typhetumlatifoliae*) i szuwaru sitowia leśnego (*Scirpetumsylhatici*), inicjalne stadia sukcesyjne zarośli olszy szarej (*Alnusincana*). Ten sam typ roślinności występował w najbliższym otoczeniu rozpatrywanej powierzchni. Jedynie od strony południowej (poza granicami powierzchni) terasę zalewową rzeki Osławica zajmuje roślinność aluwialna, tj. łągi reprezentujące zespół

nadrzecznej olszyny górskiej (*Alnetumincanae*) oraz towarzyszące im zbiorowiska ziołoroślowe z rzędu (*Glechometaliahederacea*).

Żyzna buczyna karpacka (*Dentarioglandulosae-Fagetum*)

Płat zespołu (*Dentarioglandulosae-Fagetum*) wykształcony jest w odmianie wschodniokarpackiej, siedliskowo przeważa podzespół żyzny i wilgotny z czosnkiem niedźwiedzim (*D.g.-F. allietosum*). W drzewostanie o zróżnicowanej strukturze wiekowej panują buk zwyczaj (*Fagussylvatica*) i jodła pospolita (*Abies alba*), rzadko inne gatunki – grab pospolity (*Carpinusbetulus*) czy klon zwyczajny (*Acerplatanoides*). Licznie występuje starodrzew, a zasoby martwego drewna można zgrubnie szacować na 5% miąższości drzewostanu.

W warstwie krzewów występowały głównie grab pospolity (*Carpinus bet ulus*), buk zwyczajny (*Fagussylvatica*), leszczyna pospolita (*Corylusavellana*), rzadziej kruszyna pospolita (*Frangulaalnus*), wiciokrzew pospolity (*Lonicera xylosteum*), bez czarny (*Sambucusnigra*).

Warstwa zielna charakteryzowała się stosunkowo dużym zwarcie i wysokim bogactwem gatunkowym. Z gatunków charakterystycznych dla buczyn zanotowano: żywiec cebulkowy (*Dentariabulbifera*), żywiec gruczołowaty (*Dentariaglandulosa*) i żywokost sercowaty (*Symphytumcordatum*). Licznie reprezentowane są gatunki związane zasięgiem z pasem gór i pogórzy jak czosnek niedźwiedzi (*Alliummursinum*), sałatnica leśna (*Aposerisfoetida*), jarzmianka większa (*Astrantia major*), cebulica dwulistna (*Scillabifolia*), goryczka trojeściowa (*Gentianaasclepiadea*), śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthusnivalis*), obrazki alpejskie (*Arumalpinum*), wilczomlecz migdałolistny (*Euphorbiaamygdaloides*), żywokost bulwiasty (*Symphytumtuberosum*), szalwia lepka (*Salviaglutinosa*), tojeść gajowa (*Lysimachianemorum*), starzec gajowy (*Senecionemorensis*), trybula lśniąca (*Anthriscusnitida*), bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), lepieźnik biały (*Petasitesalbus*), miesięcznica trwała (*Lunariarediviva*), bniec czerwony (*Melandrium rubrum*), świerżbek orzęsiony (*Chaerophyllumhirsutum*) i przetacznik górski (*Veronica Montana*). Skład gatunkowy uzupełniały gatunki powszechnie występujące w lasach liściastych i mieszanych: zawilec gajowy (*Anemonenemorosa*), przytulina wonna (*Asperulaodorata*), dąbrówka rozłogowa (*Ajugareptans*), kopytnik pospolity (*Asarumeuropaeum*), turzyca lesna (*Carexsylvatica*), turzyca orzęsiona (*Carexpilosa*), gajowiec żółty (*Galeobdolonluteum*), szczotr trwały (*Mercurialisperennis*), zerwa kłosowa (*Phyteumaspicatum*), konwalijka dwulistna (*Majanthemum biforium*), kosmatka owłosiona (*Luzulapilosa*), wawrzynek wilczełyko (*Daphnemezereum*), wietlica samicza (*Athyriumfilix-femina*), nerecznica krótkoostna (*Dryopteriscarthusiana*), nerecznica samcza (*Dryopterisfilixmas*), jeżyna gruczołowata (*Rubus hiatus*), kokoryczka wonna (*Polygonatumodoratum*), kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatummultiflorum*), szczawik zajęczy (*Oxalisacetosella*), czworolist pospolity (*Parisquadrifolia*), łuskiewnik różowy (*Lathraeasquamaria*), wiechlina gajowa (*Poanemoralis*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), perłówka zwisła (*Melica nut ans*), możylinek trójnerwowy (*Moehringiatriinervia*), turzyca palczasta (*Carex Digitala*), jaskier kosmaty

(*Ranunculus lanuginosus*), ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), pierwiosnek wiosenny (*Primula elatior*), zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), żankiel zwyczajny (*Sanicula europaea*), rzeżucha niecierpkowa (*Cardamine impatiens*), zdrojówka rutewkowata (*Isopyrum thalictroides*), bodziszek cuchnący (*Geranium robertianum*), kokorycz pusta (*Corydalis cava*), malina właściwa (*Rubus idaeus*), jasnota plamista (*Lamium maculatum*), gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), gwiazdnica wielkokwiatowa (*Stellaria holostea*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*) i czerniec Gronkowy (*Actaea spicata*).

Warstwa mszysta była słabo rozwinięta. Stwierdzono występowanie tu głównie żurawca falistego (*Atrichum undulatum*), rzadziej złotowłosa strojnego (*Polytrichum formosum*). W jednej silnie wciętej dolince odnaleziono niewielkie populacje tojad mołdawski (*Aconitum moldavicum*) oraz zanokcica skalna (*Asplenium trichomanes*).

W części północnej na siedlisku buczyny występowały zbiorowiska zastępcze ze świerkiem lub z sosną, jodłą i modrzewiem. Ich runo było wyraźnie zubożałe, a miejscami panowały jeżyny. Zbiorowisko to można traktować jako degeneracyjną postać buczyny karpackiej.

Nadrzeczna olszyna górska *Alnetum incanae* i nadrzeczne ziołorośla

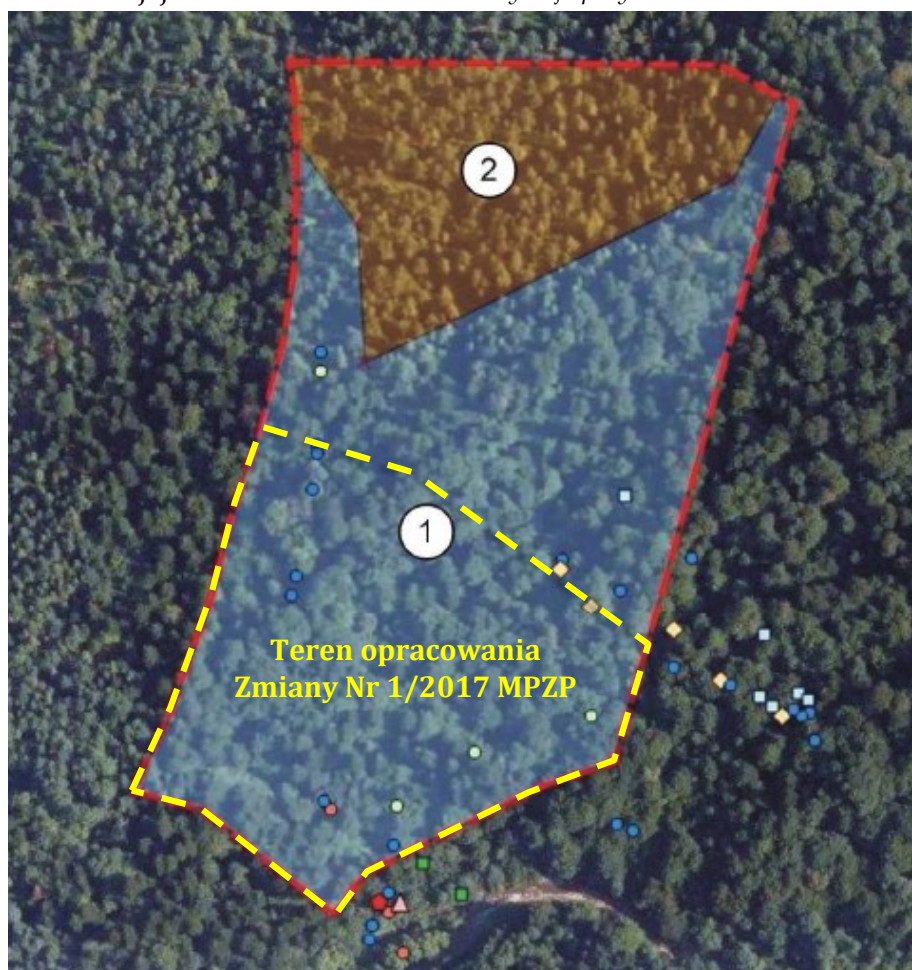
Płat łągu zlokalizowany na lewym brzegu rzeki reprezentował wczesno sukcesyjne stadium z dominującą wierzbą kruchej (*Salix fragilis*) z młodym i luźnym drzewostanem. Na prawym brzegu przeważał wariant typowy z olszą szarą (*Alnus glutinosa*).

W warstwie krzewów występowały gatunki z drzewostanu oraz leszczyna pospolita (*Corylus avellana*), bez czarny (*Sambucus nigra*) i wierzba purpurowa (*Salix purpurea*).

W runie odnotowano takie rośliny jak: podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*), bodziszek żałobny (*Geranium phaeum*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), czosnek pospolity (*Alliaria petiolata*), śledziennica skrętno listna (*Chrysosplenium alternifolium*), jasnota plamista (*Lamium maculatum*), jasnota biała (*Lamium album*), ziarnopłon wiosenny (*Ficaria verna*), sitowie leśne (*Scirpus sylvaticus*), niezapominajka błotna (*Myosotis palustris*), kniec błotna (*Caltha palustris*), gorczycznik pospolity (*Barbarea vulgaris*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), dąbrówka rozłogowa (*Ajuga reptans*), trybula lśniaca (*Anthriscus nitidus*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), płózymerzyk falisty (*Plagiomnium undulatum*), kościenica wodna (*Myosoton aquaticum*), miódunka ćma (*Pulmonaria obscura*), gajowiec żółty (*Galeobdolon luteum*), perlówka zwisła (*Melicanutans*), rzeżucha niecierpkowa (*Cardamine impatiens*), sadziec konopiasty (*Eupatorium cannabinum*), przytulia czepna (*Galium aparine*), świerżbek orzęsiony (*Chaerophyllum hirsutum*), szczaw gajowy (*Rumex sanguineus*), żywokost lekarski (*Symphytum officinale*), kostrzewa olbrzymia (*Festuca gigantea*), wiechlina gaowa (*Poa nemoralis*), gwiazdnica gajowa (*Stellaria nemorum*), jarzmianka większa (*Astrantia major*) i wilczomlec migdałolistny (*Euphorbia amygdaloides*).

Płatom łągów towarzyszą nadrzeczne ziołorośla. Fizjonomię zbiorowisku nadawał dominujący lepieńnik różowy (*Petasites hybridus*). W skład zbiorowiska wchodzi ponadto wiaźówka błotna (*Filipendula ulmaria*), bniec czerwony (*Melandrium rubrum*), ostrożeń warzywny (*Cirsium oleraceum*), mięta długolistna (*Mentha longifolia*), turzycza zaostrowana (*Carex gracilis*), trybula lśniąca (*Anthriscus nitidus*) oraz szereg wymienionych wyżej gatunków łągowych.

Ryc. 17. Rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w granicach powierzchni „Komańcza 1” oraz lokalizacja stanowisk gatunków roślin i grzybów objętych ochroną prawną na powierzchni oraz w jej otoczeniu. Źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza.

Rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych oraz chronionych gatunków roślin i grzybów

1 - Żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*

2 - Leśne zbiorowiska zastępcze na siedlisku żyznej buczyny

■ <i>Aconitum moldavicum</i>	● <i>Gentiana asclepiadea</i>
■ <i>Arum alpinum</i>	▲ <i>Morchella esculenta</i>
● <i>Daphne mezereum</i>	● <i>Primula elatior</i>
■ <i>Galanthus nivalis</i>	■ <i>Scilla bifolia</i>

Gatunki i siedliska przyrodnicze objęte ochroną (rozmieszczenie zgodnie z ryc. 17):

Gatunki chronione

- ochrona ścisła:

- *tojad mołdawski (Aconitummoldavicum)* - kilkanaście osobników poza granicą powierzchni złoża „Komańcza 1”,
- ochrona częściowa:
 - *czosnek niedźwiedzi (Alliummursinum)* - masowo w całym płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *obrazki alpejskie (Arumalpinum)* - nielicznie (około 12 os.) w rozproszeniu w płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *wawrzynek wilcze łyczo (Daphnemezereum)* - niezbyt licznie (ok. 30 os.), w rozproszeniu w płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *śnieżyczka przebiśnieg (Galanthusnivalis)* - niezbyt licznie (<50 os.) w części środkowo-wschodniej, głównie poza granicami powierzchni,
 - *goryczka trojeściowa (Gentianaasclepiadea)* - niezbyt licznie (<50 os.) w płacie zespołu buczyny karpackiej,
 - *pierwiosnek wyniosły (Primulaelator)* - nielicznie (około 10 os.) w płacie zespołu buczyny karpackiej oraz w płacie olszyny górskiej,
 - *cebulica dwulistna (Scilla bifolia)* - niezbyt licznie (<50 os.) w części środkowo-wschodniej, głównie poza granicami powierzchni, na południe od granicy powierzchni,
 - *smardz jadalny (Morchellaesculenta)* - nielicznie (2 owocniki) w płacie zespołu buczyny karpackiej, poza granicami powierzchni złoża „Komańcza 1”.

Gatunki z krajowej czerwonej listy:

- *Aconitummoldavicum*- Czerwona Księga, kategoria zagrożenia VU.
- *Alliummursinum*- Czerwona Lista, kategoria zagrożenia [V - tylko populacje izolowane], nie dotyczy rozpatrywanej powierzchni.
- *Arumalpinum*- Czerwona Lista, kategoria zagrożenia R.

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej:

- 9130 Żyzne buczyny, podtyp 9130-3 Żyzna buczyna górską; zajmuje ok. 75% powierzchni przeznaczonej do eksploatacji, siedlisko w stanie optymalnym, wykształcone wzorcowo,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe i olszowe (*Salicetumalbae*, *Populetumalbae*, *Alnetumglutinosa-incanae*, olsy źródłiskowe), podtyp 91E0-6 Nadrzeczna olszyna górską *Alnetumincanae*, siedlisko priorytetowe - występuje jedynie w sąsiedztwie przedmiotowej powierzchni w postaci niewielkich płatów wzdłuż rzeki Osławica, stan zachowania płatów oceniono jako inicjalny i suboptymalny,
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylionalliarie*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvulietaliasepium*), podtyp 6430-2 Górskie, nadpotokowe ziołorośla lepiężnikowe - siedlisko występuje jedynie w sąsiedztwie przedmiotowej powierzchni w postaci niewielkich płatów wzdłuż rzeki Osławica, stan zachowania płatów oceniono jako suboptymalny.

Od strony botanicznej przeważająca część rozpatrywanego terenu to płat żyznej buczyny karpackiej (typ siedliska z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej) występujący w stanie optymalnym zarówno na powierzchni przeznaczonej do eksploatacji jak i w jej otoczeniu. Fitocenoza buczyny charakteryzuje się dużym stopniem naturalności oraz dużym bogactwem gatunkowym.

Trzeba tu zaznaczyć, że występowanie buczyn w optymalnym stanie zachowania w regionie Karpat nie jest zjawiskiem rzadkim. Na południe od granicy rozpatrywanej powierzchni stwierdzono ponadto dwa inne typy siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Ryc. 18. Dokumentacja fotograficzna terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie, a także terenów sąsiednich. *Źródło: opracowanie własne*

Zdjęcie 1. Stok w obrębie złoża „Komańcza 1” – buczyna. Widok na południe.

Zdjęcie 2. Teren złoża „Komańcza 1” – świerczyny na siedlisku buczyny. Widok na północ.

Zdjęcie 3. Żyzna buczyna karpacka (*Dentario glandulosae-Fagetum*) – teren złoża „Komańcza 1”.

Zdjęcie 4. Widok na eksploatowany teren złoża „Komańcza – Jawornik”. Widok na południe ze złoża „Komańcza 1”.

4.0. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Art. 6 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.) stanowi, iż: „*formami ochrony przyrody są:*

- 1) *parki narodowe,*
- 2) *rezerваты przyrody,*
- 3) *parki krajobrazowe,*
- 4) *obszary chronionego krajobrazu,*
- 5) *obszary Natura 2000,*
- 6) *pomniki przyrody,*
- 7) *stanowiska dokumentacyjne,*
- 8) *użytki ekologiczne,*
- 9) *zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,*
- 10) *ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.”*

Działka nr ew. 75/1, na części, której zlokalizowane jest przedmiotowe złożo, położona jest w granicach wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23

czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950, z późn. zm.),

- Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”, funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

Część działki ewidencyjnej 75/1 położona jest w granicach Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu”, jednak teren całego udokumentowanego złoża „Komańcza 1” (stanowiący część działki nr ew. 75/1) położony jest poza granicami w/w obszaru, bowiem stanowi jedynie część z działki o znacznej powierzchni, wydzielonej na potrzeby zmiany MPZP.

Działka inwestycyjna objęta opracowaniem nie jest objęta innymi wielkopowierzchniowymi obszarami chronionymi, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, za wyjątkiem wyżej wymienionej.

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na wydobyciu kruszywa naturalnego ze złoża „Komańcza 1”.

Najważniejszymi czynnikami problemowymi dla środowiska wpływającymi zarówno na ludzi, zwierzęta, rośliny, formy ochrony przyrody jest emisja hałasu, wibracje, emisja zanieczyszczeń do powietrza, ruch maszyn i samochodów oraz zmiany ukształtowania terenu.

❖ Obszar Chronionego Krajobrazu

Teren inwestycji znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego:

- Powierzchnia: 82946,00ha.
- Obszar wyznaczony: 01.01.1998r.
- Obszar wyznaczony na mocy: Rozporządzenia Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998r. w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa krosnieńskiego (Dz. Urz. z 1998r. Nr 7 poz. 74)
- Funkcjonuje na mocy: Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. z 2014r., poz. 1950 z późn. zm.).

Ryc. 19. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem Obszaru Chronionego Krajobrazu. Źródło: *mapy.geoportal.gov.pl/imap*

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonuje na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego z 2014r., poz. 1950 z późn. zm.). Powierzchnia obszaru wynosi 82 360 ha i zajmuje teren gmin: Dębowiec, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Dukla, Rymanów, Iwonicz-Zdrój, Miejsce Piastowe, Besko, Bukowsko, Komańcza, Sanok, Zagórz i Zarszyn. Obszar obejmuje północną część Beskidu Niskiego, spełniając rolę otuliny dla Magurskiego Parku Narodowego i Jaślickiego Parku Krajobrazowego, a od wschodu przylega do Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Utworzono tu kilka rezerwatów, z których najbardziej znanym i najczęściej odwiedzanym jest „Tysiąclecia na Cergowej Górze” niedaleko Dukli, pełen osobliwości botanicznych, geologicznych i kulturowych. W rezerwacie „Bukowica” chroniony jest starodrzew bukowo-jodłowy o charakterze puszczańskim. Natomiast w rezerwach „Cisy w Nowej Wsi” i „Igiełki” znajdują się naturalne stanowiska cisa, jednak rezerwaty re położone są z dala od terenu złoża. Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego działają dwa uzdrowiska: Iwonicz Zdrój i Rymanów Zdrój, które są położone w znacznym oddaleniu od terenu złoża.

Szata roślinna charakteryzująca się wysokim stopniem naturalności zbiorowisk roślinnych, ma charakter przejściowy pomiędzy Karpatami Wschodnimi a Zachodnimi. Dominującym zbiorowiskiem jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum* występująca w trzech podzespołach. Na terenie obszaru chronionego zaobserwowano zmniejszającą się liczebność gatunków wschodniokarpackich, zaś

niewielka grupa roślin zachodniokarpackich wskazuje na przynależność Beskidu Niskiego do Karpat Zachodnich.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego wprowadza się zakazy, nakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, dotyczące warunków ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, wynikające z ustanowienia w/w obszaru jak również z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r., o ochronie przyrody (j.t. Dz. U z 2024r., poz. 1478 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn. zm.).

Na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody;
- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek: Wisłoka, Jasiołka, Osława, Wisłok, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 nie narusza lokalizacji obiektów budowlanych wskazanych w: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i ostatecznych decyzjach administracyjnych, obowiązujących w dniu 20.11.2010 r.
3. Strefa wyłączona z zabudowy na podstawie zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, może podlegać ograniczeniu w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w ramach uzgodnień z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli nie wpłynie to znacząco negatywnie na ochronę przyrody Obszaru.
4. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 4) nie dotyczy:
 - 1) terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych;
 - 2) odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;
 - 3) siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod warunkiem nie zmniejszania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;
 - 4) oczyszczalni ścieków.
5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2) nie dotyczy:
 - 1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
 - 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
 - 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.
6. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) obowiązuje na obszarze:
 - 1) 100 m od linii brzegów rzek: Wisłoka, Wisłok, Jasiołka i Oślawa, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1,
 - 2) udokumentowanych złóż geologicznych.
7. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) nie dotyczy:
 - 1) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym

- organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- 2) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych.
8. Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt. 2), 5), 6) nie dotyczą:
- 1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
 - 2) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 3) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.
9. Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 3) nie dotyczy:
- 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
 - 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
 - 3) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic.
10. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 9 nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Analizując ustalenia dokumentu planistycznego oraz powyższe zakazy obowiązujące w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu należy stwierdzić, że Zmiana MPZP nie spowoduje ich przekroczeń.

❖ Obszary Natura 2000

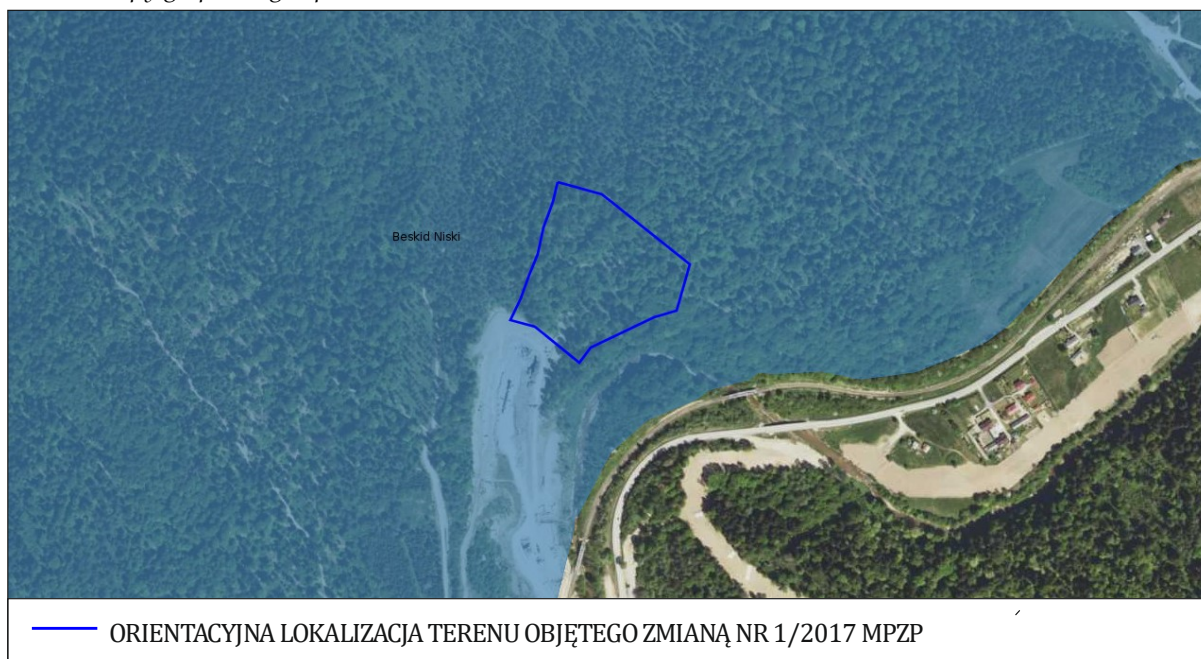
✓ *Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000*

Teren inwestycji znajduje się w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 o nazwie „Beskid Niski” i kodzie PLB180002:

- Rodzaj Ochrony: Dyrektywa Ptasia.
- Powierzchnia: 151966.61ha.
- Obszar wyznaczony: 13.10.2007r.
- Funkcjonuje na mocy: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 07.179.1275).

Ryc. 20. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000.

Źródło: /mapy.geoportal.gov.pl/

❖ Pozostałe wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody

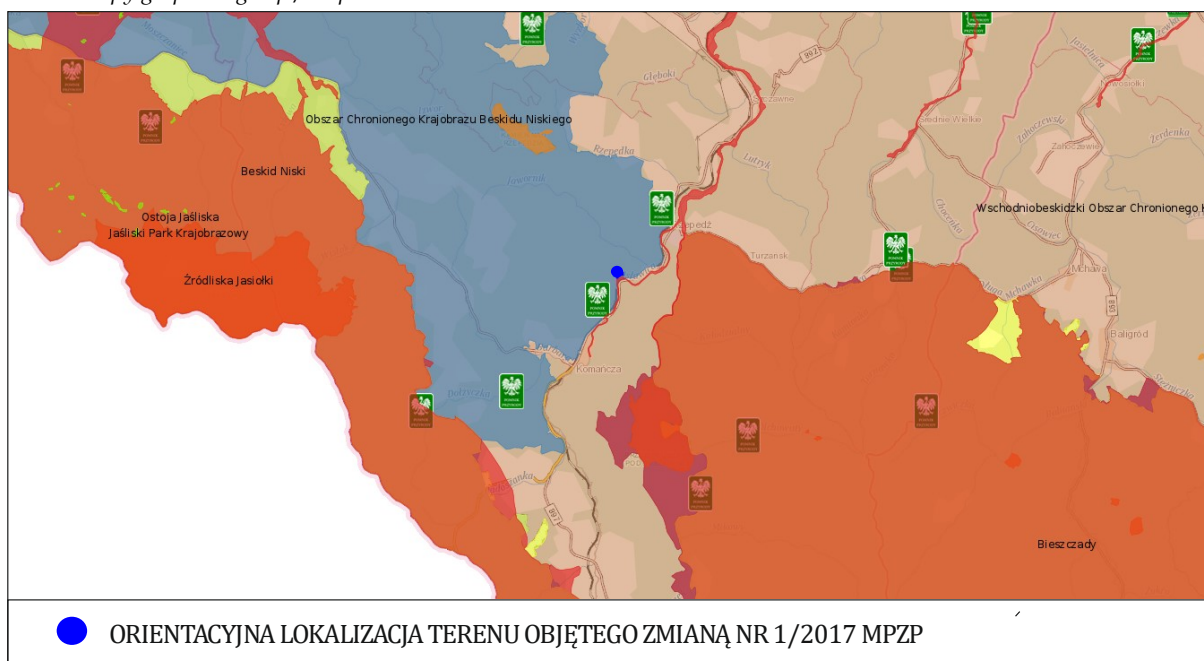
Obszar objęty opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie znajduje się poza granicami:

- Parków Narodowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Narodowym, w odległości około 30,7 km, jest Bieszczadzki Park Narodowy.
- Rezerwatów – najbliższym znajdującym się Rezerwatem jest Rezerwat „Przełom Osławy pod Duszatynem” (w odległości około 3,2km).

- Parków Krajobrazowych – najbliższym znajdującym się Parkiem Krajobrazowym, w odległości około 1,6 km, jest Ciśnińsko – Wetliński Park Krajobrazowy.
- Specjalnych Obszarów Ochrony Natura 2000 – najbliższym znajdującym się obszarem Natura 2000 jest: SOO „Dorzecze Górnego Sanu” (w odległości około 25,0m).
- Zespołów Przyrodniczo-Krajobrazowych – najbliższym znajdującym się, w odległości około 21,5km, Zespołem Przyrodniczo-Krajobrazowym jest „bez nazwy”.
- Użytków ekologicznych – najbliższym znajdującym się użytkiem ekologicznym, w odległości około 12,7km, jest użytk „bez nazwy”.
- Stanowisk dokumentacyjnych - najbliższym znajdującym się, w odległości około 9,10km, jest stanowisko dokumentacyjne „Na Oszczaczu”.
- Pomników Przyrody - najbliższym znajdującym się, w odległości około 850,0m, jest pomnik przyrody „bez nazwy”.

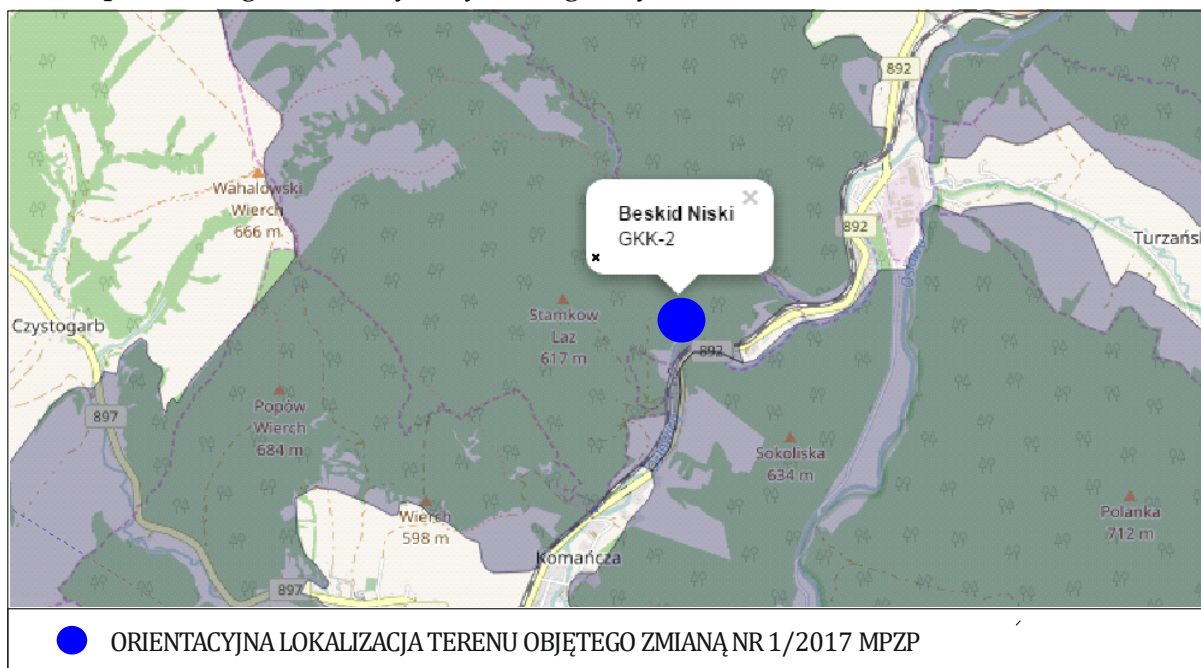
Ryc. 21. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem wielkopowierzchniowych obszarów chronionych.

Źródło: mapy.geoportal.gov.pl/imap

Obszar objęty Zmianą Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Złoża Piaskowców cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie (południowa część złoża), zlokalizowany jest w granicach krajowego korytarza ekologicznego GKK-2 „Beskid Niski”, wg Projektu korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, opracowanego przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk, Białowieża 2005r., w ramach projektu „Ochrona obszarów siedliskowych i korytarzy ekologicznych dzikiej fauny przy drogach szybkiego ruchu w Polsce”.

Ryc. 22. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem korytarzy ekologicznych. Źródło: *mapa.korytarze.pl*

W ramach projektu pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”, realizowanego dzięki wsparciu Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, przeprowadzono działania mające na celu identyfikację istniejących korytarzy migracyjnych na terenie województwa podkarpackiego. Zakres prac objął obszar 11 nadleśnictw: Baligród, Bircza, Cisna, Dukla, Komańcza, Kołaczyce, Lesko, Lutowiska, Rymanów, Stuposiany, Ustrzyki Dolne oraz teren Bieszczadzkiego i Magurskiego Parku Narodowego.

Zakres realizowanych działań obejmował:

- Wyznaczenie lokalnych tras migracyjnych umożliwiających przemieszczanie się wybranych gatunków dużych ssaków (w tym żubra, niedźwiedzia brunatnego, rysia, wilka, jelenia oraz dzika) pomiędzy kompleksami leśnymi stanowiącymi odpowiednie siedliska w obrębie karpackiej ostoi fauny puszczańskiej oraz terenami przyległymi. Wyznaczone korytarze zostały poddane ocenie pod kątem ich przydatności do długoterminowej ochrony.
- Wskazanie obszarów występowania łosia na terenie objętym projektem.
- Określenie zasięgu występowania orlika krzykliwego w analizowanym obszarze.

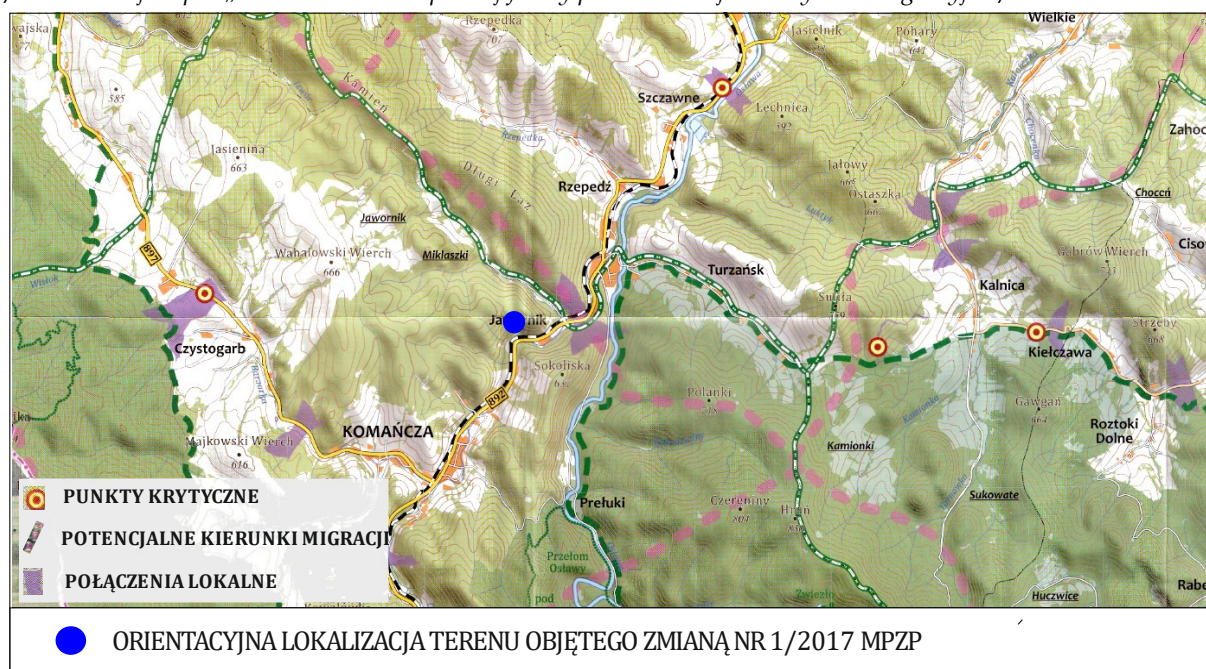
Do opracowania przebiegu korytarzy migracyjnych wykorzystano szeroki zakres źródeł, w tym dane literaturowe, opinie specjalistów z zakresu biologii i ekologii wybranych gatunków, informacje źródłowe, a także charakterystyki środowiskowe istotne dla preferencji siedliskowych zwierząt oraz jakości potencjalnych szlaków migracyjnych. Kluczowe znaczenie miały również wyniki prac terenowych realizowanych w latach 2012–2015.

Zadania terenowe prowadzone były przez jednostki Lasów Państwowych uczestniczące w projekcie oraz przez służby Bieszczadzkiego i Magurskiego Parku Narodowego. Obejmowały one m.in. inwentaryzację miejsc przekraczania przez zwierzęta dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej, uznawanych za potencjalne bariery migracyjne. Dodatkowo, na obszarze BdPN i jego otuliny oraz w części otuliny MPN, prowadzono zimowe tropienia dużych drapieżników – wilków, rysi i niedźwiedzi. W przypadku żubrów, istotnym źródłem informacji były dane telemetryczne pochodzące z 2015 roku. Wyniki zrealizowanych działań pozwoliły na opracowanie mapy istniejących korytarzy migracyjnych. Dokumentację tę przygotował Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, we współpracy z instytucjami partnerskimi oraz jednostkami zaangażowanymi w planowanie przestrzenne.

Zgodnie z ustaleniami projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”, na obszarze objętym Zmianą Nr 1/2017 MPZP, nie zidentyfikowano tzw. punktów krytycznych, tj. newralgicznych połączeń mających kluczowe znaczenie dla zachowania ciągłości przestrzennej populacji dużych ssaków w skali regionalnej. Na analizowanym terenie nie występują również lokalne połączenia między sąsiadującymi płatami siedliskowymi, które umożliwiałyby przemieszczanie się osobników i tym samym zapewniały integralność siedlisk oraz ciągłość funkcjonowania korytarzy migracyjnych w granicach objętych projektem.

Ryc. 23. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie względem lokalnych korytarzy migracyjnych.

/Źródło: Projekt pn. „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne /

Przewidziane w projekcie Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik, Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie zamierzenia inwestycyjne nie spowodują likwidacji ani istotnego ograniczenia istniejących korytarzy ekologicznych. Planowana realizacja nie będzie również oddziaływać negatywnie na wartościowe obszary żerowiskowe ani nie doprowadzi do ich fragmentacji, co oznacza brak zagrożeń dla integralności środowisk przyrodniczych w analizowanym obszarze.

ZNACZENIE DLA OCENY WPŁYWU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA OBSZARY CHRONIONE MA ISTNIENIE ZAKŁADU GÓRNICZEGO WYDOBYWAJĄCEGO KOPALINĘ ZE ZŁOŻA „KOMAŃCZA-JAWORNIK”, KTÓRY JEST AKCEPTOWANY PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY KOMAŃCZA NIE STWARZAJĄC LOKALNYCH KONFLIKTÓW CZY STWIERDZENIA STRAT W ZASOBACH CHRONIONEJ PRZYRODY W WYNIKU DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ.

5.0. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBÓW W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOOS) – utworzone zostały celem ochrony terenów, szczególnie cennych przyrodniczo z uwagi na występujące tam rośliny i żyjące zwierzęta. Polskie prawo definiuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk jako obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt, lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków. Obszary takie wyznaczane są w celu zachowania lub odtworzenia siedliska zajmowanego przez gatunki roślin lub zwierząt będących przedmiotem szczególnego zainteresowania wspólnoty w ramach jego ochrony. Obszary takie mogą być wyznaczane także wtedy, gdy przyczyniają się do stworzenia całościowej spójności sieci Natura 2000 jak również wyznacza się je w celu zachowania w danym obszarze bioróżnorodności biologicznej. Na szczeblu unijnym podstawy prawne utworzenia Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk zapewnia Dyrektywa Siedliskowa. Na szczeblu krajowym podstawą prawną funkcjonowania Obszarów Ochrony Siedlisk jest Rozporządzenie Ministra Środowiska.

Konwencja bońska - celem konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego. Za migrujące uważa się te gatunki (lub niższe grupy taksonomiczne), z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państw w różnych cyklach życiowych. Dla celów ich ochrony konieczne są zgodne wysiłki wszystkich państw posiadających jurysdykcję nad obszarami, w których te zwierzęta przebywają.

Tekst Konwencji zawiera dwa załączniki. W załączniku I wymienione są gatunki zwierząt zagrożonych wyginięciem. Strony konwencji są zobowiązane w stosunku do gatunków zwierząt wymienionych w załączniku I do:

- ochrony, a jeżeli to możliwe, odtworzenia ich siedlisk,
- zapobiegania niekorzystnym oddziaływaniom na dane gatunki,
- wydania zakazu pozyskiwania zwierząt (w tym chwytania, zabijania czy wybierania jaj), przy uwzględnieniu systemu wyjątków takich jak pozyskiwanie do celów naukowych.

W załączniku II wymienione są zwierzęta mające nieodpowiedni stan zachowania, dla których istnieje konieczność zawarcia porozumień międzynarodowych. Polska jest stroną dwóch takich porozumień - dotyczących ochrony nietoperzy (EUROBATS) i małych waleni (ASCOBANS).

Konwencja karpacka - celem Konwencji Karpackiej jest współpraca międzynarodowa oraz prowadzenie przez państwa będące jej Stronami wszechstronnej polityki na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju regionu karpackiego, dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego Karpat.

Konwencja o różnorodności biologicznej - celem Konwencji o różnorodności biologicznej ratyfikowanej w 1996r. (Dz. U. 2001r. Nr 184, poz. 1532), jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Zarówno położenie, jak też zakres planowanych ustaleń Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zwłaszcza biorąc pod uwagę kierunek rekultywacji, powoduje, iż cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym nie zostaną w istotny sposób naruszone ustaleniami w/w Zmiany MPZP, w granicach określonych na załączniku graficznym do Uchwały Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 MPZP.

Pod pojęciem integralność obszarów Natura 2000 rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000, co oznacza kompletność cech, czynników i procesów związanych z tym obszarem, które mogą mieć wpływ na cele jego ochrony.

Po analizie zakresu planowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego, polegającego na budowie odkrywki złoża piskowców cergowskich na terenie gminy Komańcza

stwierdzono, iż planowana kopalnia będzie wywierać wpływ na obszary będące przedmiotem ochrony. Jednakże wpływ ten zostanie ograniczony poprzez rozwiązania techniczne i organizacyjne, podane w niniejszej prognozie.

Rezultatem realizacji inwestycji będzie fragmentacja siedlisk w obrębie obszaru górniczego. Jednocześnie nie nastąpi zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ogólnej ocenie zasobów Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Nie nastąpi również pogorszenie stanu ich zachowania i ochrony w sposób znaczący, gdyż w obrębie omawianego obszaru cenne siedliska czy gatunki zwierząt nie występują.

Zaplanowany kierunek rekultywacji – leśny, powodować będzie zniwelowanie negatywnych skutków eksploatacji.

6.0. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTRWAŁE, ŚREDNIOTERMINOWE, I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

Każdy uczestnik procesu inwestycyjnego, winien wykazać szczególną dbałość o środowisko i zdrowie ludzi. Pierwszym uczestnikiem tego procesu jest planista, który określając nowe przeznaczenie terenu, winien kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju.

W szczególności należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska, między innymi poprzez zapewnienie: kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni, ochrony walorów krajobrazowych, uwzględnienie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom, jak również uwzględniać potrzeby w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi.

Przepisy prawa stanowią, iż w granicach administracyjnych miast oraz w obrębie zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi, zabrania się budowy zakładów stwarzających zagrożenia dla środowiska lub zdrowia ludzi, a w szczególności lokalizowania obiektów mogących spowodować wystąpienie poważnych awarii.

Każda eksploatacja odkrywkowa w sposób trwały i przejściowy ingeruje w naturalne komponenty środowiska i zmienia okresowo ukształtowanie terenu podczas

wydobycia. Wpływ działalności górniczej na środowisko przyrodnicze możemy podzielić na wpływy bezpośrednie i pośrednie.

Do wpływów bezpośrednich działalności kopalń odkrywkowych zalicza się trwałe wyłączenie z dotychczasowego użytkowania gruntów leśnych oraz zmiany w rzeźbie terenu i krajobrazie lokalnym. Jednak jest to działanie ujęte w ramach czasowych, które po zakończonej rekultywacji pozwoli na oddanie terenu, do zagospodarowania samej przyrodzie, w sposób zgodny z faktycznymi potrzebami środowiska przyrodniczego. Działalność górnicza ma także bezpośredni wpływ na stan flory i fauny terenów przeznaczonych do eksploatacji kopaliny. W wyniku prac ziemnych odkrywkowych już podczas udostępniania złoża dochodzi do zniszczenia szaty roślinnej pokrywającej powierzchnię ziemi a także zmian w strukturze gleby. Oddziaływania bezpośrednie na zwierzęta polegały będą na unikaniu terenu kopalni przez ssaki, ptaki i inne zwierzęta w wyniku poruszania się i emisji hałasu pracującego sprzętu do robót ziemnych, utratę ich siedlisk, miejsc rozrodu, korytarzy i ścieżek migracyjnych, miejsc żerowania.

Wpływy pośrednie, krótkotrwale i chwilowe o charakterze przemijającym związane są ze stosowaną technologią urabiania, transportu i składowania nadkładu, a także przebywaniem na terenie kopalni pracowników zakładu górniczego. Zaliczane są do nich wpływy związane ze stosowaniem techniki górniczej, wynikające z pracy maszyn, a powodujące emisję hałasu bądź wzrost zanieczyszczenia powietrza, a także powstawanie i gromadzenie odpadów.

Oddziaływanie długoterminowe i skumulowane zachodzić będzie na etapie eksploatacji, która przewidywana jest na wiele lat i polegała będzie na stałej obecności ludzi, urządzeń zakładu przeróbczego, urządzeń wydobywczych oraz ruchu pojazdów samochodowych i maszyn.

Oddziaływanie średnioterminowe wystąpi w rejonie drogi wywozu kruszywa z zakładu, poza granicami przedsięwzięcia w zakresie migracji płazów corocznie, najczęściej w kwietniu.

Oddziaływanie skumulowane: maksymalny skumulowany zasięg oddziaływań obejmuje rejon przedsięwzięcia z oddziaływaniem bezpośrednim oraz istniejący zakład przeróbczy.

Wtórne oddziaływanie może nastąpić po zakończeniu eksploatacji i będzie dotyczyło ewentualnej ingerencji człowieka w powstały ekosystem.

Przy analizie oddziaływań na środowisko i ustalaniu poszczególnych stref oddziaływania uwzględniono przede wszystkim stan zasobów przyrody na terenie planowanej działalności, sposób zagospodarowania i uwarunkowania prawne

w związku z występowaniem na terenie inwestycji form ochrony przyrody wymienionych w ustawie o ochronie przyrody i obszarów Natura 2000.

W zakresie oddziaływania na jakość powietrza:

Zachowane będą przepisy ochrony powietrza dla eksploatacji złoża „Komańcza 1” (przy zachowaniu założeń projektowych opracowanych na potrzeby Zmiany Nr 1/2017 MPZP).

Projektowane przedsięwzięcie nie stanowi ponadnormatywnego zagrożenia – zachowane będą przepisy ochrony środowiska w zakresie ochrony atmosfery.

W zakresie akustycznym:

Przedmiotowa inwestycja po zrealizowaniu zgodnie z koncepcją wydobywania i przerobu kruszywa w zakładzie przerobu kruszywa oraz z zaleceniami zawartymi w niniejszej prognozie, nie będzie powodowała przekroczeń dopuszczalnych norm akustycznych na terenach chronionych akustycznie (najbliższy teren zabudowy mieszkaniowej znajduje się w odległości około 0,3km od planowanej odkrywki).

Występujące oddziaływania (emisja hałasu) spełniają więc wymagania ochrony środowiska, w tym zakresie i nie oddziałują negatywnie na tereny prawnie chronione akustycznie.

W zakresie zagrożeń wód powierzchniowych:

Zakres oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe, nie spowoduje pogorszenia stanu tych wód. Ponieważ złożo „Komańcza 1”, w tym planowany zakład przeróbczy, nie mają żadnego powiązania z wodami powierzchniowymi.

Projektowane przedsięwzięcie objęte opracowaniem Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, nie będzie negatywnie oddziaływać na rzekę Osławicę wg identyfikacji JCWP. Ze względu na brak poboru wody powierzchniowej i brak odprowadzania jakichkolwiek ścieków do rzeki, projektowane przedsięwzięcie nie wpłynie negatywnie na osiągnięcie celów wynikających z „Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły”.

Zakres oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na wody powierzchniowe nie spowoduje pogorszenia stanu tych wód. Sposób postępowania ze ściekami bytowymi i deszczowymi nie spowoduje zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych.

W zakresie zagrożeń dla wód podziemnych:

W ramach realizacji ustaleń zawartych w Zmianie Nr 1/2017 MPZP nie nastąpi pobór wód podziemnych ani odprowadzenie ścieków do ziemi. Eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia nie będzie skutkować niekorzystnymi dla środowiska naturalnego zmianami położenia zwierciadła wody podziemnej (na zasadzie analogii z podobnymi złożami inwestora, w zbliżonych warunkach hydrogeologicznych).

W trakcie i po zakończeniu eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia w miejscowości Jawornik, nie wystąpią negatywne oddziaływania na tereny otaczające w kontekście zmian stosunków wodnych. Nie wystąpią również oddziaływania skumulowane – ze względu na odległość od innych złóż i sposób rekultywacji.

Omawiane przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia dla realizacji celów ochrony wód w obrębie jednolitej części wód, nie powoduje też zagrożenia dla celów ochrony wód w innych częściach wód. W związku z tym, eksploatacja projektowanego przedsięwzięcia nie spowoduje zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych w Jednolitej Części Wód Podziemnych. Nie istnieje konieczność ustanowienia derogacji z art. 4 ust 7 dla przedmiotowej JCWPd oraz nie ma potrzeby podejmowania działań na złagodzenie skutków oddziaływania przedsięwzięcia na stan wód podziemnych.

W zakresie oddziaływania na szatę roślinną:

- Oddziaływania bezpośrednie (zniszczenie roślinności związane z udostępnieniem złoża – wycinka drzew) są to oddziaływania negatywne, jednak biorąc pod uwagę roślinność występującą w granicach złoża oddziaływanie to nie będzie istotne dla lokalnej szaty roślinnej oraz szaty charakterystycznej dla regionu. W ramach rekultywacji zostaną zasadzone nowe sadzonki rodzimych gatunków drzew.
- Oddziaływania pośrednie (zapylenie związane z eksploatacją), okresowe (czas eksploatacji) nieistotne. Oddziaływania te ze względu na ich przemijający charakter nie wpłyną istotnie na roślinność.
- Oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne (oddziaływania związane z kierunkiem i sposobem rekultywacji). W związku z planowanym sposobem rekultywacji w kierunku leśnym, planuje się wprowadzić roślinność zgodną z powstałym siedliskiem. Zbiorowiska, które powstaną w ramach rekultywacji będą wykazywały się znacznie większą bioróżnorodnością oraz wyższym stopniem naturalności niż obecnie. Biorąc pod uwagę powyższe należy uznać, iż teren przedsięwzięcia po rekultywacji będzie wykazywał się większymi walorami florystycznymi niż obecnie.

Analizowane przedsięwzięcie polegające na eksploatacji kruszywa naturalnego ze złoża „Komańcza 1” nie będzie miało istotnego negatywnego wpływu na florę i siedliska występujące na obszarze złoża oraz w jego sąsiedztwie.

Przedmiotowe przedsięwzięcie zlokalizowane jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950 z późn. zm.).

W celu dokonania oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, dokonano analizy zgodności planowanego przedsięwzięcia z zakazami obowiązującymi w granicach w/w obszaru oraz przeanalizowano wpływ planowanego wydobywania na ochronę przyrody tego obszaru.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na florę oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

W celu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na lokalną florę określono strefy oddziaływań generowanych przez przedsięwzięcie. Wyznaczono dwie strefy:

- a) *Strefa oddziaływań bezpośrednich* – teren przeznaczony pod wydobycie kruszywa oraz drogę wywozową. Nastąpi tu bezpośrednie zniszczenie zbiorowisk roślinnych oraz gatunków wchodzących w ich skład, związane z eksploatacją kruszywa.
- b) *Strefa oddziaływań pośrednich* – teren znajdujący się do 50 m od granic planowanego poboru kruszywa. Strefa ta została wyznaczona arbitralnie.

Oddziaływania bezpośrednie długookresowe:

Oddziaływania te bezpośrednio dotyczą roślinności występującej na terenie złoża. Występujące na omawianym terenie gatunki roślin i drzew, nie należą do chronionych na podstawie przepisów o ochronie przyrody, są to gatunki pospolite, eurotypowe o szerokim zasięgu występowania. Ich populacje w skali regionu są stabilne i wykazują tendencję do powiększania swego zasięgu. Nie przewiduje się, aby realizacja planowanego przedsięwzięcia istotnie wpłynęła na populacje tych gatunków w skali lokalnej regionalnej a tym bardziej krajowej.

Podsumowując – charakter zmian będzie on lokalny, nieistotny dla zachowania zinwentaryzowanych gatunków oraz zbiorowisk w skali gminy, regionu czy też kraju. Kolejnym zagadnieniem jest zmiana składu gatunkowego. Gatunki do nasadzeń, zostaną dobrane przez właściwych specjalistów, tak aby były jak najbardziej przystosowane do warunków siedliskowych.

Oddziaływania pośrednie długookresowe:

Oddziaływania te będą dotyczyć w pośredni sposób zmian w składzie gatunkowym lokalnej szaty roślinnej. Po zakończeniu wydobycia i rekultywacji powstaną na omawianym terenie użytki leśne, przystosowane do warunków siedliskowych.

Biorąc pod uwagę kierunki zmian w składzie gatunkowym, należy wnioskować, że zwiększy się różnorodność biologiczna. Zmiany więc będą mieć charakter pozytywny.

Oddziaływania pośrednie krótkookresowe:

Oddziaływania te będą występowały w związku z emisją gazów i pyłów wywołaną przez prace związane z eksploatacją kruszywa. Oddziaływania te będą występowały jedynie przez okres eksploatacji.

Mając na uwadze, że oddziaływania te będą miały ograniczony zasięg nie przewiduje się istotnie negatywnego wpływu na szatę roślinną terenu opracowania.

Oddziaływania bezpośrednie krótkookresowe:

Oddziaływania te będą głównie związane z tymczasowym przykryciem warstwą humusu roślinności występującej w granicach złoża. Roślinność ta w miarę postępowania

prac rekultywacyjnych będzie odsłaniana i powróci do pierwotnego stanu. Należy również zaznaczyć, że większość występujących na omawianym terenie gatunków charakteryzuje się dużą żywotnością oraz ekspansywnością co gwarantuje szybki powrót do stanu przed eksploatacją.

Z tego względu oddziaływanie te będą miały charakter lokalny i nie wpłyną negatywnie na zbiorowiska oraz rośliny występujące w przedmiotowym terenie jak również w granicach gminy Komańcza, czy też województwa.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na bezkręgowce oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

Oddziaływania bezpośrednie:

Najistotniejszym oddziaływaniem bezpośrednim jest zabranie terenu bytowania i żerowania dla bezkręgowców. Należy zwrócić jednak uwagę, że charakterystyczne dla przedmiotowego obszaru uwarunkowania przyrodnicze rozciągają się na sąsiednie tereny.

W związku z tym pomimo zniszczenia aktualnych ekosystemów w wyniku prowadzonej działalności wydobywczej, nie dojdzie do utraty wymaganych przez stwierdzone gatunki bezkręgowców środowisk (dotyczy to bezkręgowców lądowych).

Oddziaływania pośrednie:

Odhumusowanie terenu przyczyni się do nieznacznego uszczuplenia populacji niektórych grup bezkręgowców, co wiązać się będzie m.in. ze zniszczeniem złożonych w glebie jaj (np. Orthoptera) czy pomniejszeniem terenu wykorzystywanego jako baza żerowa (m.in. dla owadów latających).

Nie mniej jednak biorąc pod uwagę rozległe tereny - nie zagrazi to populacjom.

Oddziaływania wtórne:

Leśny kierunek rekultywacji z dopuszczeniem ewentualnych ścieżek dydaktycznych może spowodować, iż młodzież szkolna korzystająca z tych ścieżek zwiększy faktyczną liczbę osób odwiedzających ten teren. Jednak przy założeniu, że ilość dzieci będzie wynikać z potrzeby i liczby lekcji biologii, ścieżki te nie będą aż tak często odwiedzane. Znaczące utrudnienia terenowe ogranicza dostęp innych osób – turystów, zatem nie będzie to teren gromadnie odwiedzany przez ludzi.

Ocena oddziaływania inwestycji na gatunki herpetofauny wraz ze wskazaniem działań minimalizujących

Oddziaływania krótkoterminowe:

Oddziaływanie krótkoterminowe będzie miało związek z oddziaływaniem bezpośrednim.

Oddziaływania bezpośrednie:

Planowana inwestycja w swoich oddziaływaniach bezpośrednich może objąć herpetofaunę zamieszkującą obszar złoża „Komańcza 1”. A więc do oddziaływań bezpośrednich może dojść w wyniku zabijania płazów pod kołami samochodów transportujących kruszywo i gąsienicami koparek, przeplaszaniem na skutek hałasu, wibracji gruntu.

Oddziaływania te mogą mieć negatywny charakter, a tym samym wymagający podjęcia działań minimalizujących i zapewniających utrzymanie, bądź odtworzenie korzystnego stanu ochrony płazów.

Oddziaływania pośrednie:

Likwidacja części żerowisk letnich lądowych oraz miejsc zimowania dla niektórych gatunków, a co za tym idzie ograniczenie powierzchni żerowej i bytowej. Oddziaływania te mogą mieć charakter oddziaływań negatywnych, lecz przy zastosowaniu odpowiednich działań minimalizujących mogą zostać zmniejszone do akceptowalnego minimum.

Oddziaływania wtórne:

Oddziaływanie to należy uznać jako wybitnie pozytywne. Planuje się w wyniku prac rekultywacyjnych stworzenie nowych użytków leśnych, które w przyszłości będą stanowić dogodne siedliska żerowisko letnich oraz miejsc zimowania dla zinwentaryzowanych gatunków.

Oddziaływania krótkoterminowe:

Wpływy te będą miały charakter przemijający, związany ze stosowaną technologią prowadzonych prac wyrobiskowych, transportem urobku. A ponadto do tego typu oddziaływań można zaliczyć hałas, spaliny, wibracje, są to jednak elementy czasowe, które po zakończeniu procesu inwestycyjnego ustąpią.

Dla w/w oddziaływań nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na płazy. Działania te ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Oddziaływania średnioterminowe:

Są to oddziaływania, które w tego typu inwestycji mogą występować w określonych porach roku i są związane z sezonowymi (wczesna wiosną i jesień) wędrówkami płazów do i od zbiornika wodnego ku siedliskom lądowym i zimowiskom. Generować tego typu oddziaływania i stanowić przeszkodę mogą: drogi wewnętrzzakładowe i dojazdowe, łączące inwestycję z drogami publicznymi, powodujące śmiertelność płazów szczególnie w okresie wczesnowiosennym i jesiennym w wyniku kolizji z pojazdami. W związku z powyższym należy uznać, iż tego typu oddziaływania mają negatywny charakter, wymagający podjęcia odpowiednich działań zapobiegawczo - naprawczych w wymienionych porach fenologicznych.

Oddziaływania długoterminowe:

Nie wystąpią. Inwestycja nie będzie nazbyt rozciągnięta w czasie, przewiduje się wyeksploatowanie złoża w przeciągu kilkunastu sezonów wegetacyjnych.

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na awifaunę oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

W celu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na lokalną awifaunę określono strefy oddziaływań generowanych przez przedsięwzięcie. Wyznaczono dwie strefy:

- a) *Strefa oddziaływań bezpośrednich* – teren przeznaczony pod wydobywanie kruszywa oraz drogę wywozową. Nastąpi tu bezpośrednie zniszczenie siedlisk oraz żerowisk związane z eksploatacją kruszywa.
- b) *Strefa oddziaływań pośrednich* – teren znajdujący się do 50 m od granic planowanego poboru kruszywa. Strefa ta została wyznaczona arbitralnie na podstawie obserwacji z których wynika, że obecność ludzi powoduje płoszenie drobnych ptaków w odległości ok. 30-60 m. Jak wynika z obserwacji, obecność pracujących maszyn nie powoduje płoszenia ptaków w odległości do 30 m, ptaki przyzwyczajają się do obecności maszyn i ich obecność nie powoduje płoszenia.

Oddziaływania bezpośrednio długookresowe:

Oddziaływania te bezpośrednio dotyczą nie tyle samych osobników lęgowych co ich siedlisk. W wyniku prowadzonych prac bezpowrotnemu zniszczeniu ulegną siedliska lęgowe niektórych gatunków. Oddziaływania te ze względu na charakter terenów sąsiednich, które mogą stanowić siedliska lęgowe zastępcze dla omawianych gatunków oraz ze względu, że są to gatunki pospolite oraz stosunkowo plastyczne nie będą istotnie wpływały na liczebność lokalnych populacji tych gatunków. Nie przewiduje się, aby realizacja planowanego przedsięwzięcia istotnie wpłynęła na populacje tych gatunków w skali lokalnej regionalnej a tym bardziej krajowej. Oczywiście zmianie ulegnie struktura przestrzenna w obrębie lokalnych populacji omawianych gatunków jednak zmiana ta nie powinna pociągnąć za sobą daleko idących konsekwencji związanych z zaburzeniem rozrodu i obniżeniem sukcesu lęgowego lokalnych populacji. Ponadto nie przewiduje się, aby została naruszona struktura socjalna w lokalnych populacjach omawianych gatunków.

Podsumowując: charakter zmian będzie lokalny, nieistotny dla lokalnych populacji w/w gatunków.

Oddziaływania pośrednie krótkookresowe:

Oddziaływania te będą występowały w związku z nieumyślnym płoszeniem ptaków przez pracujących ludzi i maszyny. Oddziaływanie to ustąpi po zakończeniu eksploatacji oraz rekultywacji omawianego terenu.

Nie przewiduje się, aby oddziaływania te miały istotny wpływ na strukturę przestrzenną oraz socjalną, jak również sukces lęgowy gatunków lęgowych w pobliżu omawianego przedsięwzięcia.

Oddziaływania bezpośrednie krótkookresowe:

Oddziaływania te mogą wystąpić, lecz prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest niewielkie. Chodzi o bezpośrednie zabijanie lub uszkodzenie osobników (w wyniku kolizji z pojazdami).

Biorąc pod uwagę, iż na terenie planowanego przedsięwzięcia prędkość poruszania się pojazdów będzie znacznie ograniczona, istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia tego typu oddziaływań (wzrost prędkości pojazdów na drogach jest wprost proporcjonalny do liczby kolizji z ptakami).

Ocena oddziaływania na środowisko projektowanej inwestycji w zakresie wpływu na ssaki oraz wskazanie ewentualnych działań minimalizujących

Oddziaływania bezpośrednie:

Do oddziaływań bezpośrednich może dojść w wyniku zabijania drobnych ssaków pod kołami samochodów transportujących kruszywo i gąsienicami koparek, przeplaszaniem na skutek hałasu, wibracji gruntu (należy zauważyć, iż zinwentaryzowane ssaki należą do zwierząt ruchliwych i stosunkowo łatwo przemieszczających się, zatem powinny porzucić przeobrażany teren unikając tym samym śmierci). Oddziaływania te w przypadku zaistnienia mogą mieć negatywny charakter oddziaływań, a tym samym wymagający podjęcia działań minimalizujących.

Oddziaływania pośrednie:

Oddziaływania te będą czasowe i przemijające, ponieważ w wyniku prac rekultywacyjnych, dojdzie do częściowego przywrócenia terenu jako użytki leśne, co stworzy nowe dogodne miejsca dla bytowania i żerowania zinwentaryzowanych ssaków.

Oddziaływania krótkoterminowe:

Wpływy te będą miały charakter przemijający, związany ze stosowaną technologią prowadzonych prac wyrobiskowych, transportem urobku, a ponadto do tego typu oddziaływań można zaliczyć hałas, spaliny, wibracje, są to jednak elementy czasowe, które po zakończeniu procesu inwestycyjnego ustąpią.

Dla w/w oddziaływań nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na ssaki. Działania te ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Oddziaływania średnioterminowe:

Czynnikami oddziałującymi średnioterminowo będzie zmiana ukształtowania terenu poprzez powstawanie wyrobiska poeksploatacyjnego, okresowe formowanie hałd humusu.

Dla w/w oddziaływań w trakcie prowadzonych prac wydobywczych nie przewiduje się specjalnych działań mających na celu ograniczenie wpływu na ssaki. Na etapie rekultywacji terenu powstaną nowe użytki leśne, które w wyniku sukcesji wtórnej doprowadzą do przywrócenia obszaru zajętego pod inwestycje środowisku naturalnemu.

Oddziaływania długoterminowe:

Nie wystąpią, inwestycja nie będzie nazbyt rozciągnięta w czasie, przewiduje się wyeksploatowanie złoża w przeciągu kilku sezonów wegetacyjnych.

PODSUMOWUJĄC NALEŻY STWIERDZIĆ, IŻ ZAGROŻENIA DLA GATUNKÓW ZINWENTARYZOWANYCH W RAMACH PRZEDMIOTOWEGO OPRACOWANIA, WYKRACZAJĄ POZA SKALĘ INWESTYCJI, A TYM BARDZIEJ POZA SKALĘ ZAPLANOWANYCH EWENTUALNYCH PRAC ZWIĄZANYCH Z WYDOBYWANIEM KRUSZYWA. PONADTO NIE PRZEWIDUJE SIĘ, ABY REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA SPOWODOWAŁA UPOŚLEDZENIE FUNKCJONOWANIA LOKALNYCH REGIONALNYCH I PONADREGIONALNYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH, Z KTÓRYCH KORZYSTAJĄ SSAKI.

Oddziaływania w zakresie przyrodniczym

Jak wykazało niniejsze opracowanie sporządzone na potrzeby Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, inwestycja ta będzie wpływała w sposób negatywny na przyrodę Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego i okolicznych terenów, jednak z uwagi na przeznaczenie terenów sąsiednich o takiej samej funkcji, nie będzie to oddziaływanie znaczne i długoterminowe. Tymczasowe oddziaływanie w trakcie eksploatacji, związane głównie z płośnieniem i hałasem, jednak większość zwierząt takich jak ptaki i ssaki szybko przyzwyczajają się do tego czynnika.

Planowane przedsięwzięcie ze względu na swój charakter, niewielki zasięg oddziaływania, wpłynie negatywnie na obszary chronione, jednak niekorzystny wpływ w procesie eksploatacji zostanie zrekompensowany w drodze rekultywacji poeksploatacyjnej.

Oddziaływania na zdrowie ludzi i ochrony interesów osób trzecich

Podczas zastosowania technologii zgodnie z projektem przedsięwzięcia nie wystąpią przekroczenia norm dopuszczalnych na stanowiskach pracy, jak i w środowisku, w tym dla położonej w znacznej odległości zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa licząc od granic udokumentowanego złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1” wynosi około 300,0m na południowy - wschód.

Konieczne są jednak okresowe badania lekarskie pracowników odkrywki – zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Projektowane przedsięwzięcie nie stwarza więc zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Interesy okolicznych mieszkańców oraz właścicieli sąsiednich nieruchomości powinny zostać zabezpieczone przez:

- zapewnienie dostępu do drogi publicznej gminnej bez dodatkowych utrudnień i ograniczeń w zakresie komunikacji lokalnej,
- ograniczenie czasu wykonywania robót przy użyciu ciężkiego sprzętu do pory dziennej.

W trakcie eksploatacji emisja hałasu do środowiska związana z funkcjonowaniem wydobywania kruszywa i jego przerobu nie osiągnie swojej wartości ponadnormatywnej znacznie oddalonych terenów mieszkalnych. Emisja zanieczyszczeń do powietrza nie przekroczy wartości dopuszczalnych na granicy działki realizacji przedsięwzięcia.

Oddziaływania w zakresie wykorzystania terenu złóż

Realizacja wydobywania kruszywa naturalnego ze złoża piaskowców cergowskich „Komańcza 1”, dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Podstawą podjęcia eksploatacji będą więc Projekt Zagospodarowania Złoża i Plan Ruchu, w których zostanie ustalona dokładna technologia robót górniczych umożliwiających wydobywanie zasobów złoża oraz sposób rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. W związku z powyższym tereny kruszywa naturalnego złoża zostaną wyeksploatowane – odbędzie się to jednak przy zachowaniu przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska, geologii i górnictwa – przy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko. Powstałe hałdy nadkładu i głębokie wykopy spowodują okresowe negatywne zmiany w istniejącym krajobrazie. Zjawisko to będzie trwało przez okres wydobywania kruszywa, po jego zakończeniu i po wykonaniu rekultywacji zniknie. Skala tego negatywnego zjawiska będzie pomniejszona na skutek sukcesywnie prowadzonej rekultywacji.

Oddziaływania na krajobraz

W związku z realizacją przedsięwzięcia nie jest przewidywana budowa żadnych nowych obiektów budowlanych stałych. Złoże „Komańcza 1” sąsiaduje z obszarem górniczym „Jawornik – Komańcza”, na którego terenie zlokalizowany jest zakład przeróbczy. Do przeróbki urobku zostanie wykorzystany istniejący już zakład przeróbczy, który wrysował się poniekąd w okoliczny krajobraz.

Odczuwalną zmianą w krajobrazie będzie wycięcie drzew z terenu złoża, jednakże leśny kierunek rekultywacji pozwoli z biegiem czasu na odbudowę dotychczasowego krajobrazu w przeważającej części.

Naruszenie gleby i powierzchni terenu spowodowane przez wydobywanie kruszywa, spowoduje zmiany niemożliwe w całości do przywrócenia, dlatego prowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenów po wydobywaniu pozwoli na ograniczenie rozmiaru i skrócenie czasu trwania dewastacji terenu.

Na obszarze województwa podkarpackiego opracowany został Audyt krajobrazowy, który został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XIII/218/25 z dnia 31 marca 2025 r.

W granicach objętych niniejszym opracowaniem zidentyfikowano krajobraz oznaczony jako 18-513.71-02, charakteryzujący się typem leśnym, z przewagą siedlisk lasowych.

Ustalenia zawarte w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozostają spójne z zaleceniami oraz wnioskami dotyczącymi ochrony i kształtowania krajobrazu, przedstawionymi w ww. Audycie krajobrazowym, i nie naruszają jego postanowień.

Oddziaływania na klimat

Projektowane przedsięwzięcie w okresie realizacji, eksploatacji i rekultywacji wyrobiska nie ma żadnego wpływu na klimat w sąsiedztwie jego lokalizacji. Emisja zanieczyszczeń do powietrza nie ma ponadlokalnego wpływu na środowisko.

Oddziaływania na zabytki, krajobraz kulturowy i dobra materialne

Planowane przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na krajobraz mający znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne z uwagi na lokalizację inwestycji z dala od terenów o takim statusie. W bliskim sąsiedztwie udokumentowanego złoża, ani na jego obszarze nie występują obiekty objęte ochroną prawną w postaci rezerwatów przyrody lub pomników przyrody, zabytki kultury materialnej w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków, ani też obiekty posiadające znaczenie historyczne, archeologiczne lub kulturowe.

Oddziaływania w wyniku wytwarzania odpadów

W zakresie gospodarki odpadami nastąpią zagrożenia związane z powstawaniem odpadów komunalnych (w związku z ewentualnym użytkowaniem obiektu kontenerowego socjalno – biurowego) oraz odpadów technologicznych.

Brak jest odpadów z napraw i serwisowania np. koparek, ładowarek, spycharek czy samochodów – będą one naprawiane i serwisowane w zewnętrznych warsztatach serwisów poza terenem złoża. Taki sposób postępowania z odpadami z napraw i serwisowania maszyn roboczych i pojazdów przyjęto ze względu na potrzebę zapewnienia maksymalnej ochrony gleby i wód podziemnych. Podmiot wytwarzający odpady zobowiązany jest do ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z ustawą o odpadach i Rozporządzeniami Ministra Środowiska w tym zakresie. Zgromadzona ziemia (humus), pozwalająca na odkrycie złoża, będzie wykorzystana w całości na potrzeby rekultywacji i nie stanowi masy odpadów.

Oddziaływania w wyniku stanów awaryjnych, w tym poważnej awarii przemysłowej

Na terenie planowanej inwestycji nie występuje zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu przepisów prawa, ani też takich jak przypadkowe

rozlanie paliwa lub oleju oraz pożar. Terminowe przeglądy i konserwacja oraz sprawne maszyny uniemożliwią przedostanie się niebezpiecznych substancji do środowiska. Wybrane rozwiązania technologiczne gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji maszyn, jak i wypadku poważnej awarii. Planowane przedsięwzięcie będzie realizowane przy zastosowaniu powszechnie obowiązujących i używanych w tym zakresie technologii i maszyn.

Oddziaływania transgraniczne na środowisko

Z uwagi na niewielką emisję zanieczyszczeń, niewielki zasięg oddziaływania mieszczący się w granicach terenu górniczego i odległość od granicy państwa projektowane przedsięwzięcie nie wykazuje oddziaływania transgranicznego.

Oddziaływania na Obszary Natura 2000 i Obszary Chronionego Krajobrazu

Zasięg znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia zamknie się w granicach terenu górniczego, czyli przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego, określonego w koncesji.

Lokalizacja przedmiotowej inwestycji położona jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r., w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950 z późn. zm.).

- W wyniku realizacji przedsięwzięcia nie dojdzie do umyślnego zabijania zwierząt. Pobór kruszywa będzie wiązał się ze zniszczeniem szaty roślinnej, w tym wycinki drzew, pokrywającej omawiany teren złoża „Komańcza 1”. Zgodnie z inwentaryzacją florystyczną na terenie złoża występują rośliny pospolite nieobjęte ochroną gatunkową w tym rośliny obce i inwazyjne. Zinwentaryzowane gatunki roślin oraz zbiorowiska są powszechne w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia (zabijania) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia. W celu określenia gatunków prowadzących wędrowny tryb życia posłużono się definicją gatunku wędrownego zawartą w Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt. Według przyjętej definicji gatunek wędrowny oznacza całą populację lub jakąkolwiek geograficznie odrębną część populacji dowolnego gatunku lub niższej grupy taksonomicznej dzikich zwierząt, którego znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza jedna lub kilka granic jurysdykcji państwowej. Zwierzęta prowadzące wędrowny tryb życia spełniające powyższą definicję ograniczają się do ptaków. Część ptaków które prowadzą cykliczne wędrówki porusza się wzdłuż dolin rzecznych.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia doprowadzi do zniszczenia siedlisk przyrodniczych znajdujących się w obrębie złoża. Siedlisko przyrodnicze to

zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Należy zauważyć, iż w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego występuje znaczna ilość siedlisk przyrodniczych o takim charakterze jak zinwentaryzowane w obrębie całego złoża. Zniszczenie tych siedlisk w obrębie planowanej inwestycji nie spowoduje eliminacji ich z Obszaru Chronionego Krajobrazu, siedliska takie zostaną zachowane w skali całego obszaru.

- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie doprowadzi do zniszczenia tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt. W granicach złoża nie zinwentaryzowano takich elementów przyrody.
- Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie miała wpływu na zachowanie lokalnego krajobrazu. W polskim prawodawstwie brakuje definicji krajobrazu, z tego względu przyjęto jego definicję za Europejską Konwencją Krajobrazową, która definiuje krajobraz jako fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych.

Oddziaływania na wartości historyczno - kulturowe

Opracowanie Zmiany MPZP nie będzie mieć żadnego negatywnego wpływu na ochronę wartości historyczno - kulturowych na terenie gminy. Na terenie objętym opracowaniem nie występują żadne obiekty i formy ochrony konserwatorskiej.

7.0. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W poprzednich rozdziałach niniejszego opracowania przedstawiono stan środowiska naturalnego w graniach Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (południowa część złoża) oraz na terenach sąsiadujących. Wskazano również sposoby minimalizacji ujemnego wpływu na środowisko.

Do najistotniejszych należy zaliczyć zastosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko.

Do podstawowych działań zalicza się:

- utrzymywanie urządzeń technologicznych w sprawności technicznej,
- zakup paliwa o wysokiej jakości,
- szkolenie pracowników.

Na potrzeby ochrony wód powierzchniowych i podziemnych odbywać się będzie stały monitoring. Prowadzenie robót zgodnie z Projektem Zagospodarowania Złoża i Planem Ruchu. Rekultywację terenu przeprowadzić zgodnie z ustalonym kierunkiem, zawartym w Projekcie Rekultywacji. Szacuje się, iż wpływ na stan środowiska w fazie budowy i realizacji będzie się zaznaczał w następujących elementach:

7.1. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych

Teren objęty projektem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (południowa część złoża) znajduje się poza zasięgiem Głównych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych. Na analizowanym obszarze nie funkcjonują żadne ujęcia wód podziemnych czy powierzchniowych. Stąd naruszenie istniejących stosunków wodnych na gruncie spowodowane działalnością inwestycyjną, nie będzie powodować szkody w środowisku naturalnym w obszarze analizowanym ani na terenach sąsiednich.

W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych planuje się następujące działania:

- Na potrzeby eksploatacji złoża „Komańcza 1”, woda będzie na stałe potrzebna dla pracowników (kilka osób zatrudnionych) na potrzeby socjalne. Na ten cel woda dowożona będzie beczkowozami, bowiem są to znikome ilości.
- Ilość ścieków komunalnych powstających na terenie odkrywki uzależniona będzie od ilości pracowników. Ścieki komunalne gromadzone będą w szczelnych zbiornikach, a następnie odbierane przez uprawniony do tego podmiot.
- Planowane przedsięwzięcie nie jest związane z wytwarzaniem ścieków technologicznych.
- Podczas stosowania w trakcie realizacji przedsięwzięcia obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny oraz przepisów ochrony środowiska nie przewiduje się wpływu na środowisko.
- Zapewnienie prawidłowej organizacji robót z uwzględnieniem przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów, norm itp. szczególnie w zakresie ochrony środowiska.
- Wahania lustra wody będą związane z warunkami atmosferycznymi.
- Podczas robót górniczych nie przewiduje się stosowania środków chemicznych, zatem nie zajdzie niebezpieczeństwo skażenia wód.
- Należy ustawić tablice ostrzegawcze i informacyjne o zakazie wstępu i wywozu śmieci, a eksploatację prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności, zwracać uwagę, aby pracujący sprzęt był sprawny, nie miał przecieków oleju lub paliwa.
- Wyrobisko jest typu stokowego, a zagrożenia wodne nie występują. Nie ma konieczności ciągłego odprowadzania wody z wyrobiska i poziomów, gdyż woda naturalnymi spękaniem i szczelinami filtruje w górotwór lub spływa grawitacyjnie po stoku do cieków powierzchniowych.

- Dotychczasowa eksploatacja złoża przyległego „Komańcza - Jawornik” pokazała, że wody z opadów atmosferycznych spływają grawitacyjnie lub wsiąkają spękaniem i szczelinami w górotwór skalny. Wielkość infiltracji opadów dla istniejących warunków terenowych złoża (zaleganie złoża w terenie nachylonym, obnażenie skał na znacznej powierzchni oraz średniej przepuszczalności skał) nie przekracza 25%.
- Każdy samochód, który opuszczać będzie kopalnię musi przejść przez system mycia kół i podwozi, w specjalnej do tego celu wykonanej myjce tj. „wannie”, „brodziku”, pracującym w obiegu zamkniętym. Na potrzeby funkcjonowania tzw. myjki, należy wykonać szczelny zbiornik, dostosowany do parametrów pojazdów wywozujących kopalinę. Brodzik myjki zostanie wyposażony w grawitacyjny odpływ wody (zużytej w trakcie mycia) do znajdującego się w sąsiedztwie szczelnego zbiornika, w którym następować będzie sedymentacja cząstek mineralnych. W zbiorniku myjki zostanie zamontowana pompa, zabezpieczona filtrem dla części mineralnych zawracających sklarowaną wodę do obiegu. Ilość zatrzymanych osadów w zbiorniku będzie poddawana okresowej kontroli i w przypadku ich nagromadzenia w stopniu zagrażającym jego niezawodnej i prawidłowej pracy, nagromadzony osad zostanie usunięty. Woda do tego celu zostanie dostarczona z zewnątrz, w miarę potrzeby uzupełniana, w sposób dający gwarancję prawidłowej pracy myjki.
- Zakład górniczy „Komańcza 1” będzie typu stokowego. W złożu piaszkowców cergowskich nie stwierdzono poziomu wodonośnego. Wody opadowe ze wschodniego zbocza, na której będzie zlokalizowane wyrobisko, spływać będą grawitacyjnie na stronę wschodnią i naturalnymi ciekami okresowymi oraz dalej rowami opaskowymi do rzeki Osławicy. Poza wodami opadowymi do wyrobisk nie będą dopływały inne wody. Przy normalnych opadach atmosferycznych część wód migrować będzie szczelinami w głąb górotworu, a ich nadmiar spłynie po powierzchni w sposób jak podano wyżej.
- Przy opadach nawalnych praca w kopalni zostanie przerwana, a sprzęt zabezpieczony. Nad górną krawędzią wyrobiska planuje się wykonanie rowu opaskowego zabezpieczającego przed napływem wód opadowych ze zbocza wzniesienia przyległego do zachodniej i północnej części obszaru górniczego.
- Wody z rowów opaskowych, zostaną odprowadzone do osadnika sedymentacyjnego, o wymiarach około 5,0m x15,0m i głębokości około 2,5m zlokalizowanego na terenie zakładu. Rowy opaskowe zostaną wykonane o przekrojach poprzecznych, gwarantujących właściwą hydraulikę przepływu, tj. sprawny i bezkolizyjny przepływ wody (przekrój trapezowy, bez dodatkowych umocnień, o następujących parametrach: szerokość o góry - około 4,0m, szerokość dna - około 1,0m głębokość - około 1,5m, nachylenie skarp - 1:1). W przypadku wód nawalnych (ulewnych deszczy) żaden zbiornik nie spełni swojego zadania, ponieważ szybki, gwałtowny przepływ wody, w ilości która wielokrotnie przekracza nawet skrajnie planowane przepływy, nie jest w stanie zostać

zatrzymana. Wielkość zbiornika została przyjęta w oparciu o podobne warunki terenowe i w normalnych warunkach winna spełnić swoje zadanie.

- Wszelkie procedury gospodarki wodno - ściekowej oraz gospodarki odpadami są regulowane obowiązującymi przepisami i normami, w sposób nie powodujący zanieczyszczania wód i gleby w zasięgu realizacji zadań.

7.2. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby, krajobrazu

- Na etapie prowadzenia robót budowlanych powstaną odpady inne niż niebezpieczne, które zostaną zagospodarowane, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na zasadach obowiązujących w gminie.
- Wszelkiego rodzaju odpady powstające podczas funkcjonowania odkrywki magazynowe będą w sposób bezpieczny dla środowiska gruntowo-wodnego, w szczelnych pojemnikach, na utwardzonym i nieprzepuszczalnym podłożu. Inwestor nie przewiduje długiego magazynowania odpadów. Po zebraniu odpowiedniej ilości będą one przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania poza terenem funkcjonowania inwestycji.
- Konieczne jest pełne uporządkowanie gospodarki odpadami, zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy oraz przepisami odrębnymi.
- Na najbliższe składowisko mogą być skierowane jedynie odpady nienadające się do dalszego gospodarczego wykorzystania, po uzgodnieniu warunków ich przyjęcia z administratorem składowiska.
- W fazie udostępniania, a następnie eksploatacji powierzchnia terenu zostanie przekształcona. Eksploatacja będzie prowadzona w głąb terenu na obszarze, na którym wcześniej prowadzono fazę udostępniania.
- Zwałowiska, hałdy, pasy ochronne wokół wyrobisk będą miały charakter przemijający, będą sukcesywnie likwidowane już w trakcie eksploatacji, a całkowicie po jej zakończeniu i przeprowadzeniu prac rekultywacyjnych.
- Tankowanie maszyn wykorzystywanych do eksploatacji złoża, wykonywane będzie w miejscu do tego przystosowanym. Planuje się wyznaczenie na ten cel terenu utwardzonego ze szczelnym podłożem – maty sorbujące oleje i substancje ropopochodne. Alternatywnym rozwiązaniem może być wykorzystanie granulatu sorbującego w/w substancje. Jednakże z uwagi, iż zastosowany sprzęt dopuszczony do prac musi przejść pozytywnie testy przeglądowe, a tym samym musi być w pełni sprawny – nie przewiduje się wycieku olejów, czy też substancji ropopochodnych.
- Wymiana płynów eksploatacyjnych również będzie wykonywana na utwardzonym stanowisku, skąd ewentualne wycieki będą usuwane za pomocą środka absorbującego. Komory i składy paliw, olejów i środków smarnych oraz miejsca tankowania wyposażone będą w skrzynię z piskiem lub innym sorbentem oraz w gaśnice. Tankowanie zostanie wykonywane jedynie z wykorzystaniem autocysterny wyposażonej w pistolet nalewczy.

- Ryzyko zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych może nastąpić w przypadku awaryjnego wycieku substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych lub środków transportu poruszających się po terenie. Ewentualne wycieki będą zatrzymywane, substancje zabezpieczone środkami sorbującymi przed rozprzestrzenianiem, a zanieczyszczony grunt usunięty i przekazany do unieszkodliwiania. Zaplecze budowy, miejsca gromadzenia odpadów, miejsca postojowe maszyn będą odpowiednio zabezpieczone i lokowane poza obszarami podmokłymi, z dala od wód powierzchniowych. Wykonawcy zobowiązani są do wykorzystania sprzętu sprawnego technicznie, spełniającego Polskie Normy i dopuszczone do ruchu, zatem istnieje znikome prawdopodobieństwo powstania awarii, nieszczelności i wycieków.
- W związku z realizacją przedsięwzięcia nie jest przewidywana budowa żadnych nowych obiektów budowlanych stałych. W południowo-zachodniej części działki nr. ew. 75/1 oraz na działce sąsiedniej nr ew. 664, obręb - Komańcza, znajduje się eksploatowane złoża piaskowców cergowskich „Komańcza - Jawornik” wraz z zakładem przeróbczym. Do przeróbki urobku zostanie wykorzystany zakład przeróbczy mobilny, który wrysuje się w okoliczny krajobraz.
- Jak w każdej górniczej działalności odkrywkowej w wyniku eksploatacji następują zmiany rzeźby terenu poprzez powstanie formy wklęsłej po wybraniu złoża częściowo zniwelowanej poprzez projektowaną budowę zwałowiska wewnętrznego mas ziemno- skalanych. Te zmiany nie wpłyną znacząco na estetykę krajobrazu, ponieważ złoża położone jest w terenie górzystym z licznymi wzniesieniami - wzgórzami i zagłębieniami - dolinami.
- Ściany eksploatacyjne poszczególnych poziomów zostaną obramowane. Na spągu poszczególnych poziomów nawieziona zostanie warstwa ziemi rodzimej (składowana oddzielnie na wyrobisku) i rozplanowana dla umożliwienia samoczynnego zrekultywowania trawami i krzewami. Na głównym zwałowisku wewnętrznym po południowej i zachodniej stronie obszaru górniczego, posadzone zostaną, na wierzcholinie i piętrach zwałowych, drzewa w ilości i rodzaju w uzgodnionym przez PGL - Lasy Państwowe oraz zgodnie z projektem rekultywacji.
- Z uwagi na charakter opracowania zmiany planu, inwestor ubiegać się będzie o trwałe wyłączenie gruntów leśnych z produkcji leśnej, na podstawie już wydanej zgodzie właściwego organu, na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, podczas dotychczas prowadzonego toku formalno-prawnego.
- Teren udostępnienia złoża „Komańcza 1” zostanie wylesiony na mocy odpowiedniej decyzji. Z terenu udostępnienia złoża zostanie zdjęty nadkład z odpowiednim wyprzedzeniem w stosunku do planowanych zakresów eksploatacji złoża. Po wykonaniu robót udostępniających związanych z usuwaniem nadkładu i odkryciem serii złożowej zostaną wykonane roboty przygotowawcze tj. drogi i półki transportowe oraz wiertnicze. Następnie przy

pomocy robót wiertniczo-strzałowych rozpocznie się właściwe urabianie złoza i zacinanie poziomów eksploatacyjnych.

- Po zakończeniu eksploatacji zgodnie z Projektem rekultywacji zostanie przeprowadzona rekultywacja w kierunku leśnym w dwóch etapach: I etap – usunięcie maszyn i urządzeń związanych z eksploatacją kopaliny, II etap – przeprowadzenie rekultywacji terenu przekształconego przez eksploatację i przywrócenie jego do wcześniejszego użytkowania. W ramach rekultywacji na terenie złoza zostaną również utworzone ścieżki dydaktyczne z widocznymi wychodniami skalnymi.
- Eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoza piaskowców cergowskich „Komańcza 1”, dokonywana będzie na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Podstawą podjęcia eksploatacji będą więc Projekt Zagospodarowania Złoza i Plan Ruchu Zakładu Górniczego, w których zostanie ustalona dokładna technologia robót górniczych umożliwiających wydobywanie zasobów złoza oraz sposób rekultywacji terenów poeksploatacyjnych. W związku z powyższym tereny kruszywa naturalnego złoza zostaną wyeksploatowane - odbędzie się to jednak przy zachowaniu przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska, geologii i górnictwa – przy zminimalizowaniu negatywnego oddziaływania na środowisko. Powstałe hałdy nadkładu i głębokie wykopy spowodują okresowe negatywne zmiany w istniejącym krajobrazie. Zjawisko to będzie trwało przez okres wydobywania kruszywa po jego zakończeniu i po wykonaniu rekultywacji zniknie. Skala tego negatywnego zjawiska będzie pomniejszona na skutek sukcesywnie prowadzonej rekultywacji.

7.3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego

- Emisja gazów postrzałowych będzie miała charakter krótkotrwały, ograniczony do momentu dokonywania odpalania ładunków materiałów wybuchowych i jest nieunikniona przy stosowanej metodzie urabiania złoza. Głównymi produktami gazowymi powstającymi podczas prowadzenia robót strzałowych są tlenki azotu, z uwagi na stosowanie bazowych materiałów wybuchowych amonowo - saletrzanych.
- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego powstające podczas ruchu zakładu górniczego będzie miało głównie charakter niezorganizowanej emisji pyłów. Wyraźnie odczuwalnym wpływem działalności górniczej na zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest emisja pyłów powstających w procesie kruszenia i przesiewania nadawy w zakładzie przeróbczym. Przeróbka technologiczna będzie prowadzona w mobilnym zakładzie przeróbczym na wyrobisku, a więc z dala od zabudowań.
- Procesy przeróbcze mają jedynie lokalne oddziaływanie na środowisko tj. na warunki panujące na stanowisku pracy w zakresie zapylenia i hałasu. Podczas pozostałych procesów technologicznych tj. Wiercenia otworów strzałowych,

operacji załadunkowo - wyładunkowych urobku, przemieszczanych mas ziemno - skalnych i gotowego produktu, jak również emisja wtórna pyłów podczas przejazdów środków transportowych drogami technologicznymi będzie miała charakter ograniczony. Są to źródła emisji nieciągłej. Opad pyłów znika w okresie opadów atmosferycznych, a nasila się w bezdeszczowych okresach letnich. Przy dłuższej suchej pogodzie węzeł przesiewania będzie zraszany wodą a drogi technologiczne polewane.

- Przedsięwzięcie polegające na eksploatacji kruszywa naturalnego nie będzie wyposażone w zorganizowane źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza (np. kotłownia, wentylacja mechaniczna itp.). Źródłami emisji nieorganizowanej (pylenie) będzie transport samochodowy podczas przewozu kruszywa przy użyciu samochodów ciężarowych. W czasie eksploatacji złoża wprowadzane będą do powietrza substancje zawarte w spalinach ze spalania paliw w silnikach maszyn tj. mobilny zakład przeróbczy – 1 szt., którego równoważny poziom mocy akustycznej nie będzie przekraczać wartości 106 dB (A). Pozostałymi źródłami emisji w trakcie eksploatacji złoża będzie praca następujących maszyn: koparka-max. 2 szt., spycharka – 1 szt. ładowarka – max. 2 szt. wiertnica- 1 szt. wozidło-max. 2 szt.
- Nie przewiduje się ponadnormatywnych przekroczeń emisji do powietrza.
- Wpływ eksploatacji złoża na zanieczyszczenia powietrza będzie wiązało się z unoszeniem pyłów z powierzchni skarp kopalni i ze składowisk nadkładu, w czasie suchych dni. Eksploatacja kopaliny oraz jej dalszy transport nie będą stanowić źródła zapylenia przekraczającego dopuszczalne normy. W niewielkim stopniu powstawać będą pyły o wielkości ziaren do 20 1-LIII, które mogą unosić się dłużej w powietrzu jako pyły zawieszone w rejonie dróg technologicznych w obrębie zakładu górniczego, zwłaszcza w okresie długotrwałej suszy. Przelotny deszcz, polewanie dróg technologicznych złoża wodą skutecznie ograniczy wytwarzanie unoszącego się pyłu. Wskazane jest zabezpieczenie składowanych mas ziemnych nadkładu przed wpływem warunków atmosferycznych w celu ochrony powietrza, a przede wszystkim w celu zachowania ich wartości dla potrzeb przyszłej rekultywacji.
- W celu optymalnego zminimalizowania wpływu eksploatacji na stan powietrza należy:
 - utrzymywać maszyny, urządzenie oraz środki transportu w należytym stanie technicznym,
 - w celu ograniczenia zapylenia wprowadzić ograniczenia w dopuszczalnej prędkości poruszania się pojazdów transportu technologicznego do 20 km/h. W ciągach dróg transportu wewnątrzzakładowego, gdzie można spodziewać się wysokiego zapylenia, wprowadzić na bieżąco zraszanie ich nawierzchni wodą.
- Realizacja inwestycji zgodnie z przyjętymi założeniami nie powinna spowodować ponadnormatywnego oddziaływania na powietrze atmosferyczne.

- Urządzenia i maszyny pracujące na kopalni powinny mieć ważne pozwolenia na dopuszczenie do ruchu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i aktami prawnymi. Silniki stosowane w urządzeniach powinny być atestowane w zakresie składu spalin i szczelności układu paliwowego. Wszystkie sprawne technicznie maszyny i pojazdy (a tylko takie mogą być użytkowane w kopalniach) emitują spaliny w ilości nie stanowiącej problemu.

7.4. W zakresie ochrony przed hałasem, wibracjami, elektroenergetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii

- Praca sprzętu budowlanego podczas realizacji inwestycji może być postrzegana jako jedno z zagrożeń, jednakże przy zastosowaniu odpowiednich środków nie przewiduje się przekroczenia norm dopuszczalnych. Należy minimalizować uciążliwości akustyczne i ograniczać uciążliwości związane z emisją hałasu w trakcie prowadzonych prac we wszystkich fazach, stosując maszyny i urządzenia spełniające Polskie Normy i rozporządzenia w sprawie emisji hałasu do środowiska.
- Urządzenia emitujące hałas i spaliny (sprzęt i maszyny budowlane) należy utrzymywać w odpowiednim stanie technicznym, pozwalającym na dotrzymanie standardów określonych w przepisach szczególnych.
- Należy na bieżąco wykonywać kontrolę szczelności układów hydraulicznych, paliwowych i chłodniczych używanego sprzętu oraz środków transportu poruszającego się po terenie budowy.
- Do pracy maszyn i urządzeń należy stosować paliwa spełniające obowiązujące normy.
- Przy doborze sprzętu mechanicznego, należy wziąć pod uwagę poziom generowanego hałasu oraz ich stan techniczny, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko na wszystkich etapach.
- Roboty wykonywane będą wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6:00 do 22:00.
- Wibracja dotyczy tylko pracy operatorów sprzętu i kierowców. Nie powinna ona przekraczać dopuszczalnych norm, bowiem stosowane będą maszyny i urządzenia odpowiedniego rodzaju w odpowiednim stanie technicznym. Wibracje zakładu przerobczego nie mają wpływu na załogę, bowiem ich miejsce pracy jest zlokalizowane poza miejscem występowania drgań.
- Nowoczesne metody robót strzałowych, skutkują tym, że generowany hałas nie stanowi uciążliwości i nie przekroczy norm dopuszczalnych dla terenów prawnie chronionych. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości około 300,0m w linii prostej od granic złoża. Potwierdzeniem tego stanu, jest fakt, iż obecnie prowadzone są roboty strzałowe na złożu „Komańcza- Jawornik”, bliżej zabudowy mieszkaniowej, a mieszkańcy nie odczuwają żadnych uciążliwości.

Potwierdzają, iż nawet nie wiedzą, kiedy odbywają się roboty strzałowe, generujące hałas, drgania itd.

- Uciążliwości związane z transportem urobku ze złoża „Komańcza 1” obejmują swym zasięgiem opisany teren górniczy - o planowanej nazwie „Komańcza 1”, bowiem odnoszą się do dróg wewnątrz zakładowych. Należy zaznaczyć, iż warunki prowadzonego wydobywania nie pozwalają na to, aby w tym samym czasie na drogach wewnętrznych funkcjonował sprzęt w ilości generującej uciążliwy hałas, mogący naruszyć prawem chronione tereny zabudowy mieszkaniowej. Dla terenów leśnych czy rolnych, normy nie przewidują granicznych wielkości emisji hałasu.
- Funkcjonujący w sąsiedztwie kamieniołomu, wyposażony jest w sprzęt i środki transportowe typowe jak dla odkrywki, potwierdził fakt, iż nie generują one uciążliwości w zakresie hałasu. Na uwagę zasługuje to, iż w pobliżu kamieniołomu „Komańcza - Jawornik” i pośrednio planowanego „Komańcza 1”, funkcjonuje droga wojewódzka, po której przejeżdżają samochody, w tym również ciężarowe w kierunku granicy Państwa, a hałas komunikacyjny od tejże drogi jest znacznie większy.
- Prace wydobywcze na złożu „Komańcza 1” stanowić będą, pod względem technicznym i organizacyjnym, kontynuację sposobu i metod eksploatowanego obecnie złoża „Komańcza - Jawornik”. Najbliżej położona zabudowa mieszkaniowa w odległości około 300,0m, przez cały dotychczasowy okres eksploatacji, nie odczuwała żadnych skutków prowadzonego wydobywania, a mieszkańcy nawet nie byli zorientowani, kiedy odbywają się działania strzelnicze. Podobnie było z uciążliwością związaną z transportem czy zapyleniem, ponieważ działania te były rozłożone w czasie, a ich nowoczesne metody w pełni zapewniły najwyższe standardy. W związku z powyższym na terenie złoża „Komańcza 1”, planuje się podobne rozwiązania techniczne i organizacyjne.
- Projektuje się eksploatację złoża „Komańcza 1” metodą odkrywkową, systemem ścianowym, kilkoma poziomami - ze względu na morfologię terenu. Najwyższy poziom zostanie zlokalizowany na rzędnej 550,0m n.p.m., kolejne co 10-15m. Z uwagi na charakter kopaliny, złożo urabiane będzie technikami strzałowymi.
- Projektowana technologia wydobywania obejmować będzie udostępnienie złoża (ścinka drzew oraz zdjęcie humusu, który zostanie wykorzystany do późniejszej rekultywacji), eksploatację kruszywa kilkoma poziomami, likwidację kopalni oraz rekultywację i zagospodarowanie obszaru poeksploatacyjnego (rekultywacja w kierunku leśnym).
- Podczas wszystkich etapów eksploatacji złoża „Komańcza 1” planuje się stosowanie typowych maszyn i urządzeń, dopuszczonych do pracy zgodnie z wymogami i normami polskimi, używanych powszechnie w górnictwie odkrywkowym. Część urządzeń będzie pracowała okresowo, część zostanie zamontowana na trwałe, jednak żadna z nich nie będzie pracować w okresie

nocnym. Praca maszyn i urządzeń możliwa będzie w porze dziennej, na I zmianie, jako zmiana podstawowej. Na II zmianie ze względu na szybko zapadający zmrok w okresie wczesno wiosennym, późno jesiennym i zimowym), być może będzie praca prowadzona do godziny 16.00-18.00, jednak nie jest to pewne, ze względu na faktyczne potrzeby wydobywania, ściśle związane ze zbyciem.

- Roboty strzałowe będą wykonywane (przez wyspecjalizowaną firmę zewnętrzną) nie częściej niż jeden raz w tygodniu, metodą długich otworów przy zastosowaniu materiałów wybuchowych i środków inicjujących nowej generacji. Do wiercenia otworów strzałowych będzie wykorzystywana wiertnica wyposażona w urządzenia odpylające. Do urabiania złoży oprócz materiału wybuchowego wykorzystywane będą inne mechaniczne urządzenia urabiające takie jak koparki wyposażone w młoty hydrauliczne.
- W związku z wykonywaniem robót górniczych z użyciem materiałów wybuchowych przewiduje się występowanie zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych, działanie powietrznej fali uderzeniowej, drgania sejsmiczne górotworu.
- Parametry strzelania będą ustalone w planie ruchu oraz w dokumentacji strzałowej i metrykach strzałowych. Na rozpatrywanym złożu nie będą nakładały się strefy wpływów robót strzałowych prowadzonych na złożu „Komańcza - Jawornik”.
- Nadkład zdejmowany będzie przy zastosowaniu spycharki gąsienicowej lub koparki współpracującej ze środkiem transportu.
- Do transportu urobku wykorzystane zostaną samochody samowyladowcze o zróżnicowanym tonażu. Urobek do wstępnego kruszenia będzie transportowany do projektowanego zakładu przeróbczego, który zlokalizowany będzie w granicach złoży „Komańcza 1”. Transport wewnątrzzakładowy obejmujący transport bloków piaskowca oraz urobku do produkcji kruszyw odbywać się będzie po drogach wyznaczonych w wyrobisku i na terenie zakładu górniczego „Komańcza 1”. Zakład przeróbczy to mobilne urządzenie (kruszarca zintegrowana z przesiewaczem oraz taśmociągami) z systemem zraszania przerabianego surowca o wydajności około 250 Mg/h. Zatem bezkolizyjne przemieszczanie się mobilnego zakładu przeróbczego, jest rozwiązaniem sprawnym pod względem organizacyjnym i dającym możliwość samodzielnego niezależnego działania na złożu.
- Omawiana inwestycja nie zalicza się do stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii związanej z wybuchem magazynowanych materiałów wybuchowych, ponieważ w/w materiały nie będą magazynowane na terenie eksploatacyjnym. Materiały wybuchowe będą dowożone, w miarę potrzeb (maksymalnie 1 raz w tygodniu) przez firmę zewnętrzną posiadającą odpowiednie koncesje, zezwolenia i certyfikaty w tej dziedzinie. Ponadto roboty strzałowe wykonywane oraz nadzorowane będą przez zewnętrzną firmę, której głównymi priorytetami są: kompetencja, odpowiedzialność i fachowość.

- Wyposażenie obiektów i maszyn zakładu górniczego w sprzęt p. poż. zostało ustalone przez KRZG w Regulaminie Ochrony Przeciwpożarowej. Minimalizacja tych zagrożeń dla życia ludzi i środowiska spoczywa na wyspecjalizowanych służbach zakładu oraz straży pożarnej. Należy nadmienić, iż Inwestor posiada stosowne instrukcje postępowania w tego typu sytuacjach awaryjnych.
- Zasady i możliwości zapobiegania zagrożeniom są określone w „Regulaminie Ochrony Przeciwpożarowej” opracowanym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 28.06.2002r., w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny pospolite.

7.5. W zakresie ochrony przed powodzią

Teren Zmiany Nr 1/2017 MPZP (południowa część złoża) zgodnie z mapami ryzyka powodziowego oraz mapami zagrożenia powodziowego sporządzonymi przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, położona jest poza obszarami zagrożonymi zalewaniem wodami $Q_{1\%}$ i $Q_{10\%}$. Biorąc pod uwagę położenie złoża „Komańcza 1”, na wzniesieniu terenowym, nie ma możliwości zagrożenia tego terenu wodami powodziowymi.

Zgodnie z opracowaniami Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren objęty opracowaniem położony jest poza obszarami narażonymi na podtopienia.

7.6. W zakresie ochrony obszarów osuwiskowych

Teren lokalizacji inwestycji znajduje się poza udokumentowanymi obszarami osuwiskowymi oraz terenami predysponowanymi do osuwania się mas. Teren omawiany nie wykazuje żadnych oznak osuwania się mas ziemnych.

7.7. W zakresie ochrony świata roślinnego i zwierzęcego

W trakcie eksploatacji oraz rekultywacji terenu, prowadzone będą działania organizacyjne chroniące świat roślinny i zwierzęcy, opisane w niniejszej prognozie.

8.0. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY MPZP WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONYWANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Przedstawienie racjonalnego wariantu alternatywnego

Biorąc pod uwagę dysponowany przez Inwestora sprzęt do robót górniczych: udostępniających, eksploatacyjnych i rekultywacyjnych ze względu na stosowaną

technologię robót, warunki hydrogeologiczne możliwości wariantowania inwestycji są ograniczone. Zastosowanie do robót ziemnych maszyn głównie o napędzie elektrycznym o wysokiej wydajności powoduje, że stosowana technologia, poza tym, że jest ekonomiczna to także w mniejszym stopniu oddziałuje na środowisko, ze względu na mniejszą emisję spalin i hałasu w stosunku do powszechnie stosowanych koparek i wozideł napędem spalinowym. Wariantem alternatywnym może być sposób rekultywacji i zagospodarowania przyszłych terenów poeksploatacyjnych.

Opis wariantu polegającego na niepodjęciu przedsięwzięcia

Działalność przedstawioną w niniejszym opracowaniu podejmuje podmiot wyspecjalizowany i doświadczony w zakresie wydobywania kruszyw oraz posiadający rozpoznanie w zakresie zapotrzebowania na kruszywo na terenie województwa podkarpackiego i na rynku lokalnym. Eksploatacja kruszywa w graniach opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoże Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest przedsięwzięciem komercyjnym, prowadzonym w przyszłości przez podmiot posiadający kwalifikacje. Eksploatacja powoduje racjonalne wykorzystanie zasobów złóż. Przynosi finansowe korzyści dla Gminy i Funduszy Ochrony Środowiska w formie opłat eksploatacyjnych, opłat lokalnych i podatków. Utrzymuje zatrudnienie w Zakładzie Eksploatacji Kruszywa, a także wielu firm usługowych w powiecie sanockim i nie tylko. Zapewnia przy tym ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Rozwijana działalność integruje działania gospodarcze i społeczne podejmowane w gminie Komańcza. Jest spójna z planami przestrzennymi i planami rozwoju gminy Komańcza.

Zaniechanie starań o podjęcie eksploatacji spowoduje wydłużenie dróg transportu potrzebnego surowca do odbiorców, a co za tym idzie zwiększy koszty zaopatrzenia odbiorców oraz zwiększy emisję zanieczyszczeń do środowiska. Wobec powyższego „opcja niepodjęcia przedsięwzięcia” nie może być brana pod uwagę jako rozwiązanie ostateczne.

Wariant najkorzystniejszy dla środowiska

Zarówno przyjęta od wielu lat technologia robót odkrywkowo-rekultywacyjnych jak i sposób eksploatacji kruszywa naturalnego zaproponowanego przez Inwestora jest najkorzystniejszy dla środowiska.

W oparciu o dane zawarte w niniejszym opracowaniu należy stwierdzić, iż planowana eksploatacja według proponowanego wariantu nie będzie oddziaływała na środowisko w stopniu przekraczającym dopuszczalne normy i nie będzie stanowiła uciążliwości dla środowiska. Poza granicami eksploatacji zachowane będą obowiązujące standardy ochrony środowiska. Wybrane rozwiązania gwarantują zminimalizowanie zagrożeń dla środowiska przy normalnej eksploatacji projektowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z cytowaną na wstępie ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko jest integralną częścią

projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego winna być razem z nią przedłożona organom opiniującym i uzgadniającym, a następnie wyłożona do publicznego wglądu.

Jeżeli w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu zostaną złożone uwagi lub wnioski do dokumentu, organ odpowiedzialny za opracowanie obowiązany jest do ich rozpatrzenia, a następnie przyjęcia lub odrzucenia. O uwzględnieniu lub odrzuceniu uwag decydują przepisy prawne oraz wiedza techniczna.

Podsumowując niniejszą Prognozę należy stwierdzić, że opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi, pod warunkiem wprowadzenia niezbędnych rozwiązań eliminujących bądź ograniczających wpływ na środowisko, podanych w niniejszej prognozie.

Porównując wariant niepodjęcia przedsięwzięcia z wariantem przystąpienia do planowanej inwestycji, należy podkreślić, że przyjęte w projekcie w/w Zmiany MPZP rozwiązania są najlepsze z możliwych.

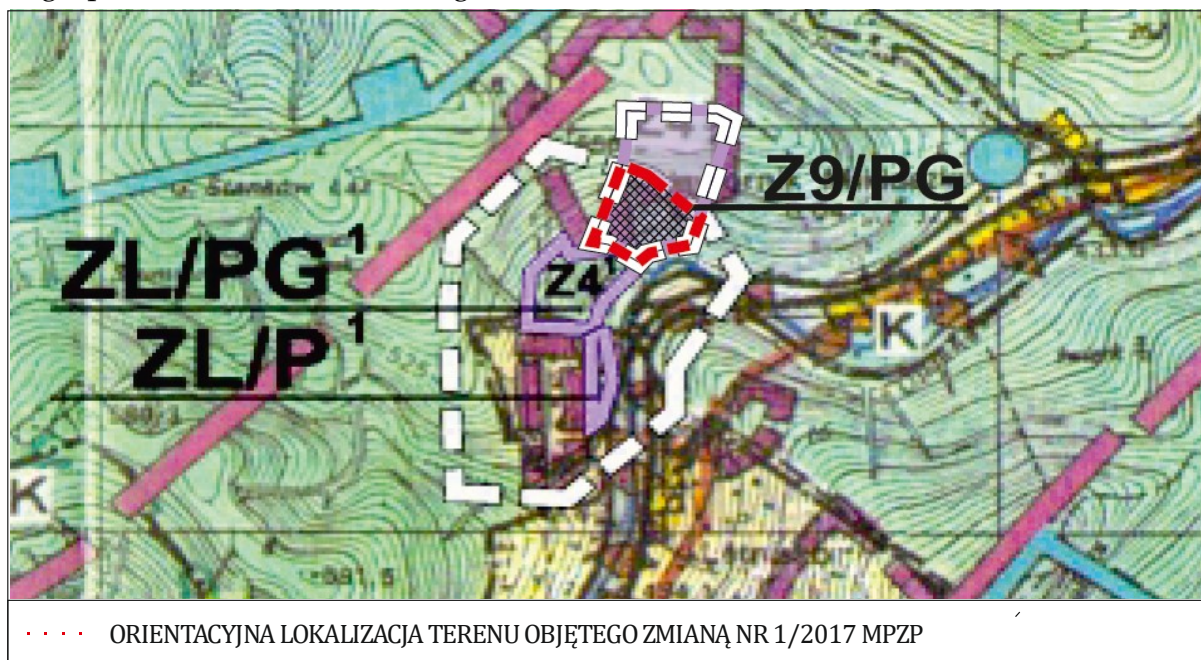
9.0. ANALIZA ZGODNOŚCI ZMIANY MPZP Z KIERUNKAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OKREŚLONYMI W ZAKRESIE WSKAZANYCH W NICH: PRZEBIEGU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH, CIĄGÓW I KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

Na potrzeby opracowania niniejszej prognozy dokonano analizy zgodności Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, w zakresie wskazanym w obowiązującym Studium przebiegiem powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest zgodny ze Zmianą Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Zarówno w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza, uchwalonym uchwałą Nr XVIII/126/2000 Rady Gminy Komańcza w dniu 24.10.2000r., jak również w Zmianie Nr 1 Studium (dla terenu złoża „Komańcza- Jawornik”) i Zmianie Nr 3 Studium (dla terenu złoża „Komańcza 1”), nie zostały wskazane przebiegi powiązań przyrodniczych oraz ciągi i korytarze ekologiczne.

W obszarze objętym opracowaniem niniejszej prognozy, nie zostały wskazane ani w części opisowej ani też w części graficznej ciągi i korytarze ekologiczne.

Ryc. 24. Orientacyjne położenie terenu objętego sporządzeniem Zmiany Nr 1/2017 MPZP Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza, Województwo Podkarpackie w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Źródło: *komancza.e-mapa.net*

10.0. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wnioskodawcą opracowania Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest podmiot gospodarczy. Zmiana MPZP swym zakresem obejmuje południową część udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”. W obowiązującym planie obszar ten oznaczono jako teren użytków leśnych.

2. Opracowanie Zmiany Nr 1/2017 MPZP wynika z faktu, iż:

- wnioskodawca planuje uzyskać koncesję na wydobywanie piaskowca cergowskiego w obszarze objętym konturem udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”, którego południowa część położona jest w obszarze objętym Zmianą MPZP,

Zaistniała konieczność dokonania zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, w trybie procedury formalno-prawnej opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na terenie udokumentowanego złoża „Komańcza 1”, obejmującego część północną i południową. Minister Środowiska wydał decyzję znak: DL-NL.4130.68.2019.KB(AP) 971017.3171535.2947000 z dnia 03 sierpnia 2020r. na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla północnej części

złoża) oraz decyzję znak: DL-NL.4130.67.2019.KB(AP) 971017.3171180.2951920 z dnia 05 sierpnia 2020r. na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla południowej części złoża). Oznacza to, że sprawy dotyczące planowanej funkcji terenu zostały już przesądzone w w/w decyzjach Ministra Środowiska.

➤ zgodnie z art. 95, ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., Prawo geologiczne i górnicze (j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1290 z późn. zm.) udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województw.

Mając na uwadze wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium uwarunkowań, zaszła konieczność dokonania Zmiany Nr 3 Studium.

W odrębnej procedurze gmina zamierza opracować nowy MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017”. Równolegle do opracowywanego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego o nazwie „Jawornik 1/2017” prowadzona jest procedura Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Komańcza – Jawornik”. Zarówno opracowanie MPZP, o nazwie „Jawornik 1/2017” obejmującego część złoża „Komańcza 1” (północna) jak również Zmiana Nr 1/2017 MPZP (część południowa) realizowana będzie na potrzeby eksploatacji złoża w konturze wyznaczonym w Zmianie Nr 3 Studium. Zmiana Nr 3 Studium została zakończona i obowiązuje w zakresie wskazanym do eksploatacji kruszywa złoża „Komańcza-1”. Podczas toku formalno-prawnego gmina zamierza dokonać zmiany dotychczasowego przeznaczenia gruntów leśnych na cele inwestycyjne (eksploatacja złoża piaskowców cergowskich). W ramach dotychczas prowadzonej procedury została wydana zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.68.2019.KB(AP) 971017.3171535.2947000 z dnia 03 sierpnia 2020r.) na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla północnej części złoża) oraz zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.67.2019.KB(AP) 971017.3171180.2951920 z dnia 05 sierpnia 2020r.) na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych (dla południowej części złoża).

3. Planowane przedsięwzięcie składa się z następujących etapów:

- udostępnienie złoża
- eksploatacja
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

4. Działka, na której jest planowane przedsięwzięcie inwestycyjne, położona jest w granicach:
- Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, funkcjonującego na mocy na mocy Uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Urz. Województwa Podkarpackiego, poz. 1950, z późn. zm.),
 - Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 PLB180002 „Beskid Niski”, funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r., w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.).

Teren przeznaczony pod eksploatację obejmujący część północną i południową udokumentowanego złoża, położony jest poza granicami Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty NATURA 2000 PLH180021 „Dorzecze Górnego Sanu”.

5. Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów działka nr ew. 75/1, obręb – Jawornik, obejmuje grunty o użytku: PsV – o pow. 1,6191ha; PsVI – o pow. 0,5636ha; Ls – o pow. 40,8533ha; K – o pow. 1,2223ha. Łączna powierzchnia użytków działki wynosi 44,2583ha. W granicach Zmiany Nr 1/2017 MPZP, położona jest część złoża o powierzchni 3,86ha. Na terenie omawianej działki nie funkcjonuje żadna infrastruktura liniowa.
6. Na terenie objętym opracowaniem nie występują żadne obiekty i formy ochrony konserwatorskiej.
7. Przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko, w rozumieniu przepisów prawa z uwagi na to, iż przedmiotowy teren znajduje się z dala od granicy kraju, a także z uwagi na zakres opracowania MPZP. Nie ma zatem niebezpieczeństwa powstania transgranicznego oddziaływania na środowisko.
8. Planowany kierunek rekultywacji swoim zakresem uwzględniać będzie aspekt przyrodniczy (kontynuacja terenów leśnych stanowiących pierwotne środowisko dla fauny i flory) oraz aspekt naukowo-poznawczy (utworzenie nie ingerującej w środowisko leśnej ścieżki dydaktycznej, z której można będzie bezpiecznie oglądać ciekawe formy geologiczne odsłonięte w czasie eksploatacji piaskowca).
9. Prace eksploatacyjne nie wyrządzą żadnych istotnych zakłóceń w stanie fauny przedmiotowego obszaru, a zrehabilitowane tereny staną się ostoją dla licznej grupy zwierząt. W wyniku realizacji inwestycji nastąpi fragmentacja siedlisk w obrębie obszaru górniczego, nie nastąpi natomiast zmniejszenie obecności istotnych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ogólnej ocenie zasobów Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Nie nastąpi również pogorszenie stanu ich zachowania

i ochrony w sposób znaczący, gdyż w obrębie omawianego obszaru cenne siedliska czy gatunki zwierząt nie występują.

10. Omawiany obszar Zmiany Nr 1/2017 MPZP według dostępnych map ryzyka i zagrożenia powodziowego Informatycznego Systemu Osłony Kraju opracowanego przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej znajduje się poza w/w obszarami, teren objęty opracowaniem nie jest narażony na zalewanie wodami o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na sto lat ($Q_{1\%}$). Położenie złoża w terenie górzystym, skutkuje tym, iż teren ten nie jest on narażony nawet na jakiegokolwiek zagrożenia powodziowe.

Zgodnie z opracowaniami Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren objęty MPZP położony jest poza obszarami narażonymi na podtopienia.

11. Wybrany wariant przedsięwzięcia jest z punktu widzenia gospodarczego i rozwojowego gminy korzystny, a zastosowane rozwiązania techniczno – technologiczne są najlepsze przy proponowanej lokalizacji i obowiązujących przepisach prawnych w zakresie ochrony środowiska.
12. Przedsięwzięcie nie będzie miało ponadnormatywnego wpływu na ludzi, faunę, florę, wody powierzchniowe i podziemne, obszary Natura 2000, klimat, dobra materialne, dobra kultury, krajobraz oraz wzajemne oddziaływania między tymi elementami. Zasięg znaczącego oddziaływania eksploatacji i rekultywacji złoża „Komańcza 1” ograniczy się do terenu górniczego (jako przestrzeni objętej przewidywanym szkodliwym wpływem robót górniczych zakładu górniczego).
13. W celu minimalizacji wpływu inwestycji na środowisko należy:
- Utrzymywać urządzenia technologiczne w sprawności technicznej
 - Stosować paliwa wysokiej jakości
 - Szkolić pracowników
14. Projekt Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest zgodny ze Zmianą Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Na potrzeby uzyskania zgody właściwego organu, w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, przeprowadzona została procedura Zmiany Nr 3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, gminy Komańcza, w celu wprowadzenia do Studium konturu udokumentowanego i zatwierdzonego złoża „Komańcza 1”, a następnie planuje się przeprowadzenie dwóch oddzielnych procedur planistycznych tj.:
- opracowania nowego MPZP (dla północnego konturu złoża),
 - opracowania zmiany obowiązującego MPZP (dla południowego konturu złoża).
- W ramach procedury została wydana zgoda Ministra Środowiska (decyzja znak: DL-NL.4130.67.2019.KB(AP) 971017.3171180.2951920 z dnia 05 sierpnia 2020r.) na

przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych.

15. Z opracowania na potrzeby raportu wynika, iż inwestycja nie będzie powodować znacząco negatywnego oddziaływania tak na całość środowiska przyrodniczego jak i na poszczególne jego elementy, zarówno w skali lokalnej jak i krajowej.

W kontekście celów utworzenia obszaru Natura 2000 „Beskid Niski” rodzaj i skala przedsięwzięcia nie będą miały negatywnego wpływu na chronione gatunki i siedliska. Leśny kierunek rekultywacji odbuduje utracone przez zwierzynę tereny potencjalnego żerowania. Na terenie złoża nie stwierdzono występowania gniazd i dziupli ptaków drapieżnych oraz innych ptaków objętych ochroną. Inwestycja znajduje się w sąsiedztwie Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu”, stąd też nie przewiduje się bezpośredniego wpływu na ten obszar, jak również na cele jego założenia. Podczas eksploatacji złoża nie będą wytwarzane ścieki technologiczne, które mogłyby spowodować pogorszenie jakości wody w rzece Osławica.

Wnikliwe obserwacje przeprowadzone przez wyspecjalizowanych przyrodników na potrzeby sporządzenia raportu oraz analiza wyników tych obserwacji wykazały, iż w przypadku przedmiotowej inwestycji, w szczególności sposobu jej lokalizacji oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych proponowanych przez Inwestora, nie nastąpi negatywne oddziaływanie na obszary chronione w ramach Obszaru Chronionego Beskidu Niskiego oraz sieci Natura 2000.

Ustalenia projektu Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza – Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie (część południowa złoża), będą miały wpływ na środowisko, ale oddziaływania te zostaną zrekompensowane w ramach rekultywacji obszarów poeksploatacyjnych. Ze względu na przyjęte w opracowaniu Zmiany Nr 1/2017 MPZP rozwiązania chroniące środowisko i zastosowany kierunek rekultywacji, należy uznać, że funkcja terenu przyjęta w projekcie Zmiany Nr 1/2017 MPZP została zlokalizowana w taki sposób, aby jej realizacja była jak najmniej uciążliwa dla środowiska i zdrowia ludzi.

11.0. ZAŁĄCZNIKI

- Uchwała Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia ZMIANY NR 1/2017 MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZŁOŻA PIASKOWCÓW CERGOWSKICH KOMAŃCZA-JAWORNIK GMINA KOMAŃCZA WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE wraz z załącznikiem graficznym.
- Uchwała Nr XXVIII/219/2025 Rady Gminy Komańcza z dnia 22 grudnia 2025r., w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8

września 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoża Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackiewraz z załącznikiem graficznym.

- Oświadczenie autora opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko.

RADA GMINY
Komańcza

UCHWAŁA NR XXXV/180/17
RADY GMINY KOMAŃCZA
z dnia 8 września 2017 r.

w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoza Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U z 2016r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 1, ust. 2 ust. 3 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U z 2017r., poz. 1073 z późn. zm.).

Rada Gminy Komańcza
uchwala, co następuje:

§1

Przystępuje się do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoza Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVIII/165/2013 Rady Gminy Komańcza w dniu 16 maja 2013 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 11 czerwca 2013r., poz. 2444.

§2

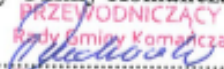
Przedmiotem Zmiany Nr 1/2017 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoza Piaskowców Cergowskich Komańcza-Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie jest teren położony w granicach określonych na załączniku graficznym Nr 1, sporządzonym na mapie do celów projektowych, stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§3

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Komańcza.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Komańcza
PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Komańcza

.....
Roman Urzechowski

UCHWAŁA Nr XXVIII / 219 / 2025

R a d y G m i n y K o m a ń c z a

z dnia 22 grudnia 2025 r.

w sprawie zmiany uchwały Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoza Piaskowców Cergowskich Komańcza - Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r., o samorządzie gminnym (*j.t. Dz. U. z 2025r., poz. 1153 z późn. zm.*), art. 14 ust. 1 - 4 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003r., o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*j.t. Dz. U. z 2024r., poz. 1130 z późn. zm.*).

**Rada Gminy Komańcza
uchwala, co następuje:**

§1

Dotychczasowy załącznik graficzny Nr 1 do uchwały Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany Nr 1/2017 Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenów Złoza Piaskowców Cergowskich Komańcza- Jawornik Gmina Komańcza Województwo Podkarpackie, zastępuje się załącznikiem graficznym Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Pozostałe zapisy uchwały Nr XXXV/180/17 Rady Gminy Komańcza z dnia 8 września 2017r., pozostają bez zmian.

§3

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Komańcza.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Podpisany elektronicznie przez
Jarosław Dawid Dołycki
23.12.2025
10:49:26 +01'00'

